

TVEDESTRAND
KOMMUNE

Årsberetning 2021

2021

Innholdsfortegnelse

1	Tvedestrand (1)	7
1.1	Innledning	7
1.2	Sammendrag	8
1.3	Hovedstrategi	11
1.4	Hovedbilder	13
1.4.1	Folketall	13
1.4.2	Arbeidsmarked	15
1.4.3	Folkehelse	16
1.5	Styringssystem og målekart	18
1.5.1	Målekart	18
1.5.2	Handlingsregler	19
1.5.3	Politisk og administrativ organisering	19
1.5.4	Utviklings- og omstillingsarbeid	20
1.6	Tjenester, forvaltning og klimatiltak	22
1.6.1	Tjenester	22
1.6.2	Forvaltning	22
1.6.3	Klimatiltak	22
1.6.4	Brukertilfredshet	23
1.6.5	Tilsyn	23
1.6.6	Internkontroll	24
1.7	Medarbeidere	26
1.7.1	Antall årsverk	26
1.7.2	Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø	26
1.7.3	Sykefravær	27
1.7.4	Seniortiltak	28
1.7.5	Kompetansetiltak	28
1.7.6	Likestilling og mangfold	28
1.7.7	Etikk	35
1.7.8	AKAN-arbeid	35
1.8	Økonomi	36
1.8.1	Hovedtrekk	36
1.8.2	Driftsregnskapet, inklusive avvik	42
1.8.3	Investeringsregnskapet, inklusive avvik	48

1.8.4	Finansforvaltning.....	51
1.8.5	Finansielle nøkkeltall.....	56
2	Kommunedirektør, stab og IKT (200).....	58
2.1	Sektorenes rapporter	58
2.1.1	Økonomi	58
2.1.2	Årsverk	58
2.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	59
2.1.4	Sykefravær	59
2.1.5	Målekart.....	59
2.1.6	Fokusområder.....	59
2.1.7	Helse, miljø og sikkerhet.....	60
3	Samfunn og infrastruktur (210)	61
3.1	Sektorenes rapporter	61
3.1.1	Økonomi	61
3.1.2	Årsverk	64
3.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	65
3.1.4	Sykefravær	68
3.1.5	Målekart.....	68
3.1.6	Fokusområder.....	69
3.1.7	Helse, miljø og sikkerhet.....	70
4	Læring og oppvekst (220)	72
4.1	Sektorenes rapporter	72
4.1.1	Økonomi	72
4.1.2	Årsverk	73
4.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	73
4.1.4	Sykefravær	74
4.1.5	Målekart.....	75
4.1.6	Fokusområder.....	76
4.1.7	Helse, miljø og sikkerhet.....	77
5	Velferd, psykisk helse og habilitering (230)	79
5.1	Sektorenes rapporter	79
5.1.1	Økonomi	79
5.1.2	Årsverk	81
5.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	81

5.1.4	Sykefravær	86
5.1.5	Målekart.....	86
5.1.6	Fokusområder.....	87
5.1.7	Helse, miljø og sikkerhet.....	87
6	Helse, familie og rehabilitering (240)	89
6.1	Sektorenes rapporter	89
6.1.1	Økonomi	89
6.1.2	Årsverk	91
6.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	92
6.1.4	Sykefravær	96
6.1.5	Målekart.....	96
6.1.6	Fokusområder.....	96
6.1.7	Helse, miljø og sikkerhet.....	97

VEDLEGG s. 99

1 Tvedestrand (1)

1.1 Innledning

Innledning

Etter kommuneloven skal kommunen hvert år utarbeide årsregnskap og en årsberetning. Disse skal behandles av kommunestyret senest innen 1. juli.

Årsberetningen skal gjøre rede for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Det skal redegjøres for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og regnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Videre skal det redegjøres for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne.

Det skal også beskrives tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling skal omtales.

Hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26 er også et tema.

Dette dokumentet har først en del (kap. 1.1- 1.8) som er selve årsberetningen, deretter følger del 2 (kap. 2-6) som er gir en grundigere omtale av tjenesteområdene, kalt sektorenes rapporter. Disse årsrapportene er utarbeidet i tråd med den nye administrative organiseringen som ble innfasert fra høsten 2020, og er dermed ikke direkte sammenlignbare med rapportene fra enhetene i tidligere årsrapporter.

Årsberetningen gir først et kortfattet sammendrag, kapittel 2, over de viktigste resultatene innenfor tjenestene og økonomi for kommunen i 2021. Så følger hovedelementene i hovedstrategien for Tvedestrand kommune. Deretter kommer en gjennomgang av samfunnsutviklingen i Tvedestrand, styringssystem, handlingsregler, målekart, organisering og utviklingsarbeid samt tjenester og forvaltning inkludert internkontroll og tilsyn. Videre er medarbeidere, inkludering, mangfold og etikk samt kommunens økonomiske resultater beskrevet.

Hvis en innledningsvis leser kapittel 1.2 med sammendraget og kapittel 1.8 om økonomi i årsberetningsdelen, vil nok det gi en god første oversikt.

Tvedestrand den 31.03.2022

Jarle Bjørn Hanken

Kommunedirektør

1.2 Sammendrag

Tvedestrand kommunes oppdrag er å gi dagens og fremtidens innbyggerne tjenester med god kvalitet gjennom god ressursutnyttelse, og legge til rette for fremtidig vekst, utvikling og bærekraft. Hovedbildet for 2021 er at kommunen også dette året har klart å produsere gode tjenester til innbyggerne. Kommunen har også hatt god fremdrift i de store utbyggingsprosjektene. Omstillings- og omorganiseringsarbeidet i kommunen pågår og kommunen som helhet fikk et positivt resultat, selv om noen av sektorene har hatt merforbruk.

Koronapandemien har gitt Tvedestrand, både som samfunn og organisasjon, stor usikkerhet, mangel på forutsigbarhet og mange helsemessige, sosiale og praktiske utfordringer.

Når det gjelder kommunen som organisasjon, kan følgende nevnes:

- Svært mye administrativ tid har gått med til koronahåndtering/krisehåndtering, planlegging, etablering av nye tjenester som testing, sporing og vaksinerings (TISK), informasjonsarbeid, rapportering mv.
- Pandemien har ført til mye omlegging av vanlig drift og krevd håndtering av nye rutiner og oppgaver fra ulike typer personale, både i barnehager, skoler, sykehjem, boliger og i hjemmetjenester mv.
- Pandemien har tidvis skapt betydelig usikkerhet, frustrasjon og slitasje på ansatte, noe som i stor grad gjenspeiles i sykefraværet.
- Kommunen har fått mange uforutsette ekstraavgifter, men kommunen har fått storparten av disse kompensert fra staten.
- Samtidig som en har håndtert koronapandemien har organisasjonen opprettholdt eksisterende tjenester. En del av tjenestene har tidvis vært nedstengt/ redusert/forsinket eller hatt lavere etterspørsel.
- Bruk av digitale verktøy er kommet for å bli. Digitale løsninger brukes mer utstrakt enn tidligere.

Ved 2. tertialrapport ble det antydning av usikkerhet rundt det økonomiske driftsresultatet for året, men at det under gitte forutsetninger kunne oppnås balanse. Resultatet for året ble at kommunens regnskapsresultat for 2021 endte med mindreforbruk ("overskudd") på i underkant av 6 mill. kroner. Formelt skal ikke et regnskap etter regnskapsforskriften avlegges med et mindreforbruk, men mindreforbruket skal avsettes til disposisjonsfond slik at regnskapet blir avsluttet i balanse. Hovedforklaringen på mindreforbruket er økte inntekter fra skatt og rammetilskudd. Oversikt over de største avvikene mellom regnskap og regulert budsjett er følgende:

- Merinntekter på skatt og rammetilskudd (14,7 mill. kr)
- Innsparinger på pensjonsfeltet (1,5 mill. kr)
- Innsparinger på lønnsoppgjørsposter (1,1 mill. kr)
- Sektorene har hatt merforbruk på (-7,1 mill. kr)
- Selvkost og netto fondsavsetninger (-4,3 mill. kr)

Sektorene har samlet sett hatt et merforbruk gjennom året. Det kan i store trekk tilskrives merutgifter til vikarer, ekstrahjelp og vikarbyrå på grunn av sykefravær. I tillegg har det også vært økt tjenestebehov i helse- og omsorgssektorene som det ikke var budsjettet med.

Andre steder har det vært mindre etterspørsel etter tjenester pga. korona, noe som har medført noe innsparinger.

Merforbruket for sektorene på 7,1 mill. kroner er uten at sektorene har fått dekket alle sine koronautgiftene. "Koronakorrigert" resultat for sektorene er på - 3,9 mill. kroner, altså 3,2 mill. kroner bedre.

Netto driftsresultat beløp seg til 3,96 mill. kroner, eller 0,7 prosent av brutto driftsinntekter. Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noen med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til og bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

Korrigert for bundne nettoavsetninger får en et netto driftsresultat på 750 000 kroner, eller 0,1 prosent. Det er denne størrelsen som er valgt som en av kommunens handlingsregler. Nøkkeltallet er i kategorien "lite handlingsrom" (rød sone). For å kunne defineres i kategori "moderat handlingsrom" (gul sone) måtte det ha vært i størrelsesorden 2-8 mill. kroner. "Større handlingsrom" (grønt) er netto driftsresultat korrigert for bundne driftsfond større enn 8 mill. kroner. Det vises til kapittel 4.2 om handlingsregler.

Kommunens disposisjonsfond er 18,115 mill. kroner ved utgangen av 2021. Det er en økning på 0,67 mill. kroner fra 2020. Fondssituasjonen er bedre enn 2020 og det som var budsjettert for 2021, men reserven er ikke særlig stor og burde minst ha ligget på 25 mill. kroner for å kunne betegnes innenfor kategorien "større handlingsrom", dvs. "grønt nivå".

Når det gjelder investeringsbudsjettet gikk dette i balanse i 2021 med få avvik på de enkelte prosjektene. Det har vært stor aktivitet på de ulike prosjektene. Kommunen har på bakgrunn av de store investeringsprosjektene kommet opp i en lånegjeld for investeringslån på 654,2 mill. kroner. Dette nøkkeltallet ligger i kategori "lite økonomisk handlingsrom", eller "rød sone".

I desember 2020 vedtok kommunestyret rom- og funksjonsprogram og kostnadsramme på 292,4 mill. kroner til ny barneskole i kommunen for 525 elever. Beløpet er inkl. rehabilitering av Lyngmyrhallen, parkering og bussløsninger og VA-anlegg for Lyngmyrområdet. Arbeidene har hatt en utgift på 31,233 mill. kroner i 2021 og anlegget skal tas i bruk ved skolestart høsten 2023.

Kommunestyret vedtok i juni 2019 å bygge ny barnehage på Bronsbu med seks avdelinger, som erstatning for tre eldre barnehagebygg. Utgiftene til barnehagen i 2021 har vært på 23,848 mill. kroner. Byggeprosessen er inne i en siste fase, og bygget skal tas i bruk fra barnehagestart i august.

Det har vært utgifter til boliger for personer med funksjonsnedsettelse på 14,603 mill. kroner i 2021. Fortau og VA-ledning fra Lyngmyr til Albukjær har hatt en utgift på 9,297 mill. kroner. De to sistnevnte prosjektene er i hovedsak ferdigstilt i 2021, kun mindre arbeider gjenstår.

De store IKT-systemene, blant annet innen økonomi og HR, som ble implementert i 2020, har en fortsatt jobbet med å ta ut gevinster av. Det viser seg å være en krevende prosess å få tatt i bruk systemene på en optimal måte.

Dette er også andre året med innfasing av ny administrativ organisering fra enhetsmodell

til en modell med fire større sektorer samt to staber; personal og organisasjon samt økonomi. Som en del av denne omstillingen er det blitt gjennomført en reduksjon på 4,2 årsverk innen ledelse og administrasjon i hele kommunen. Effektene av dette oppleves som krevende og en ser at administrative ressurser er under press. Særlig med tanke på at en skal ta ut effekter av nye IKT-systemer, oppleves det som utfordrende.

Høy etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet «Etiske verdier». Det vises til kapittel 7.7 om etikk. Kommunen har også utarbeidet varslingsrutiner for kritikkverdige forhold.

I kapittel 7.6 er det beskrevet den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling og mangfold. I tillegg er det omtalt hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Det er medtatt statistikk for menn og kvinner fordelt på stillingsstørrelse, lønnsnivå og andel som jobber i ulike sektorer. Det er videre redegjort for ulike tiltak for å ivareta likestilling og mangfold.

1.3 Hovedstrategi

I handlingsplanen for 2021-2024 vedtok kommunestyret å holde fast på «utviklingsalternativet» som hovedstrategi for kommunen. Strategien har som hensikt å nå hovedmålsettingen for kommunen, som er:

- Attraktiv bokommune med Østre Agder/Agder som arbeidsplassregion
- Styrket næringsutvikling med økt antall arbeidsplasser
- En befolkningsutvikling tilnærmet lik landet
- Gode levekår.

Utviklingsalternativet innebar et svært høyt investeringsnivå innenfor følgende prioriterte områder.

- Barn og unge
- Næringsutvikling og infrastruktur
- Kultur, folkehelse og idrett

For å finansiere investeringene ble det innført eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger fra 2017. «Utviklingsalternativet» forutsatte også effektiviseringer i den kommunale tjenesteproduksjonen, da eiendomsskatten i liten grad skulle brukes til ordinær drift. Inntektene fra eiendomsskatten har gitt kommunen muligheter til å gjennomføre store investeringer i perioden 2017-2021.

De store investeringer innenfor skole og barnehage, boliger for personer med nedsatt funksjonsevne samt infrastruktur innenfor vann, avløp og vei, er nå i ferd med å bli realisert.

Hovedelementene i strategien var blant annet følgende:

- Tilpasse driftsnivået til det ordinære inntektsnivået, uten vesentlig bruk av eiendomsskatt. Dette skal m.a. skje gjennom:
 - Strukturelle endringer i skolestrukturen som gir vesentlig reduserte driftsutgifter ved å legge ned alle de 4 barneskolene og bygge en ny felles barneskole for hele kommunen (behold V-Sandøya skole 1-4 klasse).
 - Strukturelle endringer barnehagestrukturen i sentrum ved å legge ned 3 barnehager i sentrum og bygge en ny barnehage på Bronsbu.
 - Bevisst satsning på digitalisering, både organisatorisk og samfunnsmessig, med forventning om gevinstrealisering, som gir reduserte driftsutgifter og økt kvalitet.
 - Gjennomføre et organisasjons- og utviklingsprosjekt, som gir redusert driftsutgifter.
 - Redusere ambisjonsnivået på kommunale tjenester, der det er mulig, men fortsatt med fokus på tidlig innsats og et langsiktig perspektiv.
 - Bevisst og systematisk satsning på frivillighet og samskapning som strategi i fremtidige tjenesteløsninger.
- Salgsinntekter ved salg av næringstomter og annen eiendom brukes til å redusere låneopptakene og avsetning til ubundet kapitalfond.
- Lånegjelden til investeringer skal ikke økes etter 2023, og bør ikke overstige 750 mill. kroner. Investeringsnivået etter 2023 bør maksimalt ligge på et nivå på 50 % av det kommunen utgiftsfører i avdrag på lån til investeringer fra 2024.
- Ha som målsetning at disposisjonsfondet i planperioden ikke kommer under 10 mill.

- kroner. Utvikling en ny lokal strategi for klima og miljø i løpet av planperioden.
- Videreutvikle en balansert og forutsigbar planstrategi i løpet av planperioden, med særlig fokus på kystsonen og by- og stedsutvikling, og som har en målsetning om å ta hele kommunen i «bruk».
 - Forvente at den samlede satsningen i kommunen gjennom utviklingsalternativet vil gi en innbyggerutvikling i løpet av planperioden som øker mer enn landet. Det kan bety høyere skatt- og rammeoverføringer enn tidligere prognoser.

1.4 Hovedbilder

1.4.1 Folketall

Det kan være mange aktuelle indikatorer på utviklingen i samfunnet Tvedestrand. Her vises folketallsutvikling og aldersfordeling fra SSB. I tillegg har en med en tabell for arbeidsledighet.

År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021
6 019	6 064	6 059	6 048	6 014	6 051	6 086	6 069	6 053	6 067	6 115

I perioden 2011 til 2021 har det vært økning i folketallet i Tvedestrand. Økningen har vært på 96 personer, eller 1,6 prosent. En ser av tabellen at folketallet har variert opp og ned fra det ene året til det andre. Årene 2019 har folketallet vært stigende, med 62 personer og 1 prosent. I samme perioden har landet totalt hatt en vekst på 1,1 prosent.

Utviklingen i folketallet som er lavere enn landssnittet gir negativ effekt i forhold til blant annet hva kommunen får i frie inntekter gjennom inntektssystemet. Etter at inntektssystemet ble innført med dagens profil, har kommunen hatt et tap i sine samlede skatte- og rammeoverføringer på om lag 1-2 mill. kroner hvert år. Dette har vært et effektiviseringskrav for kommunen de siste 20 årene. Innbyggertilskudd i inntektssystemet ligger på om lag 26 000 kroner pr. innbygger.

Folketallet fordelt på alder ved utgangen av sist år framgår av tabellen nedenfor.

I alt	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år +
5 969 (2010)	402	713	347	3 611	569	327
6 019 (2011)	410	715	307	3 669	589	329
6 064 (2012)	406	698	322	3 671	632	335
6 059 (2013)	391	725	297	3 644	677	325
6 048 (2014)	390	710	308	3 601	727	312
6 014 (2015)	376	711	308	3 559	756	304
6 051 (2016)	347	724	305	3 579	794	302
6 086 (2017)	335	711	313	3 591	827	309
6 069 (2018)	319	711	309	3 572	851	307
6 053 (2019)	314	707	293	3 543	899	297
6 067 (2020)	303	696	290	3 572	912	294
6 115 (2021)	308	685	283	3 589	953	297

På figuren nedenfor vises de samme tallene i et diagram:

Det er forskjellig utvikling for de ulike aldersgruppene over tid. En ser av diagrammet over at alle aldersgruppene unntatt 67-79 år har sunket i perioden.

Antall barn og unge (aldersgruppen 0-19 år) har blitt gradvis redusert de siste årene, fra 1 432 i 2011 til 1 276 i 2021. Dette er en nedgang på 11 prosent. Nedgangen i aldersgruppen 0-5 år er markant, hele 25 prosent.

På motsatt side har en hatt en stor økning i aldersgruppen 67-79 år på hele 62 prosent i hele perioden (økning på 384 personer).

Fra 2020 til 2021 er det økning på 48 personer totalt. Det er størst økning i aldersgruppen 67-79 år (41 personer) og aldersgruppen 20-66 år (17 personer), mens det er en liten økning i aldersgruppen 0-5 år (5 personer) og aldersgruppen 80+ (3 personer). Det er reduksjoner i de andre aldersgruppene.

En ser at kommunen får en stadig eldre befolkning, mens barn/unge har hatt en reduksjon de siste årene. Den yrkesaktive delen av befolkning har hatt en reduksjon på om lag 2 prosent.

Fortsetter denne utviklingen vil det påvirke prioriteringen av de kommunale tjenestene og ressursene i fremtiden. Det vil bety færre barnehage- og skoleplasser og økning i helse- og omsorgsbehovene. I de siste årene har dette påvirket prioriteringene til kommunen ved at antall barnehageplasser og årsverk innenfor barnehagen har blitt redusert, mens tjenestetimer og årsverk i f.eks. hjemmesykepleien og har økt.

Det bemerkes at det ikke bare er alderssammensetning som har betydning for fordeling av ressurser til de ulike sektorene. Hvilke behov som de ulike brukerne/innbyggerne har vil også ha stor innvirkning på prioriteringene.

1.4.2 Arbeidsmarked

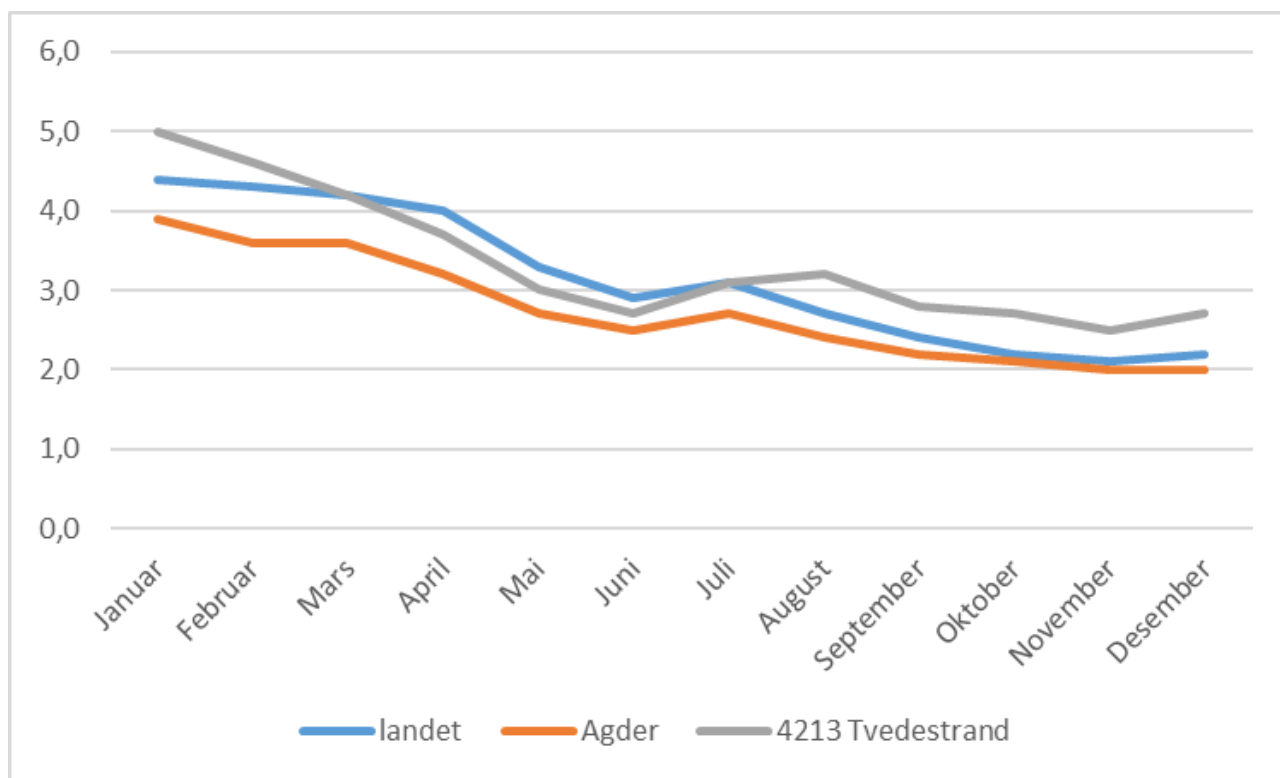
Utvikling av arbeidsledighet (helt ledige arbeidssøkere) i % av arbeidsstyrken, ved årsskiftet

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Landet	3,1	2,8	2,5	2,6	3,1	3,4	3,2	2,3	2,2	4,4	2,2
Snitt fylket (Agder tall fom. 2021)	4	3,5	3,6	4	3,7	4,7	3,5	2,3	2,3	3,9	2,0
Tvedestrand	4,3	3,2	4	4	4,1	5,4	3,8	2,6	2,7	5	2,7

Statistikk er hentet fra NAV. Arbeidsledigheten i Tvedestrand har i perioden variert i mellom 2,6 % og 5,4 %. I 2019 var den nede i 2,7 %, mens den i 2016 var oppe i hele 5,4 %. Ledigheten i Tvedestrand har de fleste årene vært lik eller høyere enn gjennomsnittet både for Aust-Agder og landet.

I 2020 økte ledigheten noe som blant annet ble forklart ved koronapandemien.

Ved utgangen av 2021 er ledigheten lav både i Tvedestrand, fylket og landet. Arbeidsledigheten gjennom året 2021 er gjengitt i diagrammet nedenfor:

Diagrammet viser at arbeidsledigheten i Tvedestrand har ligget over Agder i hele 2021. Sett i forhold til landet har en hatt høyere arbeidsledighet i 7 av 12 måneder. Trenden er for øvrig synkende. Det er sammensatte forklaringer på denne trenden. Ettervirkninger av pandemien med økt aktivitet som fører til større etterspørsel etter arbeidskraft, kan være noe av forklaringen.

1.4.3 Folkehelse

Folkehelseprofil fra FHI

Folkehelseinstituttet publiserer hvert år en folkehelseprofil for alle landets kommuner. Hensikten er å bidra med en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne.

Profilen bruker indikatorer innen befolkning, levekår, miljø, skole, levevaner og helse/sykdom. Hver av de 34 indikatorene sammenlignes med landsgjennomsnittet. På mange av de 34 indikatorene ligger kommunen dårligere enn nivået på fylket og landet. Folkehelseprofilen har over flere år vist at kommunen har levekårsutfordringer som m.a. gir seg utslag i et høyere utgiftsbehov for kommunale tjenester til innbyggerne enn landsgjennomsnittet. Økonomisk blir dette delvis kompensert gjennom inntektssystemet og de statlige rammeoverføringene til kommunen.

Noen trekk ved kommunens folkehelse

Livskvalitet er temaet for folkehelseprofilen 2022. Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå. Det er påpekt at all statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

Følgende trekk er fremhevet for Tvedestrand's folkehelseprofil for 2022:

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.

Oppvekst og levekår

- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Andelen som gjennomfører videregående opplæring er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. (Klikk på indikator nummer 12 i folkehelsebarometeret på side 4 for å se hvordan gjennomføringsgraden i kommunen varierer med foreldrenes utdanningsnivå).

Miljø, skader og ulykker

- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyd med lokalmiljøet, er lavere enn landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen. (Se KommuneHelsa statistikkbank for tall på hvor fornøyd ungdommene i kommunen er med ulike sider av livet).

Helserelatert atferd

- Andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået, vurdert etter tall fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter.

Helsetilstand

- Andelen ungdomsskoleelever som har mange psykiske plager, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdataundersøkelsen. Livskvaliteten er ofte lavere blant dem som har psykiske plager enn blant dem som ikke har slike plager. (Les mer om livskvalitet på midtsidene).

For å se hele folkehelseprofilen vises det til Folkehelseinstituttets hjemmeside: www.fhi.no.

Lenke: <https://www.fhi.no/hn/folkehelse/folkehelseprofil/>

1.5 Styringssystem og målekart

Styringssystemet i Tvedestrand kommune er basert på balansert målstyring.

Som navnet antyder, bygger modellen på at mål for kommunens virksomhet ses ut fra ulike perspektiv og at måling av kommunens prestasjoner og resultater må ta høyde for dette.

Fra 2015 er det lagt til grunn følgende tre fokusområder for kommunen og enhetene:

- Brukere
- Medarbeidere
- Økonomi

Kommunens styringssystem bygger på en årshjulstenkning, hvor plan- og styringsprosessene gjennomgår ulike faser i løpet av året. Ledelse, forbedringer, bruker- og medarbeidermedvirkning er sentrale elementer i dette. Målstyringen skal legges opp slik at det søkes balanse mellom økonomiske mål, brukermål og medarbeidermål, som samlet gir best mulige tjenester til innbyggerne og effektiv ressursutnyttelse.

1.5.1 Målekart

Det er satt opp målekart for hver enhet i tillegg til hele kommunen.

Det er i 2021 vedtatt følgende målekart for hele kommunen, hvor resultatene for 2021 er satt inn i målekartet:

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	8,0 %	10,1 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,1 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	-1,7 % (-0,9 %)

Medarbeidertilfredshet: undersøkelsen 10-faktor er ikke gjennomført i 2021. Sist gjennomført i 2018, vil bli gjennomført i 2022.

Sykefravær i 2021 landet totalt på 10,1 prosent, mot 8,5 prosent i 2020, hvorav korttid i 2021 på 2,1 prosent mot 1,8 prosent i 2020. Sykefraværet er godt over måltallet. Det har vært høyt sykefravær i organisasjonen, mye relatert til koronapandemien.

Økonomi: Avvik - % fra netto budsjettramme, sum for alle sektorenes/ansvars-områdene 200-270. Netto regnskap ble 418,98 mill. kroner og avviket ble på netto -7,1 mill. kroner, eller -1,7 prosent.

Dersom en korrigerer for det som manglet i kompensering av merutgifter på korona for sektorene på 3,2 mill. kroner, reduseres avviket til - 3,9 mill. kroner, eller -0,9 prosent.

Det vises til andre kapitler i dette dokumentet for nærmere omtale av de ulike fokusområdene og enhetenes målekart.

1.5.2 Handlingsregler

Ifølge den nye kommuneloven § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi. Loven inneholder likevel ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle og hvilke nivå de skal ligge på. Kommunestyret har i vedtatt handlingsplan vedtatt følgende finansielle måltall:

- Netto driftsresultat i kroner korrigert for bruk og avsetning til bundne driftsfond.
- Disposisjonsfond i kroner
- Netto lånegjeld i kroner til investeringslån
- Netto finans i kroner

Følgende gradering av ovennevnte finansielle måltall er vedtatt og lagt til grunn i vedtatt handlingsplan:

Finansielle måltall	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat korrigert for budne driftsfond	< 2 mill. kr	2 - 8 mill. kr	> 8 mill. kr
Disposisjonsfond	< 10 mill. kr	10-25 mill. kr	> 25 mill. kr
Netto lånegjeld	> 600 mill. kr	450-600 mill. kr	< 450mill. kr
Netto finansutgifter	> 35 mill. kr	25-35 mill. kr	< 25 mill. kr

Målsetningen i vedtatt handlingsplan var at kommunens finansielle nøkkeltall skulle ligge slik i 2024:

- Netto driftsresultat korrigert for bundne fond i «gul sone».
- Disposisjonsfond i «gul sone».
- Netto lånegjeld i «rød sone», som innen 2030 skulle ligge i «gul sone».
- Netto finansutgifter i «rød sone», som innen 2030 skulle ligge i «gul sone».

Tallene for Tvedestrand kommune ser slik ut med utgangspunkt i budsjett for 2021:

Tekst - Alle tall i 1 000 kroner	B-2020	B-2021	R-2021
Netto driftsresultat korrigert for bundne fond (-=positivt resultat)	-366	3 550	- 750
Disposisjonsfond pr. 31.12.	14 777	11 227	18 115
Lånegjeld pr. 31.12 investeringslån	597 347	653 947	654 154
Netto finansutgifter	27 213	32 596	32 511

Av tabellen over ser en at en er innenfor målsettingene i forhold til de ulike sonene (fargeskalaene).

Indikatorene er bedre for netto driftsresultat og disposisjonsfond. For investeringslån og netto finansutgifter er de tilnærmet like måltallene.

1.5.3 Politisk og administrativ organisering

Et grunnprinsipp i den politiske organisering i Tvedestrand er at det er kommunestyret som tar beslutningene i den grad de ikke er delegert til kommunedirektøren, og at de andre politiske organene er forberedende instanser. Unntaket fra denne hovedregelen gjelder

saker etter plan- og bygningsloven, der utvalget for teknikk, plan og natur har vedtaksmyndighet som planutvalg.

Kommunedirektøren er delegert myndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter, jfr. eget delegasjonsreglement.

Politisk organisering for perioden 2019-2023

- Kommunestyre med 23 medlemmer med Marianne Landaas (H) som ordfører og Vidar Holmsen Engh (AP) som varaordfører.
- Formannskap med 9 medlemmer, ledet av ordfører Marianne Landaas (H).
- Teknisk, plan- og naturutvalg med 9 medlemmer, ledet av June A. Marcussen (V) i 1.halvår 2021, deretter ledet av Ole Christian Gliddi (H).
- Kontrollutvalg med 5 medlemmer, ledet av Åsulv Løvdal (SP).
- Administrasjons- og likestillingsutvalg med 7 medlemmer, 2 valgt av de ansatte og 5 politikere fra formannskapets medlemmer, ledet av Marianne Landaas (H).

Administrativ organisering fra august 2020

- Kommunedirektør Jarle Bjørn Hanken og assisterende kommunedirektør Øyvind Johannesen (gikk bort i september 2021) med følgende fire sektorer og sektorledere, og to staber og stabsledere:
- Samfunn og infrastruktur, sektorleder Svein O. Dale
- Læring og oppvekst, sektorleder Esther K. Hoel
- Helse, familie og rehabilitering, sektorleder Liv Siljan
- Velferd, psykisk helse og habilitering, sektorleder Helene Tveide
- Økonomiavdeling, økonomileder Beate Pettersson
- Person- og organisasjonsavdeling, personal- og organisasjonsleder Tone V. Bråten.

Som følge av endringen ble kommunedirektørens ledergruppe redusert fra 12 ledere til 8 ledere. Ledergruppa har jevnlig møter iht. møteplan, og det har vært gjennomført jevnlig rapporteringsmøter mellom kommunedirektør og de respektive sektor- og stabslederne.

1.5.4 Utviklings- og omstillingsarbeid

Utviklings- og omstillingsarbeid er en del av hverdagen for en kommunal organisasjon, i Tvedestrand har dette hatt ekstra fokus i den senere årene som et resultat av den såkalte "Utviklingsstrategien".

Året 2021 startet med å identifisere og gjennomføre kutt-tiltak på til sammen 4,4 mill. kroner. Dette var i tillegg til en rekke tiltak som allerede var identifisert i budsjettarbeidet høsten 2020.

Ellers har året i betydelig grad blitt preget av pandemihåndtering, noe som har gått på bekostning av annet plan- og utviklingsarbeid. Dette har blitt ytterligere forsterket av at kommunens toppledelse pga. sykdom og dødsfall har vært redusert, noe som har gitt bortfall av over 3/4 årsverk (av 2 årsverk).

Kommunen har i 2021 arbeidet videre med flere av elementene i hovedstrategien og – satsningsområdene i "utviklingsalternativet". Det har blitt arbeidet mye med salg og tilrettelegging av næringstomter på Grenstøl. Bygging av ny barnehage på Bronsbu har pågått gjennom hele året, og bygging av nye boliger for personer med nedsatt funksjonsevne ble sluttført senhøstes. Bygging av ny felles barneskole startet på høsten

etter omfattende planleggings- og anbudsprosess. Infrastrukturprosjekter har pågått gjennom hele året, og det har vært arbeidet med tilrettelegging for ny aktivitet i lokalene til den gamle videregående skolen. Reparasjon av tårn og tak ved Holt kirke er også ett av de større prosjektene som har pågått i året.

Ett større organisatorisk omstillingsarbeid har vært forarbeidet til etableringen av NAV Øst i Agder, som er et nytt interkommunalt samarbeid med Tvedestrand som vertskommune.

1.6 Tjenester, forvaltning og klimatiltak

1.6.1 Tjenester

Kommunens tjenesteproduksjon overfor innbyggerne og brukerne er nærmere beskrevet i sektorenes årsrapporter.

Den ordinære tjenesteproduksjonen i kommunen er omfattende, og den ble i hovedsak opprettholdt også under pandemien i 2021. I tillegg har det vært en omfattende tjenesteproduksjon som var direkte pandemirelatert, f. eks. vaksinerings, testing og smittesporing. Andre deler av tjenesteproduksjonen har blitt påvirket av stort pandemi-relatert sykefravær, ikke minst i siste delen av året hvor det å klare å ha nok personell innen ulike tjenester har vært utfordrende. Strengt regelverk knyttet til pandemien har gitt konsekvenser, f. eks. ble valg gjennomføringen betydelig mer omfattende og krevende pga. strengt smitteregime.

Kommunen har gjennom 2021 opplevd mer etterspørsel etter ulike helse- og omsorgstjenester, noe som også kom til uttrykk i sist vedtatt budsjett og økonomiplan.

1.6.2 Forvaltning

Forvaltningsoppgaver (myndighetsutøvelse) i kommunen knyttes til plan- og bygningsloven, samt lovverk innenfor miljø, landbruk, viltforvaltning, konsesjonsområdet og vannforsyning. I tillegg er det forvaltningsoppgaver innenfor boligområdet mot Husbanken og i saker som gjelder serverings- og skjenkebevilgninger.

Det har vært et høyt aktivitetsnivå på de flere av disse områdene også i 2021. Etter avtale med Vegårshei kommune har kommunen også forvaltet landbruk, viltforvaltning og konsesjonsområdet for denne kommunen i 2021.

1.6.3 Klimatiltak

Kommunens klimaplan er fra 2009, og har ikke vært revidert etter det.

Utarbeidelse av ny klima- og miljøplan skal etter planen utarbeides i 2022. Dette blir et viktig planarbeid vurdert opp mot en bærekraftig lokal klimastrategi for fremtiden.

I klimasammenheng og med tiltak for å redusere CO₂-utslipp nevnes her følgende for årsrapporten 2021:

- Det er vedtatt at Tvedestrand barneskole skal bygges med passivhusstandard med energibrønner. Bygget bygges i tillegg med vannbåren varme og følger et miljøprogram for en miljøvennlig utbygging i drift og etableringsfase. Dette er det klart viktigste vedtaket i forhold til klima i 2021.
- Ny barnehage på Bronsbu og PU-boliger har varmepumper og vannbåren varme. Dette er i tråd med vedtaket fra 2009 om at alle bygg over 500 m² skal ha vannbåren varme.
- Kommunen er medlem i Klimapartner.
- Det er kjøpt inn en el-bil for renholderne i 2021
- Alle vinduene på vestsiden av ungdomsskolen ble byttet ut for å redusere strømforbruket
- Bedre styringssystemer for strøm har gitt reduksjon på strømforbruket i

eksisterende bygningsmasse.

- Etter flommen høsten 2017 ble det iverksatt en prosess for flomforebyggende tiltak Tjenna i samarbeid med NVE. Det er planlagt og gjennomført tiltak over noen år i samarbeid med Agder fylkeskommune for å redusere flomfaren.

1.6.4 Brukertilfredshet

For å få tilbakemelding fra brukerne om hvordan de oppfatter de tjenester som gis, er det forutsatt gjennom BMS (balansert målstyring) at det skal være systematiske brukerundersøkelser. Ambisjonsnivået i 2021 var at alle sektorene skulle ha gjennomført brukerundersøkelse og evaluert denne.

Det har vært gjennomført noen brukerundersøkelser i 2021, men også for dette året har det vært begrensninger pga. koronasituasjonen. Resultatene er kommentert i sektorenes årsrapporter.

God dialog med de som bruker kommunens tjenester forutsettes å gi det beste grunnlaget for utvikling av kommunens tjenester. Dette bør skje gjennom brukermedvirkning på ulike måter. Dette har vært noe mer begrenset i 2021 pga. koronasituasjonen.

1.6.5 Tilsyn

Det har i 2021 blitt gjennomført tilsyn fra statsforvalteren og andre statlige instanser, samt branntilsyn og lokale tilsyn. Statsforvalteren utarbeider hvert år en samordnet kalender for planlagte tilsyn og egenkontroll med kommunesektoren i hvert fylke. Det har vært noen færre tilsyn i 2021 enn i 2020 blant annet som følge av Koronasituasjonen.

I hovedtrekk er følgende tilsyn, kontroller og forvaltningsrevisjoner gjennomført i 2021:

- Statsforvalteren: Tilgjengelighet til sosiale tjenester i NAV. Det ble ikke gitt avvik.
- Besøk av Kontrollkomisjonen for psykisk helsevern: To besøk til Forsterket omsorg. Det ble ikke gitt avvik.
- Arbeidstilsynet: Det har vært tilsyn fra arbeidstilsynet vedrørende eventuelt arbeid med asbestholdige materialer. Her var arbeidstilsynet fornøyd med det innleverte materialet. (Bygg og anlegg).
- Arbeidstilsynet: Det har vært avvik ved Tvedestrand skole. Avviket gjaldt bla. mangel på tilfredsstillende arbeidsrom for lærerne. Avviket ble endelig lukket i mai 2021.
- Arbeidstilsynet: Hjemmebaserte tjenester hadde tilsyn fra arbeidstilsynet høsten 2021. Resultatet ble fire pålegg relatert til kartlegging og ROS-analyse av psykisk helse, opplæring i forhold til håndtering av trusler, trakassering og vold, vurdering av forsvarlighet av arbeidstidsordninger, kartlegging og risikovurdering av manuelt arbeid. Påleggene er svart opp.
- Brannvesenet har også i år hatt noen branntilsyn. Disse tilsynene har ikke avdekket alvorlige forhold. Vaktmestere bistår ofte ved brannøvelser på de enkelte bygg. (bygg og anlegg).
- Forvaltningsrevisjon av Aust-Agder revisjon IKS er opprettet om Psykososialt skolemiljø. Kontrollutvalget vedtok og godkjente prosjektplanen for forvaltningsrevisjonen Psykososialt skolemiljø slik rapporten forelå den 25.11.2021. Rapport forventes til behandling i kontrollutvalget i september 2022.

I 2021 har det vært fokus på å lukke avvikene og merknadene fra tidligere års og årets tilsyn. De fleste avvikene er lukket i 2021.

Det er i årshjulet lagt opp til å gjennomføre mindre interne beredskapsøvelser gjennom året. Det har vært færre slik øvelser i 2021, blant annet som følge Koronasituasjonen. Det ble varslet tilsyn på beredskapsområdet i 2021, det ble utsatt til 2022.

Tilsyn med kommunens virksomhet og tjenesteproduksjon tar utgangspunkt i statlige prioriterte tilsynsområder i henhold til lov og forskriftsverk. Tilsynsmyndighetene har fokus på avvik/lovbrudd, og forbedringsområder. Tilsyn gir også kompetanse tilbake til sektorene som tjenesteytere. Ofte blir det igangsatt kvalitetsforbedrende arbeider etter et tilsyn.

I de fleste tilfeller vil det være en utfordring at ressursbruken som tilsyn medfører blir krevende for kommunen. Det skal tilrettelegges for tilsyn, dokumenteres, være deltagelse på fellesmøter, oppstartsmøter, intervjuer, befaringer, sluttmøter og deretter arbeides med eventuelt lukking av avvik/lovbrudd og merknader. I og med noe mindre tilsyn i 2021 enn tidligere, har belastningen på kommunens organisasjon vært mindre.

1.6.6 Internkontroll

I kommunelovens § 25-1 og 25-2 står det følgende om internkontroll:

"Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold."

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Nytt kvalitets- og avvikssystem (nye QM+) ble innført i 2020 sammen med de andre kommunene og fylkeskommunen i IKT Agder samarbeidet. I dette systemet er målsettingen at alle kommunens kvalitets- og internkontrollssystemer skal ligge, som sikrer kvaliteten på tjenestene og gir oversikt over alle avvikene som registreres. Internkontrollsystemet skal blant annet sikre kvaliteten på tjenestene, HMS (helse, miljø og sikkerhet), informasjonssikkerhet, GDPR og på økonomi- og personalfeltet.

I 2021 var det registrert 1634 kvalitets- og avviksmeldinger i QM+.

Fordelt på:

- HMS avvik: 333
- Vaktmestermeldinger: 638

- Tjenesteavvik: 663.

Disse fordeler seg med følgende alvorlighetsgrad;

- Lav: 772
- Middels: 619
- Høy: 244

Gjennom det nye systemet har kommunen oversikt over meldte avvik, alvorlighetsgrad, hvem som er ansvarlig for å følge opp og hvorledes avvikene blir fulgt opp. Det er også et varslingsystem til nærmeste overordnet leder for avvik som ikke blir fulgt opp innenfor fristen.

Det ble startet opp et arbeid i 2020 i IKT Agder samarbeidet, som skal gi en bedre samlet oversikt over blant annet «behandlingsprotokoller» (nytt IKT-system). Dette vil gi kommunen en god oversikt over alle sine systemer som brukes innenfor informasjonssikkerhetsområdet, og hvem i organisasjonen som er behandlingsansvarlig for det enkelte system og hvilken informasjon som behandles.

Kommunedirektøren har lagt opp til rapportering og dialog med alle sektor- og stabsledere gjennom jevnlige rapporteringsmøter etter oppsatt møteplan og overordnet årshjul: både med ledermøter og sektor-/stabsviser møter. Etter kommunedirektørens vurdering er det behov for kontinuerlig fokus på internkontroll. Det er forbedringspunkter på noen av tjenesteområdene.

Innenfor tjenesteområdene har sektorene kvalitetssystemer på de fleste aktuelle tjenesteområdene og flere av de er/vil bli lagt inn i QM+. De nye felles kvalitets- og avvikssystemene vil gi muligheten for ytterligere forbedring på dette området.

På innkjøpsområdet er det gjennomført forbedringer gjennom målrettet arbeid gjennom de siste årene, men kontroll gjennomført av revisjonen viser fortsatt at det er avvik på dette området, men noe mindre enn tidligere år. Innkjøpskoordinatorfunksjonen har kommet på plass i løpet av 2021. Fokus på etterlevelse av innkjøpsrutinene vil fortsatt være et prioritert område innenfor de ressursrammene som er satt av til dette arbeidet. I tillegg til å ha rutiner på plass og gjennomført noe opplæring, har det gjennom året vært arbeidet med «innkjøpskulturen» og holdningsskapende arbeid.

Innenfor økonomifeltet har kommunen vedtatt eget overordnet økonomireglement og finansreglement, og det rapporteres til kommunestyret i tertialrapporter og årsberetning om status på dette området. I tillegg er det for noen måneder utenom tertialrapportene gitt statusrapporter på økonomifeltet. Nytt administrativt økonomireglement med utgangspunkt i det overordnede er ikke utarbeidet.

I arbeidet med tertialrapporter, månedsrapporter og årsberetning er det oppfølging fra økonomisjef med alle sektorer og avdelinger. Regnskapsleder følger opp når det gjelder regnskapet inkl. årsregnskapet.

Kommunen har utarbeidet egne etiske retningslinjer og varslingsrutiner som ble revidert av kommunestyret i 2018. De etiske retningslinjene ble sist gjennomgått med kommunestyret i mai 2021.

1.7 Medarbeidere

1.7.1 Antall årsverk

I vedtatte budsjett de siste årene har en hatt følgende årsverk:

År	Årsverk
2016	433,5
2017	450,6
2018	470,8
2019	474,7
2020	491,0
2021	482,6

I tillegg for 2021 kommer vedtak som er gjort gjennom året:

Ved budsjettkontroll for 1. tertial ble det vedtatt 0,5 årsverk til barnehagefaglig rådgiver på læring- og oppvekstkontoret samt ett ekstra årsverk til byggesaksavdelingen på sektor Samfunn og infrastruktur. I 2. tertial ble det vedtatt å øke kommuneoverlegestillingen med 0,2 årsverk, til 0,6 årsverk. Etter dette er det 484,3 årsverk.

Endringen fra 2020 til 2021 skyldes blant annet statliggjøring av skatteinnkrever med 4,5 årsverk.

1.7.2 Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i 2018. Den er planlagt gjennomført hvert 2. år. Grunnet omstilling og Covid -19 ble den ikke gjennomført i 2020 eller 2021, men er planlagt gjennomført høsten 2022.

Tvedestrand kommune har et godt samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, NAV lokalt og bedriftshelsetjenesten som aktivt medvirkende i arbeidsmiljøspørsmål, både i forhold til ønskede prosesser i enhetene, ved dialog med HR-rådgiver, ansatte og ledere.

Personalforeningen i kommunen er arrangør for ulike sosiale tiltak for de ansatte. Tiltakene er et positivt bidrag til arbeidsmiljøet. Grunnet Covid-19 har det vært gjennomført begrenset felles tiltak for ansatte.

Utleie av Marens hus til ansatte er også et attraktivt tilbud for ansatte i kommunen. Alle arrangementene som personalforeningen står for er et tilbud til alle ansatte i kommunen.

Det vises for øvrig til egen årsrapport for Arbeidsmiljøutvalget for Tvedestrand kommune for 2021.

1.7.3 Sykefravær

Sykefravær 2021 og 2020

Måleindikatorer	Sykefravær HIÅ	Sykefravær HIÅ fjorår	Endring
Korttid	2,1 %	1,8 %	0,3 %
Langtid	8,0 %	6,7 %	1,3 %
Sum fravær	10,1 %	8,5 %	1,6 %

Tabellen er hentet fra Innsikt i HR-portalen.

Tallene for sykefravær HIÅ er fra 2021 og HIÅ fjorår er tall fra 2020.

Sykefravær pr år tidligere år

År	Totalt fravær		Korttidsfravær 0-16 dager		Langtidsfravær over 16 dager	
	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk
2010	7,3 %	27,4	2,6 %	9,8	4,7 %	17,6
2011	7,8 %	30,8	1,8 %	7,3	5,9 %	23,5
2012	8,4 %	33,1	1,5 %	5,7	6,9 %	27,3
2013	7,8 %	30,2	1,5 %	5,8	6,3 %	24,4
2014	8,0 %	33,5	1,5 %	6,2	6,5 %	27,3
2015	7,30 %	31,6	1,90 %	8,2	5,40 %	23,4
2016	7,20 %	29,7	1,90 %	5,9	5,30 %	23,8
2017	7,70 %	35,3	2,00 %	9,1	5,70 %	26,2
2018	7,20 %	34,2	2,00 %	9,3	5,30 %	24,9
2019	7,70 %	37,3	1,90 %	9,3	5,80 %	28
2020	8,5 %	*	1,8 %	*	6,7 %	*
2021	10,1 %	*	2,1 %	*	8,0 %	*

*) Nytt HR-system teller fravær i dagsverk. Det er 2468 korttidsdagsverk og 9144 langtidsdagsverk, totalt 11 612 fravær i dagsverk av 115 534 mulige dagsverk i 2021.

Sammenlignet med 2020 har det vært en økning på 1,6 prosentpoeng på totalt sykefravær i 2021. Korttidsfraværet har hatt en økning på 0,3 prosentpoeng i 2021. Pandemien har hatt betydning for økt sykefravær. Koronarelatert fravær i 2021 utgjør 993 arbeidsdager som tilsvarer 551 dagsverk. Det må tas høyde for at tallet kan være ytterligere høyere, da det er frivillig om ansatte vil oppgi årsak til fravær.

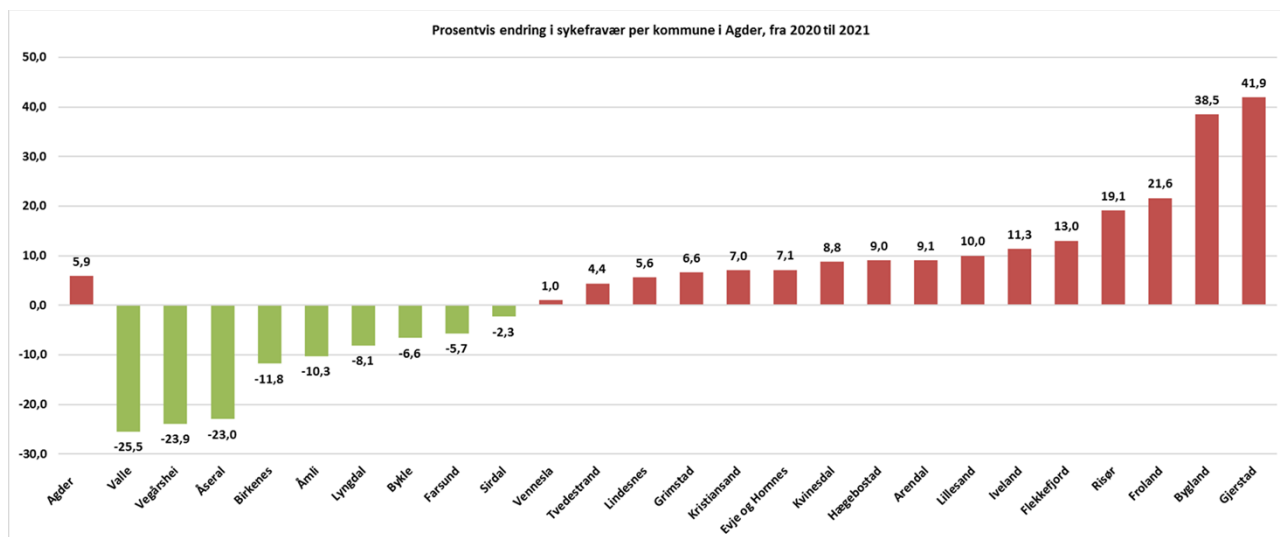
I enkelte avdelinger er det få personer som medfører en høy fraværspersent, noen avdelinger har større utfordringer enn andre. Vi er en inkluderende arbeidsplass, og har flere ansatte med kroniske lidelser som kan gi utslag i høyere fravær, ofte korttidsfravær.

Møteplassen er en arena for å drøfte ulike saker knyttet til sykefravær i avdelinger og enkeltsaker, samt kompetanseheving på aktuelle kurs og temaer for ledere, tillitsvalgte og verneombud. Personal- og organisasjonsleder, kontaktperson ved NAV arbeidslivssenter, NAV Tvedestrand og bedriftshelsetjenesten er faste deltakere på møteplassen. Aktuelle ledere deltar ved behov, samt at det er faste møtepunkt med hovedverneombud og hovedtillitsvalgte i forbindelse med planlegging og oppfølging av handlingsplanarbeid og

drøfting av aktuelle temaer.

Møteplassen har ikke vært avholdt som planlagt i 2021 grunnet pandemien. Det har allikevel blitt gjennomført enkeltvis og avdelingsvis oppfølging og bistand fra de ulike instansene som er deltakere på møteplassen.

Sammenligningstall med andre kommuner

Diagrammet gir oversikt over prosentvis endring i sykefravær fra 4. kvartal 2020 til 4. kvartal 2021.

1.7.4 Seniortiltak

Seniorpolitikk er kommunens personalpolitikk rettet mot medarbeidere fra 55 år. Grunnlaget for all seniorpolitikk er bevissthet om at godt voksne arbeidstakere representerer verdifulle ressurser som kommunen trenger. Tvedestrand kommune har retningslinjer for seniorpolitikk, og det skal avholdes seniorsamtaler i forbindelse med medarbeidersamtaler. Tiltak som bl.a. kompetanseheving og tilrettelegging skal ha fokus i slike samtaler.

1.7.5 Kompetansetiltak

Det vises her til sektorenes årsrapporter.

I tillegg har ledere deltatt på sentralt avtalekurs i regi av KS.

Kommunen har 11 lærlingeplasser og alle plassene har vært fylt opp i 2021.

1.7.6 Likestilling og mangfold

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven. Denne rapporteringsplikten går også frem av kommunelovens § 14-7, punkt e og f;

"e. den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling"

f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26."

Direkte- og indirekte diskriminering og trakassering er, ifølge disse lovene forbudt. I Tvedestrand kommune er administrasjonsutvalget likestillingsutvalg. Tvedestrand kommune skal jobbe aktivt målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. For at mangfoldstrategien skal bli fullstendig må likestillingsarbeidet omfatte alle områder, dvs. kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon og alder.

Redegjørelse for tilstanden

Det er i oversiktene tatt utgangspunkt i KS' PAI-register med tall pr. 01.12.2018, 01.12.2019, 01.12.2020 og 01.12.2021 der annet ikke fremgår.

I personalpolitikken er hovedmålet i Tvedestrand kommune at kvinner og menn skal ha like rettigheter og muligheter. Dette skal gjelde med hensyn til arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Stillingsannonser skal være kjønnsnøytrale, men prinsippet kan fravikes ved utlysing av stillinger der det er behov for positiv særbehandling. Hele stillinger skal være hovedregel i alle tilsetningsforhold (jfr. HTA). Det skal konkret arbeides for å minske andelen av deltidsstillinger i de kvinnedominerte yrkene.

Tvedestrand kommune er med i et forpliktende samarbeid om å fremme heltidskultur.

Tjenesteyting med ansatte i fulle stillinger, eller i store stillingsbrøker, vil føre til en mer effektiv drift, bedre opplevd kvalitet for brukerne, og et mer stabilt arbeidsmiljø. KS PAI-register viser at gj.sn. stillingsstørrelse pr ansatt i Tvedestrand kommune på 77 % pr. 01.12.2021, det tas imidlertid ikke høyde for at ansatte kan ha flere stillinger i ulike sektorer, som samlet sett vil gi en høyere stillingsprosent.

Ledelsen

Ledelsen i kommunen innehar alle 100% stilling og har følgende kjønnsfordeling:

- Kommunedirektørnivå: to menn (kommunedirektør og ass. kommunedirektør).
- Sektorledere og stabsledere: 1 mann og 5 kvinner.

Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Tvedestrand kommune

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	469	110	81	19
Sentraladministrasjonen	33	4	89	11
Oppvekst	161	41	80	20
Skoleadministrasjon	3	0	100	0
Grunnskole	91	29	76	24
Barnehager	51	2	96	4
Fritidshj/skolefritidsordn	5	0	100	0
Øvrig oppvekst	11	10	52	48
Helse/sosial	266	32	89	11

	Antall		Andel (i prosent)	
Administrasjon	20	1	95	5
Alm helsevern	36	10	78	22
Somatiske sykehjem	52	4	93	7
PU	47	5	90	10
Hjemmehjelp/-sykepleie	89	6	94	6
Sosialhjelp	9	1	90	10
Andre virksomheter	13	5	72	28
Kultur	2	3	40	60
Teknisk sektor	6	29	17	83
Ymse	1	1	50	50

Sammenlignet med alle kommuner i landet og kommune gruppe 01 (2000 – 9999 innbyggere) ligger Tvedestrand kommune likt med kommune gruppe 01, og litt lavere i forhold til andel menn samlet sett i kommunal sektor. Henholdsvis 77% kvinner og 23% menn i alle kommuner.

Heltid- og deltid kvinner og menn – Tvedestrand kommune, sammenlignet med andre:

	Tvedestrand kommune			Alle kommuner i landet			Gruppe 01 (2000-9999 innbyggere)		
	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M
Gj.sn.stillingsstørrelse pr ansatt	77 %	76 %	84 %	81 %	81 %	83 %	78 %	78 %	78 %
Gj.sn. stillingsstørrelse for deltidsansatte	59 %	60 %	57 %	58 %	60 %	49 %	59 %	61 %	45 %
Andel ansatte som har 100% stilling	44 %	40 %	62 %	55 %	52 %	66 %	47 %	44 %	59 %

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Tallene som fremkommer fra KS PAI-register viser at Tvedestrand kommune ligger lavere på andel ansatte i 100% stilling, lavere på gj.sn stillingsstørrelse pr ansatt og tilnærmet likt på gj.sn. stillingsstørrelse for deltidsansatte for kvinner og menn.

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr ansatt *) og kjønn 2018-2021 i Tvedestrand kommune

Tall pr. 1. desember i det enkelte år.

				Årstall					
		2018		2019		2020		2021	
Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Antall ansatte	%	Antall ansatte	%	Antall ansatte	%	Antall ansatte	%
0 - 24,9%	Kvinner og menn	28	5	38	6,4	46	7,9	54	9,1
	Kvinner	25	5,5	33	6,8	43	8,9	47	9,8
	Menn	3	2,9	5	4,6	3	3	7	6,1
25 - 49,9%	Kvinner og menn	21	3,8	21	3,6	20	3,4	26	4,4
	Kvinner	16	3,5	18	3,7	17	3,5	23	4,8
	Menn	5	4,8	3	2,8	3	3	3	2,6
50 - 74,9%	Kvinner og menn	140	25,2	139	23,5	137	23,5	139	23,4
	Kvinner	128	28,3	118	24,5	117	24,3	117	24,3
	Menn	12	11,5	21	19,3	20	20	22	19,3
75 - 99,9%	Kvinner og menn	111	20	112	19	111	19,1	115	19,3
	Kvinner	104	23	106	22	108	22,4	104	21,6
	Menn	7	6,7	6	5,5	3	3	11	9,6
100 %	Kvinner og menn	256	46	281	47,5	268	46	261	43,9
	Kvinner	179	39,6	207	42,9	197	40,9	190	39,5
	Menn	77	74	74	67,9	71	71	71	62,3

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Lønnsutvikling og nivå

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger

Tall pr. 1.12.2020 og 1.12.2021 basert på KS' PAI-register.

Tvedestrand kommune

Kjønn	Månedsførtjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring i månedsførtjeneste 2020-2021	Endring i grunnlønn 2020-2021	Ansatte 2021	Årsverk 2021	Endring i årsverk 2020-2021
Kvinner og menn	46.743	43.566	4,3 %	4,2 %	595	460	0,6 %
Kvinner	46.185	42.809	4,6 %	4,3 %	481	364	-1,7 %

Kjønn	Månedsofortjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring i månedsofortjeneste 2020-2021	Endring i grunnlønn 2020-2021	Ansatte 2021	Årsverk 2021	Endring i årsverk 2020-2021
Menn	48.868	46.450	2,5 %	3,2 %	114	96	10,7 %

Gruppe 01 2000 – 9999 innbyggere

Kjønn	Månedsofortjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring i månedsofortjeneste 2020-2021	Endring i grunnlønn 2020-2021	Ansatte 2021	Årsverk 2021	Endring i årsverk 2020-2021
Kvinner og menn	45.927	42.992	4,1	4,3	23.722	18565	0,00 %
Kvinner	45.380	42.431	4,1	4,3	19220	15066	0,00 %
Menn	48.283	45.407	4,2	4,2	4502	3499	-0,20 %

Alle kommuner

Kjønn	Månedsofortjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring i månedsofortjeneste 2020-2021	Endring i grunnlønn 2020-2021	Ansatte 2021	Årsverk 2021	Endring i årsverk 2020-2021
Kvinner og menn	46.546	43.615	3,9 %	4,0 %	446.174	363.631	1,0 %
Kvinner	46.060	43.171	4,0 %	4,1 %	343.522	278.355	0,8 %
Menn	48.132	45.065	3,7 %	3,7 %	102.652	85.275	1,6 %

For endringer i årsverk i Tvedestrand kommune vises det til årsmelding fra hver sektor, der det fremkommer årsak til endringer.

Som det fremgår av oversikten over har ansatte i Tvedestrand kommune (kvinner og menn samlet) en månedsofortjeneste i 2021 som er høyere enn sammenlignbare kommuner i størrelse, og så vidt høyere enn snittet i alle kommuner. Kvinner har en grunnlønn som er like under snittet for alle kommuner, men høyere enn sammenlignbare kommuner i størrelse. Når det gjelder menn så har disse en høyere månedsofortjeneste og grunnlønn enn både sammenlignbare kommuner og snittet for alle kommuner.

Prosentvis endring i grunnlønn fra 2020-2021 har menn og kvinner samlet i Tvedestrand kommune en økning på 4,2%, gj.sn for alle kommuner er 4,0% og for sammenlignbare kommuner 4,3%. Kvinner i Tvedestrand kommune har hatt en økning på grunnlønn på 4,3%, gj.sn for alle kommuner er 4,1% og for sammenlignbare kommuner 4,3%.

Antall årsverk er økt med 0,6% fra 2020 til 2021. Dette utgjør en økning i 3 årsverk. Det presiseres at dette er faktiske årsverk vs. budsjetterte årsverk i kap. 7.1. Avviket skyldes for eksempel betydelige ekstrainsats knyttet til pandemien.

Lønnsforhold justert for ulike faktorer

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk

for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr.1.12.2019, 1.12.2020 og 1.12.2021.

Tvedestrand kommune

Justert for	Årstall							
	2018		2019		2020		2021	
	Kvinneres månedsførtjeneste i prosent av menns	Kvinneres grunnlønn i prosent av menns	Kvinneres månedsførtjeneste i prosent av menns	Kvinneres grunnlønn i prosent av menns	Kvinneres månedsførtjeneste i prosent av menns	Kvinneres grunnlønn i prosent av menns	Kvinneres månedsførtjeneste i prosent av menns	Kvinneres grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	91,9	89,3	93,3	92,6	91,2	91,2	94,5	92,2
Alder	92,6	90,2	93,3	92,6	91,2	91,2	94,5	92,2
Stillingsgruppe	100,8	99,7	101,7	100,2	100,5	100,5	101,7	100
Stillingskode	98,8	98,3	99,2	97,4	98,7	98,7	99,1	98,9
Utdanning	96,7	96,2	96,5	95,8	95,6	95,6	98,7	97,4

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for.

Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg. Tvedestrand kommune ligger her på henholdsvis 100% og 98,9% noe som er høyere enn sammenlignbare kommuner og alle kommuner samlet.

Målsetningene må også fremover er at lønnsforskjell mellom menn og kvinner ikke øker, men reduseres, der målsetting skal være lik lønn.

Kommune gruppe 01 2000 – 9999 innbyggere

	Årstall					
	2019		2020		2021	
Justert for	Kvinneres månedsførtjeneste i prosent av menns	Kvinneres grunnlønn i prosent av menns	Kvinneres månedsførtjeneste i prosent av menns	Kvinneres grunnlønn i prosent av menns	Kvinneres månedsførtjeneste i prosent av menns	Kvinneres grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	93,9	93,2	94,1	93,4	94	93,4
Alder	93,9	93,2	94,1	93,4	94	93,4
Stillingsgruppe	98,7	99,6	98,8	99,5	98,8	99,5
Stillingskode	99,1	99,9	99,3	100	99,5	99,6
Utdanning	94,9	96,4	95,3	96,7	95,4	96,7

Alle kommuner

	Årstall					
	2019		2020		2020	
Justert for	Kvinner månedstjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedstjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedstjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	95,4	95,3	95,5	95,4	95,7	95,8
Alder	95,4	95,3	95,5	95,4	95,7	95,8
Stillingsgruppe	98	98,9	98,1	98,9	98,1	99
Stillingskode	97,8	98,9	97,8	98,8	97,8	98,8
Utdanning	95,6	97	95,6	97	95,7	97,1

Mangfold

Kommunestyret har i vedtatt ansettelsesreglement tatt inn følgende bestemmelser:

”Den kommunale arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke stillingene.”

Det registreres ikke etnisk bakgrunn til ansatte i Tvedestrand kommune i personalsystemet. I tilsettingsprosessen registreres antall søkere med etnisk bakgrunn.

Redegjørelse for tiltak

- For å øke andel heltidsstillinger må vi jobbe mer med bl.a. ulike turnusordninger og tiltak for økt antall helger i turnus, samt vikarpool.
- I tillegg må oppmerksomheten på å redusere uønsket deltid ved å slå sammen stillinger når dette er mulig, samt tiltak som går på tvers av avdelingene/sektorene i forhold til å få større stillingsstørrelser fortsatt jobbes systematisk med
- Det vil fortsatt være kjønnsnøytrale kriterier ved lønnsfastsetting og lønnsforhandlinger. Det forventes at lønnsutviklingen for kvinner kontra menn fortsatt vil være et tema ved de sentrale og lokale lønnsforhandlingene. Det legges også opp til tilsvarende oppmerksomhet ved lønnspolitiske drøftinger med de lokale fagforeningene i Tvedestrand kommune.
- Tvedestrand kommune deltar i prosjekt «menn i helse» i omsorgssektoren. Dette ser vi er positive på flere områder, og håper at det kan bidra til at flere menn vil velge yrker innenfor dette fagområdet fremover.
- Ved utlysning av stillinger i barnehagene og skolene, samt innenfor helse- og omsorgssektoren, bør menn i sterkere grad bli oppfordret til å søke.
- Likestilling er i samfunnsdel i kommuneplanen tatt inn som et eget punkt og med konkrete forslag til tiltak.
- Arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne på alle nivåer i kommunen.
- Tvedestrand kommune har som mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning, samt rekruttere personer med innvandrerbakgrunn.

1.7.7 Etikk

I henhold til Kommunelovens § 48, punkt 5, ny kommunelov § 14-7, punkt d, skal også årsberetningen inneholde et punkt som omfatter hvorledes kommunen sørger for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet Etske verdier, som har følgende klare føringer:

- Som forvaltere av samfunnets felles ressurser stilles det høye etiske krav til folkevalgte og ansatte. Grunnprinsippene skal være åpenhet, redelighet, integritet, ærlighet og respekt.
- Medarbeidere og ledere i Tvedestrand kommune skal utføre arbeid og tjenester i samsvar med det felles verdigrunnlaget som finnes i vår organisasjon og som er nedfelt gjennom kommunens arbeidsgiverpolitikk.
- Ledere har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge forholdene til rette for praktisering av dette.
- Enhver medarbeider har ansvar for å søke råd og veiledning hos sin overordnede dersom hun/han er usikker på hva som er forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer.
- Ledere og medarbeidere har plikt til lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder og de vedtak som er truffet for kommunens virksomhet
- Alle medarbeidere har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold en får kjennskap til, som ikke er i samsvar med kommunens etiske norm. Brudd på de etiske retningslinjene vil kunne forårsake betydelig skade og vil i alvorlige tilfelle være uforenlig med fortsatt ansettelse i kommunen.

I 2021 reviderte vi kommunens etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, samt varslingsrutiner for kritikkverdige forhold.

Retningslinjene er gjort kjent for alle ansatte, og er en del av introduksjonsprogrammet ved ansettelse av nye arbeidstakere.

Kommunestyret hadde i mai 2021 gjennomgang av de etiske retningslinjene og det var dialog rundt eksempler på relevante dilemmaer.

I tillegg har kommunen lagt inn etiske retningslinjer gjennom det interkommunale innkjøpssamarbeidet OFA, som kommunen deltar i. Dette gjelder etiske retningslinjer i forhold til innkjøp og krav til leverandørene.

1.7.8 AKAN-arbeid

AKAN er en forkortelse for Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk. Hensikten med AKAN-arbeidet i Tvedestrand kommune er å forebygge rusmiddelbruk, hjelpe ansatte til å få bukt med sitt rusproblem, og slik forhindre at arbeidsforholdet kommer i fare. Dette gjelder også spilleavhengighet. Det er nedsatt et AKAN-utvalg, som er et underutvalg og arbeidsredskap for Arbeidsmiljøutvalget. Det har ikke vært noen innmeldte saker til AKAN-utvalget i 2021. Hovedansvaret ligger hos sektorledere i oppfølging av dette, og det er søkt bistand hos personal- og organisasjonsleder fra enkelte sektorer i 2021 i dette arbeidet.

AKAN-utvalget har også oppfordret enhetene til å ha samtale om temaet på personalmøter.

1.8 Økonomi

1.8.1 Hovedtrekk

1.8.1.1 Driftsregnskapet

Driftsregnskap og økonomisk status

Tvedestrand kommunes regnskapsresultat for 2021 endte med mindreforbruk på i underkant av 6 mill. kroner.

Hovedforklaringen på det positive resultatet er at skatteveksten for norske kommuner i 2021 ble markant bedre enn forventet, og endte på hele 16 % vekst fra 2020. For Tvedestrand kommune endte inntektene fra skatt- og rammetilskudd på nærmere 15 mill. kroner mer enn opprinnelig budsjett og «reddet» dermed resultatet i et ellers ekstra uforutsigbart år.

Bakgrunnen for den gode skatteveksten er sammensatt, kommunalminister Bjørn Arild Gram sier kort forklart at *«merskatteveksten i 2021 trolig har sammenheng med en bedre utvikling i arbeidsmarkedet i fjor høst enn ventet, samt tilpasninger til et høyere nivå på skatt på utbytte fra 2022.»*

Sektorene fikk et samlet merforbruk på om lag 7,1 mill. kroner, etter at deler av koronautgiftene er dekket. Dersom sektorene hadde fått kompensert alle koronautgiftene ville sektorene landet på et merforbruk på ca. 3,9 mill. kroner. Sektorene meldte ved 2. tertial om et forventet merforbruk på 6,2 mill. kroner, under forutsetning at koronautgifter ble dekket fullt ut.

De største avvikene mellom regnskap og regulert budsjett:

- Merforbruk for sektorene på 7,1 mill. kroner
- Selvkostområdene viser netto negativt resultat på 4,3 mill. kroner, herav:
 - meravsetning til vannfond 0,2 mill. kroner
 - meravsetning til avløpsfond 0,2 mill. kroner
 - mindre bruk av avløpsfond på 1,1 mill. kroner
 - meravsetning til byggesaksfond på 2,1 mill. kroner
 - meravsetning til oppmålingsfond 0,8 mill. kroner
- Netto renteinntekter og renteutgifter underskudd på 0,5 mill. kroner
- Merinntekt på skatt på 11,7 mill. kroner
- Merinntekt på rammetilskudd på 2,7 mill. kroner
- Innsparing på pensjonsfeltet på 1,5 mill. kroner
- Lønnsoppgjørdisposisjoner fikk innsparing på 1,1 mill. kroner
- Netto merinntekter på andre poster på 0,9 mill. kroner

Samlet gir merutgifter på 11,9 mill. kroner og merinntekter på 17,9 mill. kroner et "overskudd" på om lag 6 mill. kroner. Da en i tråd med kommunelovens forskrifter skal redusere mindreforbruket så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond (budsjettet ca. 5,3 mill. kroner), ble det gjort. I og med det var mindreforbruk også etter dette, skal resten avsettes til disposisjonsfond (0,7 mill. kroner). Det ble også gjort og en har et regnskap i balanse.

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
Rammetilskudd	-218 219	-210 384	-218 894	-221 607	2 713
Innteks- og formuesskatt	-157 539	-169 140	-167 640	-179 389	11 749
Eiendomsskatt	-30 763	-26 700	-27 900	-27 962	62
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-9 977	-7 960	-10 539	-11 355	816
Overføringer og tilskudd fra andre	-85 859	-56 794	-64 115	-84 019	19 903
Brukerbetalinger	-20 860	-22 704	-22 704	-21 554	-1 150
Salgs- og leieinntekter	-53 225	-52 245	-53 737	-57 306	3 569
SUM DRIFTSINNEKTER	-576 441	-545 927	-565 529	-603 192	37 663
Lønnsutgifter	304 083	292 698	299 867	317 063	-17 196
Sosiale utgifter	75 621	77 099	79 743	78 911	832
Kjøp av varer og tjenester	128 028	127 043	131 046	138 613	-7 567
Overføringer og tilskudd til andre	31 304	22 260	29 180	32 131	-2 951
Avskrivninger	30 147	29 909	29 909	33 409	-3 500
SUM DRIFTSUTGIFTER	569 183	549 008	569 744	600 127	-30 382
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-7 258	3 081	4 215	-3 065	7 280
Renteinntekter	-3 247	-2 150	-2 150	-2 633	483
Utbytter	-6 463	-3 364	-3 364	-3 390	26
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	12 028	11 110	11 110	12 134	-1 024
Avdrag på lån	25 290	27 000	26 400	26 400	0
NETTO FINANSUTGIFTER	27 609	32 596	31 996	32 511	-515
Motpost avskrivninger	-30 147	-29 909	-29 909	-33 409	3 500
NETTO DRIFTSRESULTAT	-9 796	5 768	6 302	-3 963	10 265
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
Overføring til investering	336	0	80	80	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	6 426	-2 200	-1 092	3 213	-4 305
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 813	-3 568	-5 290	670	-5 960
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	5 847	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	9 796	-5 768	-6 302	3 963	-10 265

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0

Driftsinntekter

Økonomisk oversikt etter art for driften, er obligatorisk oversikt jf. § 5.6 i regnskapsforskriften. Tabellen viser hoveddelene i kommunens driftsregnskap. Skatt og rammetilskudd, som utgjør mesteparten av kommunens driftsinntekter (67 prosent), har økt med 25,2 mill. kroner eller 6,7 prosent fra 2020 til 2021. Sammenlignet med regulert budsjett er veksten 14,5 mill. kroner.

Staten har kompensert Tvedestrand kommune med om lag 9 mill. kroner for koronasituasjonen. Det ble bare satt av om lag 4 mill. kroner på egen budsjettpost som sektorene er kompensert for.

Skatteveksten har vært høy fra 2020 med 13,9 prosent og 21,9 mill. kroner. Økningen er 11,7 mill. kroner fra regulert budsjett 2021.

Andre overføringer og tilskudd fra staten består av blant annet integreringstilskudd for flyktninger, rentekompensasjon og bostøtte.

Overføringer og tilskudd fra andre er blant annet sykkelønnsrefusjoner, andre refusjoner (som krever motytelse) fra stat, kommuner og fylkeskommuner. Denne posten utgjør ca. 14 prosent av alle driftsinntektene.

Salgs og leieinntekter utgjør ca. 9 prosent av driftsinntektene og er blant annet kommunale vann- og avløpsgebyrer, oppmålingsgebyr, gebyr byggeanmeldelse, husleie boliger (helse- og omsorgstjenesteloven), salg av varer og tjenester og salg av mat på sykehjem.

Det er i note 16 i regnskapsdokumentet satt opp en usikker inntekt som består av et usikkert krav på ca. 1,7 mill. kroner. Kravet stammer fra utgifter kommunene har betalt for andre. Det er kommet innbetalinger i 2022.

Driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter utgjør om lag 66 prosent av utgiftene. Lønn og sosiale utgifter har økt med 4,3 prosent fra 2020.

Kjøp av varer og tjenester til tjenesteproduksjonen og utgjør ca. 23 prosent. Overføringer og tilskudd til andre er overføringer til kommuner, fylkeskommuner og private (inkl. fellesråd).

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter viser netto renteutgifter, renteinntekter og avdrag på lån. Inkludert er også utbytte fra Agder energi. Netto finansutgifter er økt fra 2020 med 4,9 mill. kroner. Det skyldes i hovedsak redusert utbytte fra Agder energi på 3 mill. kroner og økt låneavdrag på 1,1 mill. kroner. Renteinntektene er redusert med 0,6 mill. kroner.

Netto driftsresultat

Enkelt sagt viser netto driftsresultat om driftsinntektene for året er store nok til å dekke årets utgifter. For Tvedestrand kommune var løpende inntekter høyere enn løpende utgifter i 2021, som i 2020. Netto driftsresultat utgjør 3 963 000 kroner, eller 0,7 prosent av

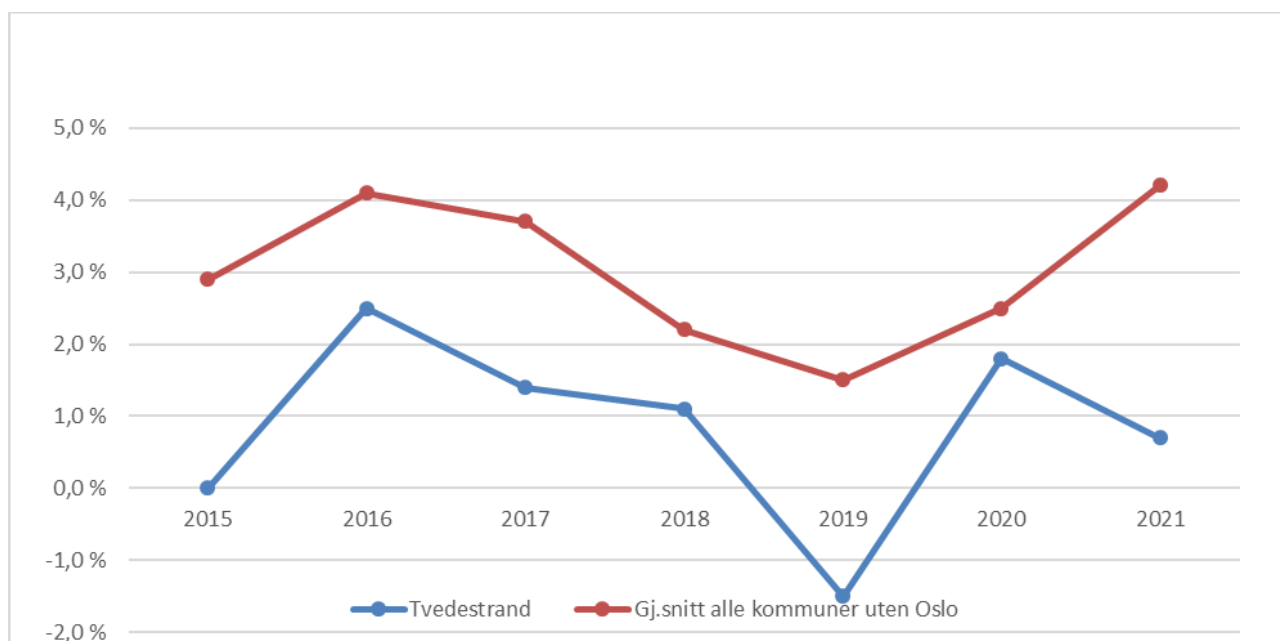
brutto driftsinntekter. Foreløpige kostratall for alle landets kommuner uten Oslo er 4,2 prosent.

Nedenfor vises tall for Tvedestrand og landsgjennomsnittet uten Oslo fra 2015. En sunn kommuneøkonomi tilsier et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Normtallet ble i 2014 endret fra 3,0 prosent, fordi en ikke lenger fører merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer i driftsregnskapet.

Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noen med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til og bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

Korrigert for bundne nettoavsetninger får en et netto driftsresultat på 750 000 kroner, eller 0,1 prosent. Det er denne størrelsen som er valgt som en av kommunens handlingsregler. Det vises til kapittel 4.2 om handlingsregler.

Utvikling av netto driftsresultat

Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat

Linjen «Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat» utgjør summen av bruk og avsetning til bundne fond og disposisjonsfond samt overføring til investeringsregnskapet og dekning av tidligere års merforbruk.

Overføring til investering utgjør 80 000 kroner noe som er i tråd med budsjettet.

Netto bruk og avsetning til alle bundne fond utgjør 3,2 mill. kroner. Herav er det blant annet avsatt 1,7 mill. kroner til vannfond, 2,07 til byggesaksfond, 0,7 mill. kroner til oppmålingsfond og 113 000 kroner til feiefond. Det er brukt 1,1 mill. kroner av avløpsfond.

I tråd med den nye forskriften skal det ikke lenger avlegges et regnskap med mindre- eller merforbruk. Avsetning til disposisjons fond etter såkalte strykninger, ble 662 000 kroner.

Egen note med oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner er vedlagt i regnskapsdokumentet, s. 3.

Fremført til inndekning i senere år

Kommuneloven sier at vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn. Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett.

Regnskapsforskriften sier følgende om mindreforbruk: § 4-3. *Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet:*

"Hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i § 4-1 er gjennomført, skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Hvis regnskapet fortsatt viser et mindreforbruk etter strykningene, skal mindreforbruket dekke inn eventuelle tidligere års merforbruk. Et mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk skal avsettes til disposisjonsfond."

Regnskapet er avlagt i balanse.

1.8.1.2 Investeringsregnskapet

Kommunen har to ubundne investeringsfond. Ved utgangen av 2021 er saldoen på generelt fond 0,132 mill. kroner, mens en har 18,166 mill. kroner på ubundet investeringsfond; aksjer og andeler. Totalt beløp er 18,299 mill. kroner og er 8,95 mill. kroner høyere enn ved utgangen av 2020. Dette skyldes mer salg av næringstomter enn budsjettert.

Bevilgningsoversikt investering, jf. forskriftens § 5.5

Bevilgningsoversikter investering (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
Investeringer i varige driftsmidler	123 248	119 624	173 345	107 466	65 879
Tilskudd til andres investeringer	2 345	2 920	4 317	586	3 731
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 986	1 500	1 247	1 246	1
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	127 579	124 044	178 909	109 298	69 611
Kompensasjon for merverdiavgift	-16 308	-21 394	-27 924	-17 003	-10 921
Tilskudd fra andre	-13 279	-15 980	-22 862	-4 641	-18 221
Salg av varige driftsmidler	-16 504	-4 170	-12 326	-12 743	417
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-583	0	0	0	0
Bruk av lån	-88 233	-83 600	-125 749	-84 919	-40 830
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-134 907	-125 144	-188 861	-119 306	-69 555
Videreutlån	26 180	25 000	30 905	23 820	7 085

Bevilgningsoversikter investering (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
Bruk av lån til videreutlån	-26 180	-25 000	-30 905	-23 820	-7 085
Avdrag på lån til videreutlån	8 067	5 700	13 642	13 642	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-8 296	-4 600	-11 829	-11 829	0
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-230	1 100	1 813	1 813	0
Overføring fra drift	-336	0	-80	-80	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	585	0	-676	-676	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	6 971	0	8 950	8 950	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	338	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	7 558	0	8 194	8 194	0
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0

Det er en del endringer fra opprinnelig budsjett til regulert budsjett. Dette skyldes at en i regulert budsjett 2021 har innarbeidet ubrukte bevilgninger fra 2020 på ikke avsluttede prosjekter. Videre har kommunestyret gjennom året endret bevilgningene på noen prosjekter.

Sum investeringsutgifter

Investeringer i varige driftsmidler var 107,466 mill. kroner i 2021, det vil si 15,8 mill. kroner lavere enn året før. Investeringsprosjektet med størst bruttoutgifter i 2021:

- Ny barneskole, bygning og uteområder på 31,233 mill. kroner og
- Bronsbu barnehage på 23,848 mill. kroner.
- Lyngmyrveien 49, boliger for personer med funksjonsnedsettelse, utgifter på 14,603 mill. kroner.
- Fortau og VA-ledning Lyngmyr - Albukjær til 9,297 mill. kroner.

I utgiftsbeløpet ligger også føring av byggelånsrenter på 0,608 mill. kroner på følgende prosjekter: Ny barneskole, ny barnehage på Bronsbu og boliger til personer med funksjonsnedsettelse.

Tilskudd til andres investeringer gjelder tilskudd til prosjekter i Tvedestrand kirkelig fellesråd. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper er egenkapitaltilskudd KLP for 2021 på 1,246 mill. kroner.

Sum investeringsinntekter

Størstedelen av kommunens investeringer finansieres ved lån. I 2021 ble i 84,919 mill. kroner av utgiftene finansiert på denne måten. Hvert år tar en opp vedtatt beløp i lån, mens en altså bare benytter det som er nødvendig. Ubrukte lånemidler ved utgangen av 2021 var 40,83 mill. kroner, det vil si en reduksjon på 1,3 mill. kroner fra året før. Størstedelen av ubrukte lånemidler knytter seg til ny barneskole. Da budsjett for 2021 ble utarbeidet, var ikke kontrakt med betalingsplan inngått. Prosjektgjennomføring og betaling ble annerledes enn en hadde lagt til grunn ved budsjetteringen høsten 2020.

Inntekter fra salg av anleggsmidler er 12,7 mill. kroner. Mesteparten gjelder salg av næringsareal på Grenstøl.

Av tilskudd fra andre på 4,6 mill. kroner gjelder ca. 2,3 mill. kroner spillemidler fra Agder fylkeskommune, resten er refusjon fra andre private og gjelder i hovedsak anleggsbidrag vann og avløp ved salg av næringsareal på Grenstøl.

Netto utgifter videreutlån

I regnskapsforskriftens hovedoversikt er nettoutgifter til videre utlån samlet i ett «underavsnitt». Det gir god oversikt. En ser at det er brukt 23,82 mill. kroner til formidlingslån til innbyggerne i kommunen. Etterspørselen til slike lån er stor og det gjøres en god jobb med formidlingen av lånene. Ved utgangen av 2021 var det 7,085 mill. kroner av det som kommunen har lånt som fortsatt stod på kommunens bankkonto. De ubrukte midlene er avsatt på egen balansekonto for ubrukte lånemidler. Avdrag på lån til videreutlån er kommunens nedbetaling på lån i Husbanken og beløper seg til 13,642 mill. kroner. Beløpene omfatter både ordinære avdrag (5,665 mill. kroner) og ekstraordinære (7,977 mill. kroner) som følge av at kommunens kunder har innbetalt ekstraordinært på sine lån. Mottatte avdrag på videreutlån er på 11,829 mill. kroner og gjelder både ordinære (4,592 mill. kroner) og ekstraordinære avdrag (7,236 mill. kroner) som er innbetalt av kundene. Netto utgifter til videreutlån utgjør 1,813 mill. kroner.

Sum overføring fra drift og netto avsetninger

Beløpet på 80 000 kroner er overført fra drift og gjelder prosjektet "Stupetårn og bryggepromenade ved Tjenna", som en har fått prosjektmidler til.

Netto avsetning til eller bruk av bundne investeringsfond utgjør 0,676 mill. kroner. Størstedelen gjelder bruk av fond for å nedbetale ekstraordinære avdrag til Husbanken på formidlingslån som følge av ekstraordinære innbetalinger på slutten av 2020.

Netto avsetning til eller bruk av ubundet investeringsfond er på 8,950 mill. kroner. Beløpet er i tråd med revidert budsjett der det ble det innarbeidet en avsetning til ubundet investeringsfond; aksjer og andeler. Avsetningen skyldes i hovedsak salgsinntekter fra næringsareal på Grenstøl.

Fremført til inndekning i senere år udekket beløp

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

1.8.2 Driftsregnskapet, inklusive avvik

Ny kommunelov og forskrift angir obligatoriske skjemaer som regnskapet skal vises på. Det er tre obligatoriske oversikter for driften (forskriften § 5-4 og § 5-6) og en for investering (forskriften § 5-5). I tidligere avsnitt er det omtalt økonomisk oversikt drift. I dette kapitlet setter vi opp bevilgningsoversikter drift. Som tidligere nevnt skal oversiktene også ha med regnskap for foregående år.

Gjennom vedtak i flere kommunestyresaker i 2021 er det blitt gjort endringer knyttet til bevilgningene på fellesområdet Frie inntekter, finans og avsetninger. Budsjettet har, i størst mulig grad, blitt tilpasset til den informasjon en hadde på de aktuelle tidspunktene. I tillegg uttrykte kommunedirektøren i budsjettkontrollrapporten pr. 2. tertial usikkerhet til mange utgifter og inntekter som føres på dette fellesområdet, samt til enhetenes økonomiske resultat. De ulike utgiftene og inntektene som omfattes av ansvarsområdet er

kommentert under tabellen.

Bevilgningsoversikt drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Reg. budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
Rammetilskudd	-218 219	-210 384	-218 894	-221 607	2 713
Inntekts- og formuesskatt	-157 539	-169 140	-167 640	-179 389	11 749
Eiendomsskatt	-30 763	-26 700	-27 900	-27 962	62
Andre generelle driftsinntekter	-9 713	-7 960	-7 960	-8 427	467
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-416 234	-414 184	-422 394	-437 385	14 991
Sum bevilgninger drift, netto	378 851	387 357	396 701	400 911	-4 210
Avskrivinger	30 147	29 909	29 909	33 409	-3 500
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	408 997	417 266	426 610	434 320	-7 710
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-7 237	3 082	4 216	-3 065	7 281
Renteinntekter	-3 246	-2 150	-2 150	-2 633	483
Utbytter	-6 463	-3 364	-3 364	-3 390	26
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	12 007	11 109	11 109	12 134	-1 025
Avdrag på lån	25 290	27 000	26 400	26 400	0
NETTO FINANSUTGIFTER	27 588	32 595	31 995	32 511	-516
Motpost avskrivinger	-30 147	-29 909	-29 909	-33 409	3 500
NETTO DRIFTSRESULTAT	-9 796	5 768	6 302	-3 963	10 265
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
Overføring til investering	336	0	80	80	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	6 426	-2 200	-1 092	3 213	-4 305
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 813	-3 568	-5 290	670	-5 960
Dekning av tidligere års merforbruk	5 847	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	9 796	-5 768	-6 302	3 963	-10 265
FREMFORT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0

Skatt og rammetilskudd

Rammetilskudd og skatt ble budsjettet i tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021. Det var lagt til grunn en nominell skattevekst på 7 prosent fra 2020 til 2021. Ved 1. og 2. tertial ble budsjettene regulert i tråd med de siste opplysningen en hadde på disse tidspunktene. Prognosene for landet var en økning ved Revidert nasjonalbudsjett 2021 til 8,6 prosent. Ved Nasjonalbudsjett for 2022 var skattevekstprognosen på 11,6 prosent.

Skatteveksten for Tvedestrand kommune for 2021 ble 13,9 prosent fra 2020 til 2021, mot landets kommuner med økning på 16 prosent.

Skatteinntektene for Tvedestrand kommune utgjorde 179,389 mill. kroner, dvs. 11,749 mill. kroner over regulert budsjett.

Årsakene til den store skatteveksten for landet i 2021, kan knyttes flere forhold, blant annet:

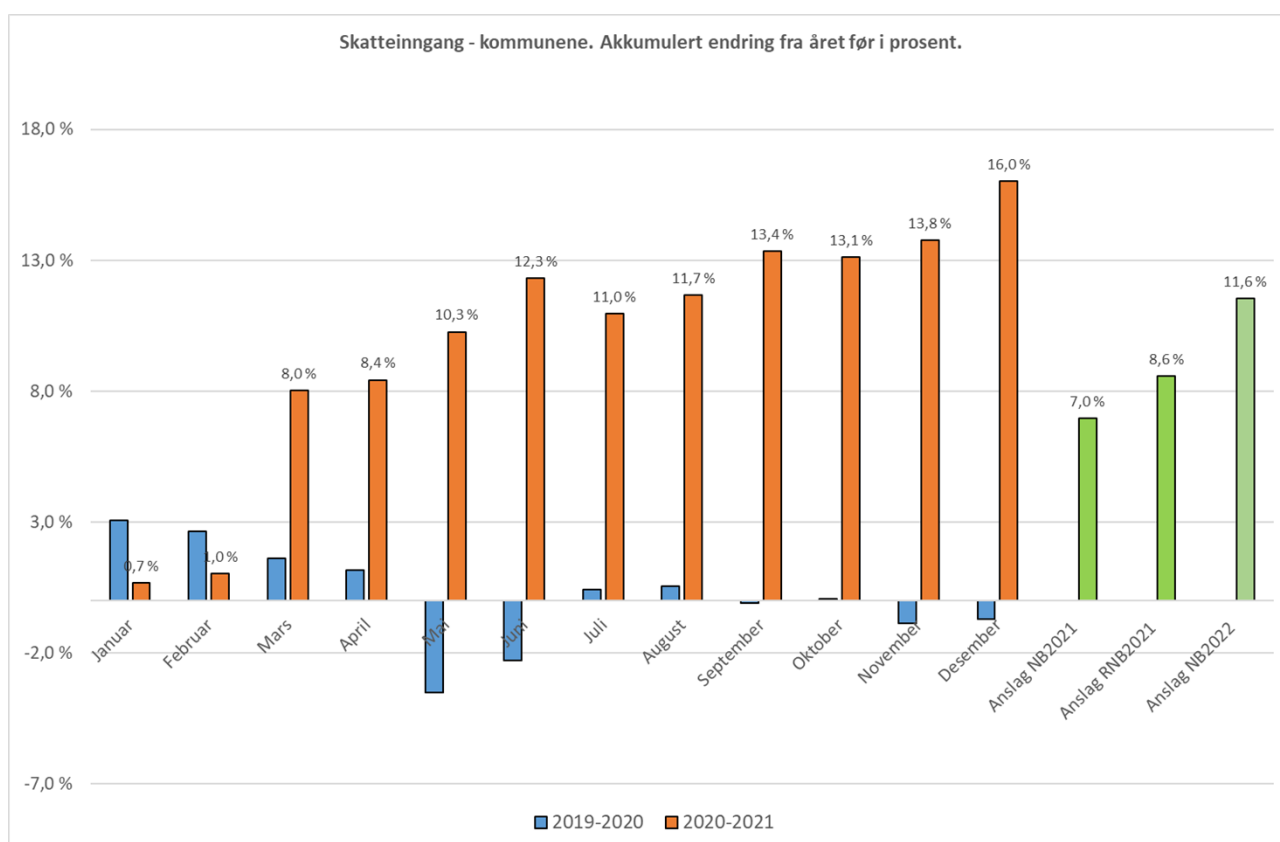
- Forskuddstrekk har økt med nesten 15 prosent, eller 23 mrd. kroner
- Forskuddsskatt har økt med i overkant av 12 prosent, eller 2 mrd. kroner
- Innbetalt restskatt øker med nær 3,9 mrd. kroner

Når det gjelder rammetilskuddet er dette 2,7 mill. kroner høyere enn regulert budsjett. Økningen gjelder både økt rammetilskudd fast del og inntektsutjevning samt skjønnstilskudd.

Tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet ang. koronapandemien utgjør til sammen 9,88 mill. kroner av rammetilskuddet.

Totalt sett for skatt og rammetilskudd har Tvedestrand kommune fått en netto merinntekt på nærmere 14,5 mill. kroner sett mot regulert budsjett.

Illustrasjon av utviklingen av skatteøkningen gjennom året, alle kommuner

Eiendomsskatt

Inntektene fra eiendomsskatt er 62 000 kroner over budsjett på 27,9 mill. kroner. Promillesats i 2021 er 4, mot 5 promille i 2020.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter er inntekter som ikke knytter seg til bestemte formål, jf. budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 første ledd. De omfatter rente- og investeringskompensasjon til skolesektoren, kirkeformål og eldreomsorgen, samt integreringstilskudd i forbindelse med mottak av flyktninger. Kommunen mottok netto 41 000 kroner mer i integreringstilskudd enn regulert budsjett. Rentekompensasjonen ble ca. 90 000 kroner lavere enn regulert budsjett.

Til sammen netto merinntekt på ca. 467 000 kroner mer enn budsjettet.

Sum bevilgninger drift, netto

Beløp som er til bevilgning for driftsregnskapet er på 400,911 mill. kroner. Beløpet finner en igjen i bevilgningsoversikt drift B nedenfor.

Sum bevilgninger netto drift er 4,2 mill. kroner høyere enn regulert budsjettet.

Hovedforklaringen er at sektorene har fått kompensert for direkte koronautgifter på om lag 4,1 mill. kroner.

Mer detaljerte forklaringer kommer i avsnitt om bevilgningsoversikt B nedenfor samt i sektorenes årsrapporter.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er på 3,065 mill. kroner og er resultat av generelle inntekter minus det som er fordelt til sektorene og avskrivninger.

Avviket mellom regulert budsjett og regnskap gjenspeiler avvikene nevnt ovenfor.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter er summen av renteinntekter og -utgifter, utbytter og avdrag på lån.

Renteinntektene har hatt en merinntekt på 483 000 kroner, mens renteutgiftene har hatt en merutgift på 1,025 mill. kroner.

Utbytter er i tråd med det som er budsjettet.

Avdrag på lån ble som budsjettet på 26,4 mill. kroner.

Netto finansutgifter utgjør et samlet merforbruk på 0,516 mill. kroner.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat endte på 3,963 mill. kroner og 10,265 mill. kroner mer enn regulert budsjett. Netto driftsresultat utgjorde 0,7 prosent i forhold til sum driftsutgifter. Både opprinnelig og regulert budsjettet netto driftsresultat var minus 1,1 prosent for 2021.

Det vises til kap. 5.2 om korrigert netto driftsresultat og handlingsregler.

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat er summen av netto avsetninger og bruk av bundne fond og disposisjonsfond samt dekning av tidligere års merforbruk. Samlet beløp for avsnittet er 3,963 mill. kroner og tilsvarer netto driftsresultat.

Mindre bruk av disposisjonsfond ble på 5,298 mill. kroner og disposisjonsfondet er ved utgangen av 2021 på 18,1 mill. kroner.

Bevilgningsoversikt drift B

Tabellen nedenfor vises netto driftsutgifter for de ulike ansvarsområdene eller sektorene. Den enkelte sektors netto driftsutgifter er fratrasket alle inntekter i sektoren. Det vises til sektorenes årsrapporter som også inneholder bruttoutgifter.

Bevilgningsoversikt drift fordelt på budsjettområdene (netto beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik
Sum bevilgninger drift, netto	378 851	387 357	396 701	400 911	-4 210
Fordelt slik:					
200 Kommunedirektør, stab og IKT	31 551	35 404	34 668	35 828	-1 160
210 Samfunn og infrastruktur	29 992	33 101	35 276	32 205	3 072
220 Læring og oppvekst	126 214	123 007	128 903	127 223	1 680
230 Velferd, psykisk helse og habilitering	76 636	72 461	75 261	77 936	-2 675
240 Helse, familie og rehabilitering	129 935	124 671	137 776	145 790	-8 013
270 Kirke og trossamfunn	4 972	4 448	4 448	4 448	0
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	-20 449	-5 735	-19 632	-22 518	2 887

I budsjettkontroll pr 1. tertial ble det antydnet et merforbruk for sektorene (utenom kirke og trossamfunn) på om lag 4,7 mill. kroner ved årsslutt, under forutsetning av at koronarelaterte merutgifter/mindreinntekter blir kompensert, men det var antydnet betydelig usikkerhet.

Ved budsjettkontroll for 2. tertial meldte sektorene (utenom kirke og trossamfunn) om et merforbruk på om lag 6,2 mill. kroner ved årsslutt, under forutsetning av at koronarelaterte merutgifter/mindreinntekter blir kompensert.

Resultatet for sektorene ble et merforbruk på 7,1 mil. kroner, men da hadde ikke sektorene fått kompensert alt for koronamerutgifter. Dersom en korrigerer for korona ville sektorene hatt et merforbruk på 3,9 mill. kroner. Altså noe bedre enn anslått ved 1. og 2. tertial.

Det var to sektorer med mindreforbruk på 4,8 mill. kroner og tre sektorer som hadde merforbruk på 11,8 mill. kroner.

Dersom en korrigerer for at alt koronarelaterte merutgifter/mindreinntekter blir kompensert får en denne oversikten:

Tall i hele 1.000 kroner	Beløp	Budsjett	Avvik	Δ%	Korona - dekket selv	Resultat dersom dekket korona fullt ut	Δ%
• 200 - Kommunedirektør, stab og IKT	35 828	34 668	-1 160	-3,3	90	- 1 070	- 3,1 %
• 210 - Samfunn og infrastruktur	32 205	35 276	3 072	8,7	239	3 311	9,4 %
• 220 - Læring og oppvekst	127 223	128 903	1 680	1,3	122	1 802	1,4 %
• 230 - Velferd, psykisk helse og habilitering	77 936	75 261	-2 675	-3,6	239	- 2 436	- 3,2 %
• 240 - Helse, familie og rehabilitering	145 790	137 776	-8 013	-5,8	2 536	- 5 477	- 4,0 %
Totalt	418 981	411 885	-7 096	-1,7	3 226	- 3 871	- 0,9 %

Det ble kun gjort vedtak på 4,07 mill. kroner til kompensering av koronarelaterte utgifter.

Det som samlet ble brukt på koronaprojekter var på 7,3 mill. kroner, det vil si at sektorene måtte "dekke" 3,2 mill. kroner selv. Dersom sektorene hadde fått dekket alle utgiftene på korona ville resultatet bli merforbruk på 3,9 mill. kroner i stedet for 7,1 mill. kroner.

Tvedestrand fikk om lag 9,88 mill. kroner til koronarelaterte forhold i rammetilskuddet. Det er sannsynlig at en ikke har fått ført alt på korona. Det er for eksempel store deler av avdelingsleders lønn innen helse og familie som er relatert til opplegg rundt vaksiner, testing og smittesporing.

Det vises for øvrig til årsrapporter for sektorene i kapittel 9. Her følger en oppsummering for økonomifeltet.

Kommunedirektør, stab og IKT

Kommunedirektør, stab og IKT fikk et merforbruk på til sammen ca. 1,2 mill. kroner.

De største avvikene er på IKT-utgifter på ca. 0,9 mill. kroner. Det har også vært merutgifter på juridisk bistand og konsulenttjenester på om lag 0,2 mill. kroner. I tillegg har det vært merforbruk på overtid og ekstralønn samt bruk av konsulenttjenester på om lag 0,3 mill. kroner. Dette med bakgrunn i vakanser i økonomistaben. Det har også vært merforbruk på valg på ca. 0,45 mill. kroner.

Det har på den annen side vært innsparinger på netto lønn (lønn inkl. sykelønnsrefusjon) på andre ansvarsposter på ca. 0,7 mill. kroner.

Samfunn og infrastruktur

Sektoren som helhet er kommet ut med et mindreforbruk på 3,1 mill. kroner som i all hovedsak skyldes merinntekter innenfor byggesak og oppmåling samt mindreforbruk innenfor bygg/anlegg.

Læring og oppvekst

Sektoren hadde samlet sett et budsjett med mindreforbruk på 1,68 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,3 prosent.

Selv om sektoren har et mindreforbruk i 2021 må det kommenteres at Tvedestrand og Vestre Sandøya skole hadde et merforbruk på 1,9 mill. kroner. Dette skyldes merforbruk på lønn og innkjøp, samt at inntekter i form av refusjoner og annet var lavere enn antatt.

Barnehagene hadde et mindreforbruk på 1,5 mill. kroner, dette som følge av langt høyere sykefraværsrefusjoner enn antatt og lavere utgifter knyttet til vikarer.

Velferd, psykisk helse og habilitering

Sektoren har merforbruk på i underkant av 2,7 mill. kroner. Sektoren mangler inndekning for koronautgifter på 240 000 kroner. Hadde sektoren blitt kompensert for alle koronautgifter hadde merforbruket blitt 2,4 mill. kroner. Dette er noe lavere merforbruk enn hva som ble estimert ved 2. tertial.

Sektoren budsjetterte med 8 mill. kroner i inntekt fra ordningen særlig ressurskrevende tjenester og resultatet ble inntekter på 10,2 mill. kroner. Årsaken er noe endret timetall til brukere og økte timesatser. Noe forsiktig budsjetteringen av særlig ressurskrevende tjenester og nøktern bruk av timesatser gav større merinntekter enn forventet.

Sektoren har fått økte brukerbehov i løpet av året som det ikke har vært budsjettert for. Dette har gitt merforbruk på lønn og variabel lønn til vikarer og overtidutbetaling.

Helse, familie og rehabilitering

Sektoren har et merforbruk på 8 mill. kroner i 2021. Av disse utgiftene er kr 2,5 mill. kroner koronarelaterte utgifter som ikke er blitt kompensert. Dersom disse hadde blitt kompensert ville merforbruket bli redusert til 5,5 mill. kroner.

Sektoren har hatt ansvar for alle tjenester tilknyttet korona som vaksinerings, teststasjon, smittesporing og smittevernutstyr. I tillegg har det til tider vært meget høyt fravær pga. smittet personell. I perioder har det også vært behov for styrking av bemanning pga. smittede brukere/pasienter som har krevet ekstra oppfølging.

Samlet sett har sektoren i 2021 hatt betydelig behov for personell pga. fravær som igjen har medført merkostnader i form av vikarer, forskjøvet vakter og overtid. Sommeren 2021 ble det satt inn ekstra personell for å dekke opp fravær relatert til korona smitte.

Sektoren hatt flere ressurskrevende brukere som medfører betydelige kostnader. Det kjøpes tjenester for 1,8 mill. kroner pr år samt at sektoren i 2021 hadde et merforbruk relatert til denne type tjenester på ca. 2,5 mill. kroner.

Personer som kommer inn på sykehjemmet er generelt sett dårligere og har kortere oppholdstid. Kompleksiteten i pleien er betydelig økt noe som igjen fører til behov for mer personell og personell med riktig kompetanse. Noe av den samme utviklingen ser en i hjemmetjenesten.

Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik

Dette fellesområdet har et mindreforbruk på 2,887 mill. kroner. Pensjonsfeltet fikk en innsparing på 1,5 mill. kroner og lønnsoppgjørdisposisjoner fikk en innsparing på 1,1 mill. kroner. For øvrig var det netto innsparinger på 0,3 mill. kroner. Beløpet inkluderer ubenyttet bruk av kommunestyrets tilleggsbevilgningspost på 100 000 kroner.

1.8.3 Investeringsregnskapet, inklusive avvik

I kommunens regnskap for 2021, s. 6, er det en detaljert oversikt over alle investeringsprosjektene. I årsberetningen omtales prosjekter med vesentlige budsjettmessige avvik mellom årsregnskapet og regulert budsjett.

Nedenfor følger kommentarer på prosjekter, fra én mill. kroner og over, som har vesentlige beløpsmessige budsjettavvik. Det er i hovedsak kommentert der disse avvikene har vært +/- 10 prosent.

0001 Tvedestrand idrettspark: Det ble gitt en restbevilgning på prosjektet på 2,13 mill. kroner for 2021 ved 2. tertial. Det har blitt etterslep på prosjektet som vil bli utført 2022. Det vil bli bedt om justering på bevilgningen for neste år i egen sak. Prosjektet har mindreforbruk på 1,027 mill. kroner i 2021.

0005 Utbyggingsavtale Lauvåsen boligfelt AS: Dette er en utbyggingsavtale der fremdrift styres av utbygger, dermed er det vanskelig å treffe på bevilget budsjett. Det er mindreforbruk på prosjektet i 2021.

0007 Utbyggingsavtale Slotta industriområde, vann og avløp: Dette er en utbyggingsavtale der fremdrift styres av utbygger, dermed er det vanskelig å treffe på bevilget budsjett. Det er mindreforbruk på prosjektet i 2021.

0008 Utbyggingsavtale Glastadheia boligfelt III: Dette er en utbyggingsavtale der fremdrift styres av utbygger, dermed er det vanskelig å treffe på bevilget budsjett. Det er mindreforbruk på prosjektet i 2021.

0009 Ny barneskole, parkering og bussavvikling: Dette er et delprosjekt av ny barneskole. Prosjektet hadde en utgift på 1,54 mill. kroner i 2021. Prosjektet er i rute. Avtalt betalingsplan avviker fra det en anslo da budsjettet ble laget. Prosjektet har derfor mindreforbruk i 2021.

0300 Ny barneskole, bygning og uteområder: Ny barneskole, bygning og uteområder hadde en utgift på 31,233 mill. kroner i 2021. Prosjektet er i rute og anlegget skal tas i bruk ved skolestart høsten 2023. Avtalt betalingsplan avviker fra det en anslo da budsjettet ble laget. Prosjektet har derfor mindreforbruk i 2021.

0301 Ny barnehage Bronsbu: Det har vært utgifter til ny barnehage på Bronsbu på 23,848 mill. kroner. Det har vært tidsforskyving knyttet til når en forventet utgifter. Prosjektet har derfor mindreforbruk i 2021. Prosjekt blir ferdig innen fristen, høsten 2022.

0302 Tvedestrand næringspark A67, diverse investeringer: Prosjektet gjelder småprosjekter på Grenstøl etter hvert som det selges tomter. Det er vanskelig å vite hvilket år. Det er altså tidsforskyving av prosjektet eller utsatt framdrift. Det er mindreforbruk på 1,905 mill. kroner for 2021.

0306 Boliger personer med funksjonsnedsettelse Lyngmyr, 8 enheter: Prosjektet har et forbruk på 14,603 mill. kroner i 2021. Prosjektet er i hovedsak ferdigstilt i 2021, kun mindre restarbeider gjenstår og det vil derfor komme noen utgifter i 2022. Det er mindreforbruk på prosjektet i 2021 på 4,443 mill. kroner. Det vil bli innsparinger på prosjektet.

0335 Gamle vgs Lyngmyr, ombygging mv.: Prosjektet har et forbruk på 1,208 mill. kroner i 2021. Det er mindreforbruk på 0,292 mill. kroner i 2021. Det er tidsforskyving på prosjektet og resten forventes brukt i 2022.

0336 Lyngbakken barnehage, oppgradering: Prosjektet vil gå over to år som formidlet i tertialrapport 2. Det er mindreforbruk på prosjektet i 2021 på 0,212 mill. kroner. Det er forventet at dette beløpet vil medgå i 2022.

0501 Bakkevei og Tangen renseanlegg: Prosjektet har gått over flere år. Det er forventet ferdigstilt i 2022. Mindreforbruk på prosjektet i 2021 på 0,712 mill. kroner.

0503 Fortau og VA-ledning Lyngmyr-Albukjær: Fortau og VA-ledning fra Lyngmyr til Albukjær har hatt en utgift på 9,297 mill. kroner. Prosjektet er i hovedsak ferdigstilt i 2021, kun mindre restarbeider gjenstår. Det er mindreforbruk på 0,539 mill. kroner i 2021.

0505 Rehabiliteringsplan vann: Det er brukt 0,741 mill. kroner, noe som gir et mindreforbruk på 0,93 mill. kroner på dette prosjektet. Det er tidsforskyvninger på prosjektet.

0506 Rehabiliteringsplan avløp: Det er brukt 0,887 mill. kroner, noe som gir et mindreforbruk på 1,566 mill. kroner på dette prosjektet. Det er tidsforskyvninger på prosjektet.

0507 Tvedestrand renseanlegg, garasje, lager, verksted: Prosjektet er avsluttet i 2021 med et forbruk på 0,914 mill. kroner og innsparing på 45 000 kroner.

0509 Grønlandsveien, vann og avløp: Prosjekt er ferdig og har en innsparing på 2,372 mill. kroner.

0516 Bydalen, pumpestasjon avløp: Prosjektet er avsluttet innenfor budsjett med 23 000 kroner i innsparing. Forbrukt beløp er 1,157 mill. kroner.

0521 Flomsikring i sentrum: Dette prosjektet gjelder restbevilging fra et annet flomprosjekt. En har gjort det som var planlagt i 2021 og avventet effekt av de tiltakene før en går videre. Det er mindreforbruk på 1,541 mill. kroner på prosjektet.

0701 Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren: Det er kun benyttet 127 000 kroner av bevilgning på 1,668 mill. kroner for 2021. Det er tidsforskyvninger på prosjektet.

Avvik mellom budsjett og regnskap i 2021 må justeres inn i bevilgningene i budsjettet for 2022 der det er tidsforskyvninger eller utsatt framdrift. Kommunestyret behandler som nevnt egen sak om dette i mai 2022.

1.8.4 Finansforvaltning

Gjennom 2021 er det rapportert på kommunens finansforvaltning i budsjettkontrollene. Det vises til kommunestyresakene 21/39 og 21/63. I årsberetningen vises det nøkkeltall ved utgangen av 2020 og 2021.

Innskudd/ plasseringer

	31.12.2020		30.04.2021		31.08.2021		31.12.2021	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Innskudd hos hovedbankforbindelse Sparebanken Sør	77,8	100	101,5	100	156,5	99,96	123,0	99,91
Innskudd i andre banker	0	0	0	0	0,066	0,04	0,1	0,09
Sum	77,8	100	101,5	100	156,6	100	123,1	100
Gj.sn. sum ved utgangen av hver måned. (Sparebanken Sør)	89,7	---	99,6	---	128,4	---	133,6	---
Avkastning siden 31.12.2020 (% regnet av gj.sn. over)	---	1,18	---	0,92	---	0,82	---	1,0
Til sammenligning: 3 mnd. NIBOR (gj.sn)	---	0,65	---	0,41	---	0,35	---	0,5
Bekreftelse på enkelteksponering <3 % av bankens forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	
Spesifisering av evt. tidsinnskudd og/eller rentebindinger:								
- ingen								

Innskuddsbeløpene i tabellen over angir den samlede bankbeholdning kommunen har. Deler av dette er bundet opp i skattetrekkskonto og egen konto knyttet til utbetaling av formidlingslån. Innestående varierer gjennom året.

Som det fremkommer av tabellen over har beholdningen variert gjennom året. Det vil være naturlige svingninger i tråd med utbetalinger og innbetalinger. Formidlingslånene er tatt opp og blir etter hvert benyttet til sine formål samt at lønn og skattetrekk betales fortløpende. Årets låneopptak på 83,6 mill. kroner ble tatt opp i juni.

Innestående beløp i Sparebanken Sør var 123 mill. kroner ved utgangen av året og er høyere enn det som finansreglementet setter som øvre grense på 100 mill. kroner.

Avkastningen i prosent på kommunens innskuddskonti er noe redusert fra årsskiftet. Dette skyldes at rentenivået er gått ned i perioden. Av tabellen over fremgår det at gjennomsnittet av innestående bankbeholdning er 133,6 mill. kroner.

På kommunens konsernkonto er rentebetingelsene gjennomsnittlig NIBOR pluss 50 rentepunkter for 2021. Pr. 31.12.2021 var gjennomsnittlig NIBOR rente 0,5 prosent. Innskuddsrenten i banken var 1,0 prosent pr. 31.12.2021, mot 1,18 prosent pr. 31.12.2020.

Gjennom året varierer likviditeten relativt mye, da utbetalinger og innbetalinger kommer ujevnt. Det er dermed behov for en driftskonto som tidvis har relativt store innestående beløp. Krav til avkastning på kommunens innskudd må derfor være begrenset. Dersom en hadde hatt kapasitet til å følge likviditeten gjennom året nøyer, hadde det nok vært mulig

å gjennomføre kortsiktige plasseringer som kunne ha gitt noe mer avkastning. En slik finansforvaltning er ressurskrevende slik at en ikke har kunnet prioritere dette.

Kommunedirektøren ser ikke at det har skjedd vesentlige endringer i markedet som har påvirket kommunens risikoeksponering i 2021. I skrivende stund er det imidlertid urolige tider med krig i Europa og økende renter mv., noe som kan føre til økt risikoeksponering dersom forholdene eskalerer.

I og med en kun har avtaler med sikre banker som har nok likviditet, samt at en ikke har sertifikat- og obligasjonslån, er ikke kommunen så utsatt ved plutselige endringer i markedet.

Tvedestrand kommune har for tiden ikke langsiktige finansielle aktiva. Som langsiktige finansielle aktiva regnes ubundne fondsmidler som ikke planlegges brukt de nærmeste fire årene.

Gjeldsporteføljen

	31.12.2020		30.04.2021		31.08.2021		31.12.2021	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Alle lån:								
Lån med p.t.-rente	309,4	41,2	328,1	57,1	366,2	43,7	365,8	44,7
Lån med NIBOR-basert rente	0		0		0		0	
Lån med fastrente	441,2	58,8	435,9	42,9	471,5	56,3	453,0	55,3
Finansiell leasing	0		0		0		0	
Samlet langsiktig gjeld	750,6	100,0	764,0	100,0	837,7	100,0	818,8	100,0
Investeringslån:								
Lån med p.t.-rente	156,2	26,1	154,6	26,2	194,4	29,2	201,2	30,8
Lån med NIBOR-basert rente	0	0	0	0	0		0	
Lån med fastrente	441,2	73,9	436,0	73,8	471,5	70,8	453,0	69,2
Sum investeringslån	597,4	100,0	590,6	100,0	665,9	100,0	654,2	100,0
Vektet p.t.-rente, Kommunalbanken	---	1,39		0,95		0,95		0,95
Vektet p.t.-rente, KLP banken	---	*)		1,02		0,95		1,02
Vektet rente, Husbanken	---	1,55		0,80		0,81		0,79
Største løpende enkeltlån	82,3		80,8		79,3		79,3	
Antall løpende enkeltlån	25		26		28		28	

*) Kommunen hadde ett lån i KLP-banken ved 31.12.2020.

Samlet lånegjeld er 818,8 mill. kroner ved årsslutt. Det inkluderer både investeringslån på 654,2 mill. kroner og formidlingslån på 164,6 mill. kroner.

Vektet p.t.-rente er beregnet til 0,95 prosent i Kommunalbanken. I Husbanken er vektet p.t.-rente for året beregnet til 0,79 prosent. Vektet p.t.-rente for KLP-banken er beregnet til 1,02 prosent.

Av tabellen ovenfor om gjeldsporteføljen ser en at det ved utgangen av året har vært 28 aktive lån. Åtte av disse er formidlingslån i Husbanken, mens resterende er lån i

Kommunalbanken og KLP-banken. Det har vært en økning med netto tre lån fra 2020. Det er stadig fokus på å forenkle og lette den løpende låneoppfølgingen. Av hensyn til risikospredning ved bruk av fastrentebetingelser må det likevel være et visst antall lån.

Oversikt over lån med fastrente

Spesifikasjon av lån med fastrente pr. 31.12.2021					
Lånenr.	Långiver	Mill. NOK	Rente (%)	Bindings-tid i år fra start	Utløp av binding
20120616	Kommunalbanken	25,7	2,03	6	17.12.2027
20140173	Kommunalbanken	18,7	2,23	5	28.03.2022
20180029	Kommunalbanken - grønt	79,3	2,54	8	02.02.2026
20190440	Kommunalbanken	64,9	2,25	5	27.09.2024
20190619	Kommunalbanken	37,7	2,46	6	10.12.2025
20200542	Kommunalbanken - grønt	29,7	0,97	3	07.12.2023
20200543	Kommunalbanken	6,9	1,07	3	07.12.2023
8317.50.33249	KLP banken	8,4	2,44	5	20.12.2024
8317.53.61513	KLP banken	15,0	1,34	5	09.12.2025
8317.55.28035	KLP banken	29,8	1,97	5	01.11.2022
8317.55.84288	KLP banken	45,9	2,42	5	01.10.2023
8317.56.92595	KLP banken	48,0	2,03	7	13.03.2027
8317.58.42198	KLP kommunekreditt	43,0	1,43	3	25.06.2024
Sum		453,0			

Av tabellen ovenfor "Spesifikasjon av lån med fastrente", fremgår det at det er relativt god spredning på forfallstidspunktene for lånene med fastrente. Gjeldende finansreglement angir maksimal rentebindingstid til 10 år.

Alle lånene med rentebinding har en rentesats som høyere enn vektet p.t.-rente i Kommunalbanken og KLP-banken. Avgjørelsene om fastrente tas med den hensikt å sikre kommunens utgiftsside fremover. De siste årene har det vært store endringer i rentemarkedet, som må tas med i vurderingene av om binding av renten er fornuftig eller ei. Det sist reviderte finans- og gjeldsreglementet angir at minimum 40 prosent og maksimum 90 prosent av investeringslånene skal ha fastrente. Av kommunens samlede investeringslån er det 69,2 prosent som har fastrentebetingelser ved utgangen av 2021, noe som er innenfor reglementets bestemmelser.

Lån med flytende vs. fast rente

Alle formidlingslånene har flytende rente, noe som er i tråd med finansreglementet.

Alle eksisterende lån løper til de gradvis er nedbetalt av kommunen og de tre låneinstitusjonene kommunen benytter er solide selskaper. Det bør derfor ikke være noen risiko knyttet til fremtidig finansieringsbehov.

Ved utgangen av 2021 var tre av lånene "bulletlån". Det innebærer at hele lånesummen kan innfris ved endelig forfall, men det er også mulig å betale ned på lånesummen underveis. Renter betales hvert år. Årsaken til at en de siste årene har inngått avtaler om

"bulletlån", er blant annet at det da blir lettere å tilpasse nedbetalingen til kommunens vedtatte budsjett for betaling av avdrag.

Fordeling av låneporteføljen på de tre bankene er slik pr 31.12.2021:

- Husbanken 20,1 prosent, (herav: alle flytende rente)
- Kommunalbanken 49,3 prosent, (herav: 65 prosent fast og 35 prosent flytende rente)
- KLP Banken 30,6 prosent, (herav: 76 prosent fast og 24 prosent flytende rente)

Kommunens finans- og gjeldsreglement skal vedtas av kommunestyret minst en gang i hver periode. Dette ble gjort siste del av 2017 og må nå vedtas i løpet av 2020-22.

Utvikling i lånegjeld

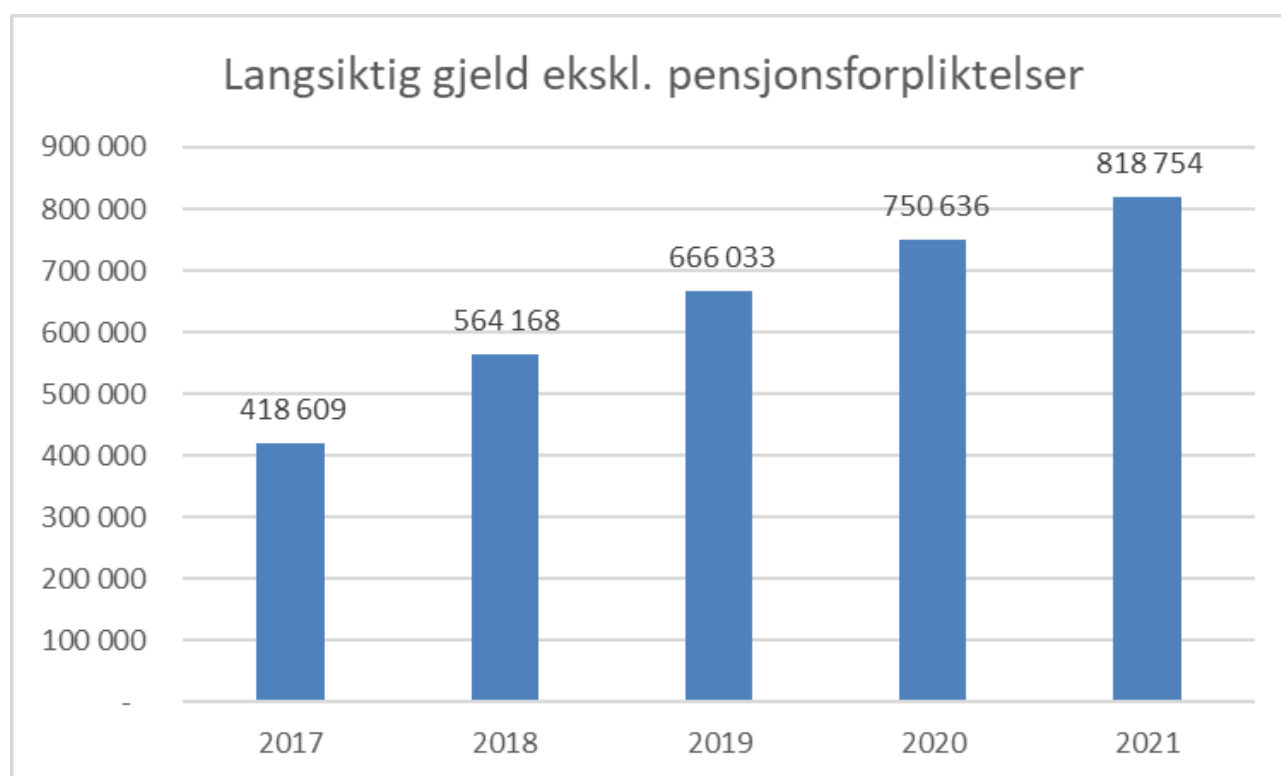
Utviklingen i kommunens lånegjeld for 2021 kan illustreres slik (beløp i mill. kroner):

Beløp i mill. kroner	31.12.2019	31.12.2020	Nye lån i 2021	Nedbetalt i 2021	31.12.2021	Økning i 2021
Investeringslån	534,6	597,4	83,6	26,4	654,2	56,8
Formidlingslån	131,4	153,2	25,0	13,6	164,6	11,4
Sum	666,0	750,6	108,6	40,0	818,8	68,2

Gjelden har økt fra 2020 til 2021. Brutto lånegjeld pr innbygger har økt fra 123 724 kroner i 2020 til 133 893 kroner i 2021. Beløpene er inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler. Innbyggertall er pr 31.12.

Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser

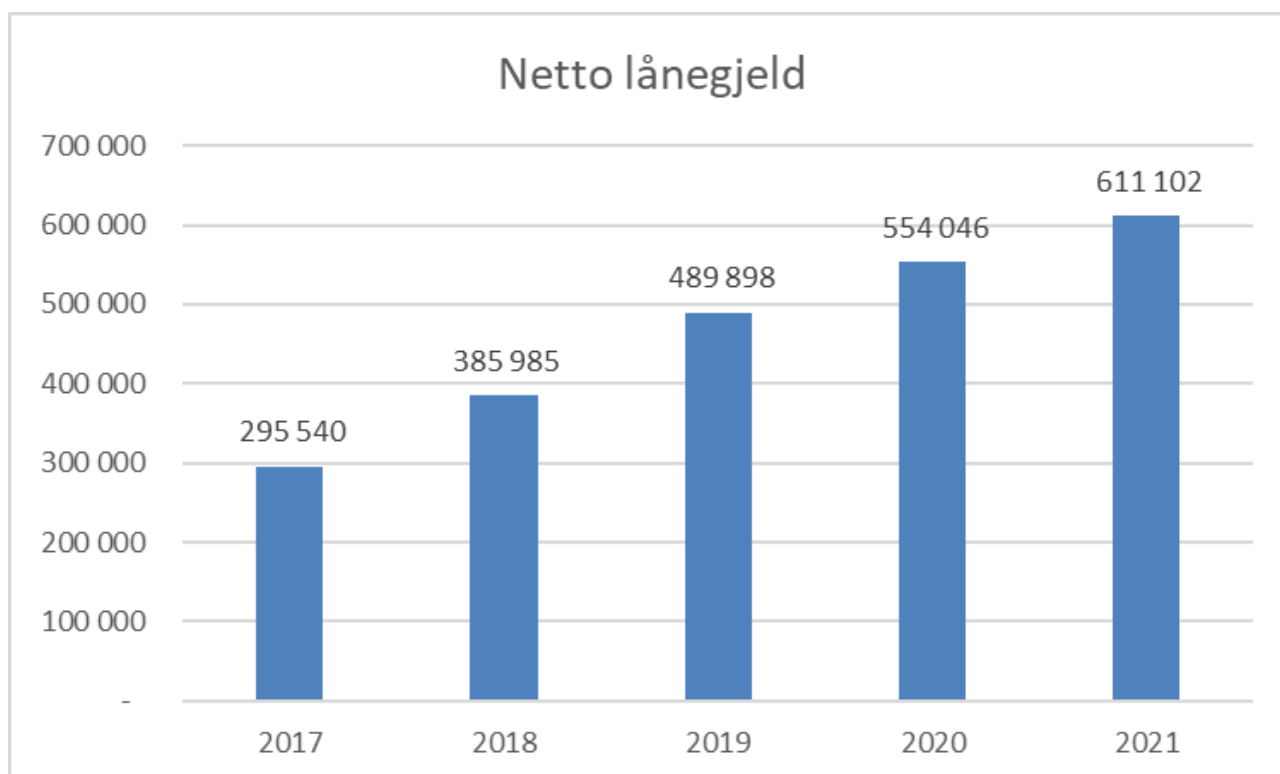
Nedenfor vises utvikling i langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser fra 2017 til 2021.

Grafene viser total verdi av den langsiktige gjelden eksklusiv pensjonsforpliktelser. Langsiktig gjeld er knyttet til finansiering av investeringer gjennom opptak av lån med lengre nedbetalingstid enn ett år. Gjelden er knyttet til formålene i ny kommunelov §§ 14-14 til 14-17. Beregningen omfatter ikke pensjonsforpliktelser, og ikke konsernintern langsiktig gjeld. Tall er hentet fra KOSTRA, tall i 1000 kr.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Nedenfor vises utvikling de siste årene for denne indikatoren. Tall er hentet fra KOSTRA, tall i 1000 kr.

Likviditet

Kommunen har hatt god nok likviditet til å dekke de løpende utbetalingene de senere årene. Kassakreditten på inntil 30 mill. kroner har ikke vært benyttet i 2021. Bruk av ekstraordinært premiefond på ca. 30,2 mill. kroner til betaling av pensjonspremier er med på å øke likviditeten.

Kommunelovens § 14-13 krever at kommunene skal ha nok midler til å dekke betalingsforpliktelser ved forfall. Likviditet måles ved å se på forholdet mellom balanseførte verdier for omløpsmidler og kortsiktig gjeld, justert for midler og gjeld uten kontantstrøm (f.eks premieavvik). Omløpsmidler består av kortsiktige fordringer samt kasse og bankkonti. Forholdstallet utgjør 1,9 med utgangspunkt i balansetall pr 31.12.2021. Det anbefales et forholdstall på minst 1. Dersom en inkluderer andel av førstkommande års avdrag og tilhørende renter på langsiktig gjeld i tallet for kortsiktig gjeld, vil forholdstallet reduseres.

Ved utgangen av 2021 har Tvedestrand et akkumulert positivt netto premieavvik på 25,86 mill. kroner, dette er netto 12,6 mill. kroner lavere enn ved utgangen av 2020. Den

forholdsvis store endringen fra 2020 til 2021 skyldes i hovedsak bruk av premiefond til betaling av premie. Det medførte blant annet at premieavviket for 2021 ble negativt.

Det akkumulerte premieavviket svekker generelt sett likviditeten, siden en har betalt mer til pensjonskassene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Premieavviket utgiftsføres med 1/15 hvert år for avvik oppstått til og med i 2010. Avvik fra 2011 til 2013 skal utgiftsføres med 1/10 hvert år, mens det fra 2014 skal benyttes 1/7. Premieavviket vil kunne utgjøre en betydelig likviditetsutfordring både i Tvedestrand og i kommunesektoren for øvrig. For å demme opp for dette, burde en hatt fondsmidler tilsvarende. Disposisjonsfondet er 18,115 mill. kroner ved utgangen av 2021.

1.8.5 Finansielle nøkkeltall

Medio mars 2022 publiserte Statistisk sentralbyrå (SSB) foreløpige KOSTRA-tall for 2021. Endelige KOSTRA-tall blir publisert i juni 2022. Tvedestrand kommune er i kommunegruppe 1 fra 2020.

I tabellen er det tatt med noen finansielle nøkkeltall både for Tvedestrand, kommunegruppe 1 som Tvedestrand var en del av, Agder og alle kommunene i landet unntatt Oslo. I tillegg har en gjengitt endelige tall for Tvedestrand for de siste årene, slik at en kan se utviklingen.

KOSTRA nøkkeltall	Endelige tall for				Foreløpige tall for 2021			
	Tvedestrand				Tvede -	Gj.sn. kom-	Gj.sn.	Gj.sn. alle
	2017	2018	2019	2020	strand	Grupp e 1	Agder	Kom muner unntat t Oslo
Netto driftsres. i % av brutto driftsinntekter	1,4	1,1	-1,5	1,8	0,7	3,6	3,6	4,2
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	4,7	11,7	5,9	9,6	13,1	20,1	25,4	23,0
Frie inntekter i kroner pr. innbygger	56 536	58 500	60 491	61 935	65 576	64 828	62 435	63 811
Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger (konsern)	48 561	63 599	80 935	91 321	99 935	93 391	88 606	89 857

Netto driftsresultatet er omtalt tidligere i årsberetningen.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. I tidligere år har arbeidskapitalen vært svak. En ser av oversikten at arbeidskapitalen økte fra 2017 til 2018, men den har falt en del fra 2018 til 2019 igjen. Fra 2020 er arbeidskapitalen økende igjen.

Med frie inntekter menes inntekter kommunen kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten utgjør mesteparten av disse inntektene. Fra 2020 til 2021 økte inntektene pr. innbygger med om lag 6 % for Tvedestrand.

Med netto lånegjeld menes langsiktig lånegjeld fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Kommunens investeringsnivå har tidligere vært lavt, men har økt en god del de

siste årene på bakgrunn av større utbyggingsprosjekter samt at en de siste årene kun har betalt minimumsavdrag på investeringslånene. Kommunens lånegjeld pr. innbygger var i 2021 høyere enn de andre gruppene en sammenligner seg med.

Oppdaterte KOSTRA-tall, inkludert tall for selve tjenesteproduksjonen, vil en komme tilbake til i forbindelse med handlingsplanen for 2023-2026.

2 Kommunedirektør, stab og IKT (200)

2.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Kommunedirektørens kontor, personal- og organisasjonsavdelingen (HR, personal og service- og dokumentcenter m.m.), økonomiavdelingen (budsjett, regnskap, fakturering, innfordring, eiendomsskattekontor, innkjøp m.m.), politiske styringsorgan, revisjon og kontrollorgan, valg, diverse fellesutgifter, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, bedriftshelsetjeneste, beredskap, samfunnsplanlegging, informasjonssikkerhet, salgs- og skjenkebevillinger og lærlinger, samt IKT-utgifter for hele kommunen med IKT Agder IKS.

2.1.1 Økonomi

Årsberetn 2021 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
200 Kommunedirektør, stab og IKT				
Inntekt	-2 636	-2 162	-2 317	155
Utgift	38 040	36 830	38 145	-1 315
Netto	35 404	34 668	35 828	-1 160

Kommunedirektør, stab og IKT fikk et merforbruk på til sammen ca. 1,2 mill. kroner.

De største avvikene er på IKT-utgifter på ca. 0,9 mill. kroner. Det har også vært merutgifter på juridisk bistand og konsulenttjenester på om lag 0,2 mill. kroner. I tillegg har det vært merforbruk på overtid og ekstralønn samt bruk av konsulenttjenester på om lag 0,3 mill. kroner. Sistnevnte med bakgrunn i vakanser i økonomistaben. Det har også vært merforbruk på valg på ca. 0,45 mill. kroner, ikke minst førte de strenge reglene rundt valg gjennomføring under pandemien til betydelig økte kostnader.

Det har på den annen side vært innsparinger på netto lønn (lønn inkl. sykelønnsrefusjon) på andre ansvarsposter på ca. 0,7 mill. kroner.

2.1.2 Årsverk

Måleindikator	Nåværende periode - Siste i gjeldende måned
 Faste årsverk	17
 Midlertidige årsverk	1
 Sum årsverk	18

Tallene er hentet fra Innsikt. Midlertidige årsverk er blant annet vikar ved sykdom og svangerskap og prosjektstillinger.

Tabellen over viser årsverk ved årsskiftet. Sektoren har et budsjett på 18 årsverk.

Det har vært et svært høyt arbeidspress på ansatte hos kommunedirektøren og i staben i året 2021.

2.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Aktivitetsnivået i dette ansvarsområdet har generelt vært høyt i 2021 med utgangspunkt i blant annet oppgaver knyttet til oppfølging av utviklingsalternativet, arbeid knyttet til etablering av NAV Øst i Agder med Tvedestrand som vertskommune, nye IKT-systemer, avvikling av valg og ikke minst koronasituasjonen. Det er ikke registrert vesentlig avvik i forhold til det som er lagt inn i budsjettet for 2021.

2.1.4 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær HIÅ	Sykefravær HIÅ fjorår	Endring
Korttid	1,3%	1,3%	0%
Langtid	3,8%	1,6%	2,2%
Sum fravær	5,1%	2,9%	2,2%

Sykefraværstall er hentet fra Innsikt i HR-portalen.

Måltallet for korttidsfravær er på 1,0 %, fraværet er høyere enn måltallet. Langtidsfraværet er også langt over måltallet og skyldes alvorlig sykdom over tid.

2.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		ikke gjennomført
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	ikke gjennomført
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	2,0 %	5,1 %
	Sykefravær, korttid	1,0 %	1,3 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 3,3 % (-3,1 %)

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse og brukerundersøkelse i 2021.

Sykefraværet er høyere enn måltallet.

Budsjettavvik er kommentert under eget avsnitt ovenfor.

Merforbruk er på ca. 1,2 mill. kroner og -3,3 prosent. Dersom sektoren hadde fått dekket alle sine koronautgifter ville resultatet blitt 1,1 mill. kroner eller -3,1 prosent.

2.1.6 Fokusområder

I stor grad har de fokusområdene som er satt opp i 2021 blitt fulgt opp. Det gjelder blant annet gjennomføring av utviklingsalternativet med store investeringer, med særlig vekt på anbudsprosessen for ny felles barneskole.

Planlegging og gjennomføring av de ulike tiltakene som er vedtatt i budsjettet for 2021 har hatt sterkt fokus, samt fokus på en stram ressurs- og budsjettkontroll.

Fokus på en strategisk og overordnet ledelse har vært gjennomført med blant annet med lederopplæring for alle sektor-, stabs- og avdelingsledere. Implementering av ny organisasjonsstruktur fra august 2020 har vært arbeidet videre med, som for eksempel delegasjon, opplæring og tilpasninger.

Videre har det vært fokus på digitalisering, utvikling og implementering av nye IKT fagsystemer for hele kommunen. Det tar tid og krever store ressurser å ta i bruk nye systemer, dette er et område som ofte blir undervurdert. Utvikling av informasjonskanalene både eksternt og internt har det vært jobbet med. Dette gjelder kommunens nettside og ansattportalen "Kjernen".

Ellers har korona-situasjonen vært nødvendig å følge opp tett hele tiden.

2.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Avholdte medarbeidersamtaler

Økonomistab har avholdt medarbeidersamtaler våren 2021, verktøyet dossier er benyttet. Organisasjon og personal har gjennomført medarbeidersamtaler i 2021.

Oversikt HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Ikke registrert slike avvik i 2021.

Avholdte øvelser

Det er ikke avholdt øvelser i 2021.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det ble gjennomført vernerunde høsten 2021. Ingen betydelige avvik, men tatt opp forhold som at det er lytt mellom en del kontorer, ønske om mer solskjerming, ønske om at sosiale arrangementer kommer tilbake etter pandemien. Det meldes om stort arbeidspress.

Kompetansehevingstiltak

Det er har vært avholdt noe lederopplæring i egen regi og via digitale tilbud fra KS. Ekstern kursdeltakelse er i liten grad gjennomført pga. pandemien.

Det har vært ansatte på eksterne webkurs- og seminarer, blant annet innen: inkasso, eiendomsskatt, regnskap for kirkelige fellesråd og diverse økonomikurs.

Ansatte har deltatt på kurs for å holde seg faglig oppdatert i lov- og avtaleverk, samt for å oppdatere og videreutvikle fagsystemer. En ansatt har tatt videreutdanning i «livet i og rundt ledelse» og «styringsverktøy i offentlig sektor».

3 Samfunn og infrastruktur (210)

3.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Etter ny organisering i 2021 er følgende tjenesteområder tillagt sektoren utover tidligere enhet for plan, miljø og eiendom: Næring, kultur, frivilligsentralen, bibliotek og kulturskole.

Tjenesteområdene er slik fordelt på avdelingene:

Avdeling Bygg og Anlegg: Drift av alle kommunens og boligstiftelsens bygninger og anlegg. Havnevesen/brygger og havnedistrikt, tilskudd båtselskap.

Avdeling renhold: Renhold og hygiene ved alle kommunens og boligstiftelsens bygninger og anlegg, samt renhold i noen privateide lokaler der kommunen har tjenester.

Avdeling forvaltning: Arealplan og byggesak, kart og oppmåling, Boligkontoret, boligtilskudd og bostøtte, miljøvernarbeid, landbruksforvaltning og viltforvaltning, næring og næringsutvikling, kultur, bibliotek, frivilligsentral med utlånsentral og bibliotek. Det er foreløpig ikke ansatt egen avdelingsleder for forvaltning slik det er lagt opp til i organisasjonsplanen.

Avdeling kommunalteknikk: Kommunalt verksted, kommunale veier, parkering, skjærgårdspark, brann-/feiervesen, parker, grøntareal og lekeplasser, kommunale badeplasser, vann og avløp, kommunale avgifter.

Avdeling Kulturskolen Øst i Agder

Undervisningstilbud i Risør, Gjerstad, Vegårshei og Tvedestrand.

400 elevplasser, 21 pedagoger, Rektor i 100%

Fag: Visuell kunst, Musikk, Dans, Teater, Musikkterapi, demens, funksjonsnedsettelse, psykisk helse, Babysang, Spilloppene, kor for unge med funksjonsnedsettelse.

3.1.1 Økonomi

Årsberetn 2021 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
210 Samfunn og infrastruktur				
Inntekt	-58 889	-66 115	-72 761	6 646
Utgift	91 990	101 391	104 965	-3 574
Netto	33 101	35 276	32 205	3 071

OPPSUMMERT FOR SEKTOREN

Sektoren som helhet er kommet ut med et overskudd med kr. 3,1 mill. som i all hovedsak skyldes merinntekter innenfor byggesak og oppmåling samt mindreforbruk innenfor bygg/anlegg. Høy aktivitet har medført at vi har måtte ta i bruk overtid for å få unna sakene.

Oversikt pr. avdeling:

AVDELING BYGG OG ANLEGG

Det er god kontroll på økonomien i avdelingen, med noen få unntak. Totalt sett gikk avdelingen med et overskudd på 1 180 000kr.

Budsjettet er stort og fordelt på mange bygg og områder. Nedenfor listes opp avvikene av en viss størrelse.

Besparelser:

Lønn inkl. sosiale utgifter utgjør 660 000 kr, vedlikehold utgjør 860 000 kr, serviceavtaler, kommunale avgifter og renovasjon på ca. 200 000 kr, mer salg av tjenester på 370 000 kr samt 180 000 kr i sykelønnsrefusjon som ikke var budsjettet.

Merkostnader:

Forsikring av bygg på ca. 130 000 kr, strøm ca. 950 000 kr og biobrensel ca. 80 000 kr.

Tokai: Her er det påløpt en kostnad på ca. 350 000 kr for opphugging. Dette er fakturert tidligere, men kravet er meget usikkert.

Den kalde vinteren har ført til et merforbruk av strøm til en meget høy pris, og strømprisene i skrivende stund er fortsatt meget høye. Det totale merforbruket ble hele 950 000 kr. Det må minnes om at vi reduserte strømbudsjettet for 2021 med hele 995 000 kr da det lå an til en slik besparelse da budsjettet ble lagt. Alle våre oljekjeler er blitt bygd om til å kunne bruke biobrensel. Oljetankene måtte tømmes og ny olje påfylles.

Det ble innført midlertidig innkjøpsstopp i juni. Dette har ført til at vi foreløpig har en besparelse på ca. 860 000 kr på vedlikehold. Dette er ikke bra utvikling på et allerede meget lavt aktivitetsnivå på vedlikehold på kommunale bygg.

AVDELING RENHOLD

Renholdsavdelingens budsjett er kr. 8,5 mill., og for 2021 kom avdelingen ut med et mindreforbruk på kr. 300.000 (3,5%).

AVDELING FORVALTNING OG PLAN

Avdelingens budsjett er kr. 4,7 mill. netto, og kom ut med et overskudd med kr. 2,7 mill. noe som i hovedsak skyldes høy aktivitet innenfor byggesak og oppmåling.

Det har vært vanskelig å rekruttere til planlagt juriststilling innenfor byggesaksområdet, noe man ikke lyktes med i 2021.

Næring

Driftsbudsjettet for næringsarbeidet kom ut i balanse for året.

Bibliotek

Oppsummert tegner bibliotekets årsresultat til å bli om lag som budsjettet.

Kultur

Vesentlige avvik innen kulturavdelingen ses i hovedsak i ordningen: *Den kulturelle skolesekken*. Hovedparten av arrangementene har blitt avlyst eller utsatt og tildelte midler ligger dermed ubrukt.

Det finnes ingen koronarelaterte merutgifter i avdelingen, men bruken av Rådhuset som vaksinasjonsarena har fratatt kommunens kulturliv en viktig arrangementsarena, som har vært savnet.

Det holdes streng budsjettdisiplin på avdelingen for å klare å holde de tildelte rammer.

AVDELING KOMMUNALTEKNIKK

Samlet for kommunalteknikk ble et merforbruk på 1,76 mil. kroner. Dersom en ser bort fra selvkost innen vann, avløp og feiing, er resultatet et merforbruk på 1,4 mill. kroner.

Kommunale veier

Brøytekostnader for 2021 ga merforbruk på kr. 400.000,-. Det ble også kjøpt inn nytt klippehode til kantklipper og utført reparasjon av snøfres og maskin som ble dekket over driftsbudsjettet. Opparbeiding av snuplass Bergendalshøgda og fortau på Gjeving var ikke i budsjettet, og ga et merforbruk på kr. 260.000,-. Det ble mindre inntekter på kr. 100.000,-. Dette er et resultat av lav bemanning og redusert kapasitet til ekstraoppdrag. Samlet overforbruk/ reduserte inntekter kr. 770.000,-

Vei- og gatelys

Strømutgiftene viser et overforbruk på kr. 240.000,-. I tillegg ble det en del ekstra kostnader på lysanleggene som skyldes skader og gamle anlegg på kr. 160.000,-. Sluttresultatet får året var et overforbruk på kr. 400.000,-.

Parkering

For parkering ble det noe merforbruk til endringer av skilt og økte kostnader for baksystem for parkeringskontroll. Overforbruket er på 170.000,-. Inntektene fra parkering viser mindre inntekter enn forventet med kr. 90.000,- Sum for denne posten 260.000,- mindre enn budsjett.

Park & Grøntanlegg

Resultatet ble kr. 60.000,- i mindreinntekter grunnet svak bemanning.

Skjærgårdstjenesten

Denne posten kom ut med et positivt sluttresultat på kr. 308.000,- som skyldes en kombinasjon av merinntekter på slag av tjenester, og noe høyere tilskudd fra Fylkeskommunen.

Vann

Posten viser et samlet merforbruk på driftskostnader og materiell på til sammen kr. 950.000,-. Av disse er kr. 208.000,- merkostnader for prøvetaking av vann etter nye forskrifter/krav. Strømkostnader utgjør merforbruk på kr. 100.000,-. Kostnader til oppgradering av driftssystemene og bytte av kompressor på vannverket utgjør ca. 200.000,-, i tillegg kommer økte kostnader til kjemikalier og transport, samt en kraftig prisøkning på materiell og leiekostnader for kjemikalietanker på mellom 30 - 50 %. Driften ga merinntekter på kr. 227.000,-. Samlet resultat ble et overforbruk på kr. 562.000,-.

Oppfølging av mange ulike utbyggingsprosjekter krever mye av de ansatte og reduserer kapasitet til den daglige driften.

Avløp

Posten viser et samlet merforbruk på driftskostnader og materiell på kr. 1.200.000,-. Strømkostnader utgjør merforbruk på kr. 400.000,-. Kostnader til oppgradering av driftssystemene utgjør ca. 300.000,-, i tillegg kommer økte kostnader til kjemikalier og transport, samt en kraftig prisøkning på materiell på mellom 30 - 50 %. I tillegg kommer økte materialkostnader på 30 - 50 %. Dette sammen med uforutsette hendelser på avløpsnettet er årsaken til overforbruket. Inntektene på avløp ble kr. 919.000,- høyere enn budsjettet grunnet mange flere tilkoblinger på nettet. Totalt endte denne posten ut med et overskudd på kr. 160.000,-. Oppfølging av mange ulike utbyggingsprosjekter krever mye av de ansatte og reduserer kapasitet til den daglige driften.

Brannvesen

Denne posten kom ut med et overforbruk på kr. 26.000,-

Maskinpark

Denne posten er en samlepost for hele bilparken i kommunen, og inneholder forsikringer som fordeles ut på de øvrige poster. Posten vier et overforbruk på kr. 263.000,- da ingen av disse kostandene er budsjettet her.

AVDELING KULTURSKOLEN

Kulturskolens budsjett for den interkommunale skolen er kr. 2,1 mill., og resultatet for 2021 ble kr. 260.000,- i mindreforbruk (12,3%).

3.1.2 Årsverk

Måleindikator	Nåværende periode - Siste i gjeldende måned
 Faste årsverk	64
 Midlertidige årsverk	3
 Sum årsverk	67

Tallene er hentet fra Innsikt. Midlertidige årsverk er blant annet vikar ved sykdom og svangerskap og prosjektstillinger.

Sum årsverk 65,4 + 1 årsverk byggesak bevilget 1. tertial.

Bygg og anlegg: 13 årsverk
 Renhold: 14 årsverk + 1 midlertidig
 Kulturskolen: 8 årsverk + 1 midlertidig
 Kommunalteknikk: 15 årsverk
 Forvaltning: 14 + 1 midlertidig

Vakante årsverk i forhold til stillingsplan er 2,28 årsverk (kommunalteknikk 0,5, bygg og anlegg 0,8 og renhold 0,98). Det var budsjettet med å holde stillingene vakante i 2021, bortsett fra 0,26 årsverk renhold som ble vakant april 2021.

3.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

AVDELING KOMMUNALTEKNIKK

Kommunalt verksted

Oppfølging av kommunale biler og maskinpark.

Kommunale veier

Veivedlikehold inkl. brøyting av 57 km vei, hvorav 25 km er grusveier. Byrenovasjon inkl. gatefeiling og vedlikehold av gategods. Veistandarden er dårlig mange steder. Flere av veiene trenger omfattende reparasjoner.

Arbeidet i utvalg for nedklassifisering av kommunale veier ble avlyst av Kommunestyret.

Vei og gatelys

Drift av ca. 1400 kommunale veilys. Standarden på kommunens gatelys viser behov for oppgradering. Det jobbes interkommunalt for å få til en plan for oppgradering i tråd med Økonomiplanen. Oppfølging av fiberutbygging og andre elementer som skal henges opp i stolper vil ikke bli fulgt opp i særlig grad på grunn av manglende kapasitet etter reduksjon i bemanning. Dette betyr tap av leieinntekter for slike tjenester.

Park, grøntareal, lekeområder, badeplasser samt minnelunder

Vedlikehold og opprydding, samt følge opp områdene. Mangel på budsjett for sommerhjelp gir redusert kapasitet til oppgaver.

Parkering

Oppfølging og kontroll av ca. 420 kommunale parkeringsplasser fordelt på Sentrum, Borøy og Gjeving, samt oppfølging av klager og skilting av alle områdene. Stillingen som parkeringsvakt i 50 % gjør det vanskelig å få god parkeringskontroll. Det ble derfor leid inn hjelp i sommer.

Skjærgårdspark

Drift av skjærgårdsrenovasjon, oppfølging av friluftsområder i samarbeid med Statens Naturoppsyn. Kontrolloppgaver for politiet, og oppdrag for Flødevigen med tanke på fiskereservat og Raet nasjonalpark. Dette er oppgaver som er utført.

Vannforsyning og ledningsnett

Vannforsyningen består av et vannverk og 3 høydebasseng inkl. 10 pumpestasjoner for vann. Driften følges opp 24 timer i døgnet.

Vannkvaliteten i kommunen er god, og anlegget kan enkelt kobles sammen med Krokvåg vannverk i en krisesituasjon. Det er behov for flere høydebassenger i kommunen grunnet utbygginger av flere spredte bolig og hyttefelt.

Avløp og avløpsnett

Kommunen har et renseanlegg på Gjeving og et renseanlegg på Tangen. I tillegg er det 78 pumpestasjoner for avløp som transporterer avløpsvannet fram til renseanleggene. Ledningsnettet i kommunen har stor variasjon i kvalitet, og mange steder kommer det inn mye fremmedvann fra veigrunn, taknedløp, lekkasjer, feilkoblinger mm. Dette resulterer i mye overløp i perioder med mye nedbør. Flere utbygginger i distriktene gir utfordringer med tanke på kapasitet på ledningsnettet, og transport av avløpsvann til renseanlegget.

Fagarbeiderne har foretatt lekkasjesøk, og det viser seg behov for en stor innsats for å utbedre avløpsnett. Fremmedvann medfører store kostnader til transport av avløpsvann. Uten noen omfattende utbedringstiltak vil det etter hvert bli behov for nytt og større renseanlegg for å kunne ta imot alt avløpsvannet. Uten tiltak så risikerer vi å havne under kapittel 14 anlegg (over 10.000PE) som vil være mye dyrere, krevende og omfattende anlegg enn dagens løsning. Avdelingen vil spille inn behov for mer midler i budsjettet til utbedringer på avløpsnett.

AVDELING BYGG OG ANLEGG

Det er et meget høyt aktivitetsnivå på avdelingen. Det kan være vanskelig å få gjort alt som er ønskelig fra brukerne våre. Internkontrollsystemet QM+ er til god hjelp i denne sammenheng.

I årets budsjett er det lagt opp til økt salg av tjenester til boligstiftelsen fra 3,2 årsverk til 4,2 årsverk, dette må da gå ut over den daglige driften på øvrige bygg.

Det brukes mye tid på internkontroll og dokumentasjon på dette. Dette er lovpålagte oppgaver som må gjennomføres opp til seks ganger pr år.

Vernerunder går en gang i løpet av våren på alle kommunale bygg, retting av avvik i disse rapportene prioriteres høyt.

Vaktmestere brukes en del på investeringsprosjekter i kommunen. Det er i budsjettet lagt opp til det, men det kan i tider gå ut over den daglige driften.

Avdelingen fremhever at det er krevende med et stramt vedlikeholdsbudsjett og knapp bemanning, selv om en tar hensyn til ny barneskole og ny barnehage. Forsvarlig vedlikehold på den kommunale bygningsmassen må være i fokus.

AVDELING RENHOLD

I 2021 har det vært ganske stabilt i avdeling renhold. Renholdsavdelingen utfører renholdet på alle kommunens bygg.

Kulturskolen Øst i Agder

Kulturskolen Øst i Agder har stor aktivitet i alle fire kommunene. Utfordrende tider har gitt nye erfaringer og nye muligheter for kompetanse på områder vi ikke hadde fokus på for et år siden.

Pedagoger har deltatt på etter- og videreutdanningskurs i relasjonsledelse, sosialpedagogikk, komposisjon og fagdidaktiske kurs. Det er avholdt medarbeidersamtaler og Teamsmøtene i personalgruppa har sørget for flyt i kommunikasjon og utvikling.

Den interkommunale kulturskolen Øst i Agder preges av entusiasme, utvikling og god kvalitet. Det er iverksatt tiltak i henhold til KS og Kulturskolerådets planverk for framtidens kulturskoler 3.0 og Meld. St. 18 (2020–2021) Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge.

Nye arbeidsformer, nye målgrupper og ny giv gjennom KS og Kulturskolerådets fokus på utvikling av fremtidens kulturskoler vil også prege resten av 2021.

Rekruttering, mangfold, mestring, inkludering og kompetanse!

AVDELING FORVALTNING

Plan og byggesak

Kommunen har hatt flere store planoppgaver i 2021, reguleringsplan Lyngør, kommuneplanens arealdel, interkommunalt plansamarbeid om ny E18 Tvedestrand Bamble, Tvedestrand nye barneskole, samt behandling av flere private planforslag.

Det har vært et stort arbeidspress, og det har vært nødvendig å ta i bruk overtid for å få unna saken i rimelig tid. Ansettelse av ny medarbeider er nødvendig, og vil avhjelpe situasjonen

Næring

Næringsutvikling består av støtte og oppfølging av lokalt næringsliv, nettverksbygging, deltakelse i interkommunale næringsfora/næringsfond, deltakelse i tverrfaglig arbeid i kommunen, turistinformasjon, bredbånd., salg av kommunale næringsstomter og oppfølging av næringsprosjekter/tilskuddsordninger. Det er 1,0 årsverk på feltet.

Salg av næringsstomter på A67 Tvedestrand næringspark har fortsatt, i alt ble det i 2021 signert ti salgskontrakter på næringsstomter for en sum på ca. 14 mnok. Tvedestrand kommune fikk i forbindelse med Covid-19 tildelt 2,578 mnok i kompensasjonsmidler i løpet av året. Midlene er utlyst, tildelt og utbetalt bedriftene i regi av regionalt næringsfond. I alt har 27 bedrifter i Tvedestrand fått tilskudd fra denne ordningen i løpet av 2021 og januar 2022.

Det er tidvis utfordringer med kapasiteten, med mange oppgaver og høy aktivitet.

Kultur

Kulturrådgiver i 0,70% stilling, som jobber tett sammen med bibliotek og frivilligsentral i egen avdeling.

Ansvarsområdet er varierende og består bla. av kulturarbeid som å følge opp ulike tilskudd og ordninger. Eksempelvis: DKS, DKSS, UKM, Jarls Ungdomsfond, Spillemidler, Kulturelle fyrtårn m.m. Det var fortsatt noe redusert aktivitet innen kulturfeltet i 2021, men det ble dog gjennomført flere arrangementer og aktiviteter enn året før.

I 2021 kom prosessen med kunstnerisk utsmykking av PU-boliger, barnehage og skole for alvor i gang og kulturrådgiver har ansvar for at disse 3 prosjektene blir gjennomført og følges opp parallelt med byggeprosjektene.

Deltakelse i tverrfaglige prosjekter i kommunen eksempelvis: A: Byløftgruppa med fokus på Sentrumsutvikling og Tjennaområdet B: Vitale lokalsamfunn i distriktene med fokus på stedsutvikling og medvirkning. C: Innbyggerlos-prosjektet med interne prosesser hos ansatte for å bygge omdømme og bedre arbeidshverdagen og møtet med innbyggerne.

Frivilligsentralen

Sentralen har jobbet for- og med alle innbyggerne i kommunen med div. prosjekter og aktiviteter.

Samisk kulturdag/uke – vaksinasjonstransport i hele kommunen – hjelp ved etablering/drift av smitteteststasjon – turer for- og med seniorer/skolebarn, både til vanns og lands.

Etablering/drift av Tvedestrand badepark og Utlånsentralen med stort gratisutlån av aktivitetsutstyr til alle- også til de omkringliggende kommuner.

Avvik: Selve badepark-rigg kunne ikke etableres pga. smittehensyn i 2021.

Bibliotek

Bibliotekdriften er lagt om i henhold til redusert driftsbudsjett. Redusert til 1,5 årsverk (inkl. NAV-tiltak) fordelt på 3 ansatte. Hovedaktivitet: utlån bøker og andre medier, formidlingsaktivitet, arena for arrangement, utstillinger, offentlig debatt og uformell møteplass. Arrangementsvirksomhet mm. har vært hemmet pga. korona.

Prosjektstillinger: 1: Miljøveileder barn i biblioteket/ skolebibliotekprosjekt 35% fra 01.08.2021 til 31.07. 2022. Folkehelse og tidlig innsats. Skolebibliotekstjenester for Tvedestrand skole. Bygge opp nytt skolebibliotek for sammenslått skole fra 2023.

2: Prosjektleder tverrkommunalt levekårsprosjekt («Håvard Hedde-prosjektet», 20% 01.08.2021-31.07.2022). Et tredje prosjekt («Innbyggerlosen») utsatt grunnet omdisponering av prosjektmedarbeider til oppgaver utenfor biblioteket. Fortsatt arbeid med å bygge opp kultur, frivilligsentral og bibliotek som sammenslått avdeling.

Trepartssamarbeid kultur, frivilligsentral, bibliotek

Det er påbegynt en prosess for å etablere et tettere samarbeid om tjenestene innenfor feltet, der målet er å oppnå en økonomisk gevinst som kan veie opp for redusert budsjett, samtidig som kvaliteten på tjenestene opprettholdes. Samarbeidet er under utredning.

PROSJEKTAVDELING

I forbindelse med gjennomføring av alle investeringsprosjektene er det etablert en tverrfaglig arena for planlegging, kontroll og gjensidig støtte og kompetanseutvikling/utveksling. Deltakere er prosjektlederne, samt representanter fra økonomi og kommunens ledelse. Dette har vært en god måte å organisere ledelsen av de store prosjektene.

3.1.4 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær HIÅ	Sykefravær HIÅ fjorår	Endring
Korttid	1,4%	1%	0,4%
Langtid	3,4%	2,8%	0,6%
Sum fravær	4,8%	3,8%	1%

Sykefraværstall er hentet fra Innsikt i HR-portalen.

Sektoren som helhet har et høyere sykefravær enn vår målsetting som er 4 %.

Sykefraværet varierer i de enkelte avdelingene. Det er satt fokus på oppfølging av sykefraværet.

3.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	ikke aktuelt

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
	Sykefravær, totalt	4,0 %	4,8 %
	Sykefravær, korttid	1,5 %	1,4 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	8,7% / 9,4%

Økonomi og budsjettavvik: Dersom sektoren hadde fått dekket alle sine merutgifter til korona ville resultatet blitt 3,3 mill. kroner (i stedet for 3,1 mill. kroner). Resultat korrigert for korona er 9,4 prosent, mot 8,7 prosent.

3.1.6 Fokusområder

Sektor for samfunn og infrastruktur

Ledelse og kompetanseutvikling

Godt arbeidsmiljø og fornøyde brukere

Bemanning dimensjonert etter oppgavene

Effektiv økonomi og ressursstyring

Utnytte digitalt verktøy effektivt.

Kommunalteknikk (21030)

Avdelingen driver innbyggjerservice, og følger opp daglig drift i tråd med tildelte rammer.

Avdelingen følger opp prosjekter i tråd med tildelte rammer.

Det arbeides med lekkasjesøk på VA-nettet for å redusere kostnader til drift.

Bygg og anlegg (21040)

Vi skal prøve å ha fornøyde brukere.

Prøve å lukke avvik i QM+ og vernerunder så snart som mulig. Grunnet økt salg til boligstiftelsen og vakant stilling kan dette by på problemer. Ellers være til tjeneste for våre brukere.

Renhold (21050)

Det er fremdeles behov for ekstra renhold grunnet korona situasjonen. Store utfordringer med renhold av mange gamle, dårlig vedlikeholdte bygg.

Kulturskolen (21080)

Ledelse - det fokuseres på ledelse i alle ledd og dette er også et prioritert etter- og videreutdanningsområde.

Kvalitet - Kulturskolen skal preges av kvalitet. Faglig og etisk. Brukerundersøkelser ble ikke benyttet i 2021, men medarbeidersamtalene ble avholdt hver tredje måned.

Kompetanse - etter og videreutdanning har hatt høy prioritet - dette korresponderer i stor grad med forventninger til kulturskoleutviklingen i henhold til KS 2.0 Fremtidens kulturskoler.

Samhandling

Arbeidet med samhandling på utvikling og økonomi preget 2022 og avdelingen følges godt

opp.

Dialogmøter med kommunene er gjennomført.

3.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Kommunalteknikk (21030)

Medarbeidersamtaler ble ikke gjennomført i 2021.

Ingen HMS avvik registrert.

Det er avholdt en årlig beredskapsøvelse på vannforsyning.

Vernerunde avholdt 28.04.2021. Tiltakene som ble registrert er fulgt opp og utbedret.

Kompetansehevingstiltak. Kun kurs for yrkessjåfører.

Bygg og anlegg (21040)

Det er avholdt medarbeidersamtaler på avdelingen. Det fremkommer at vaktmesterne trives på jobb, men enkelte dager kan oppleves stressende med hyppig endring av fokus.

Vaktmesterne har gjennomgått en enkel helsekontroll utført av bedriftshelsetjenesten. De har også fått diverse vaksiner.

Avdelingen har ikke hatt skader som har ført til fravær.

Det er blitt lukket et avvik i fra Arbeidstilsynet. Dette var vedrørende manglende arbeidsplasser til lærere på Tvedestrand Skole. Avviket ble lukket innen fristen.

Det har vært tilsyn fra Arbeidstilsynet vedr eventuelt arbeid med asbestholdige materialer. Her var Arbeidstilsynet fornøyd med det innleverte materiale.

Brannvesenet har også i år hatt noen brannsyn. Disse tilsynene har ikke avdekket alvorlige ting. Vaktmestere bistår ofte ved brannøvelser på de enkelte bygg.

QM+ fungerer nå meget bra. avvik blir lukket fortløpende.

Når det går vernerunder på bygg blir disse ofte oversendt vår avdeling. Vi prøver å lukke avvik fortløpende men lav bemanning og innkjøpsstopp har hindret oss i å utbedre enkelte avvik. Enkelte avvik er også satt på vent grunnet kost / nytte mot nedleggelse av barnehager og skoler.

Alle vaktmestere har gjennomgått kurs for instruert personell. Ellers har kursvirksomheten vært lav i 2021 grunnet Covid 19.

Renhold (21050)

Det er avholdt medarbeidersamtaler.

Ingen avholdte øvelser

Ingen vernerunde for renholdspersonalet, som gruppe.

Kulturskolen (21080)

Avholdte medarbeidersamtaler:

Alle ansatte har hatt tilbud om samtale hver tredje måned. De fleste har sagt ja til dette.

Kulturskolen har ikke registrert inn HMS- avvik, men det har vært et innbrudd der en

kostbar modul til et trommesett ble stjålet. Det er dessverre ikke erstattet fordi egenandelen var for høy.

Det er avholdt brannøvelse i Kunstparken i Risør.

Vernerunde er avholdt og vil følges opp i nye lokaler i Tvedestrand.

4 Læring og oppvekst (220)

4.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Sektor for læring og oppvekst består av kommunens kommunale barnehager og skoler/ SFO-er. Drift av Sektorleders kontor, som innebærer oppgavene som barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier.

Sektorleders kontor har ansvaret for tilskudd til private barnehager, for spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn, skoleskyss, Leirskolen AS og voksenopplæring.

4.1.1 Økonomi

Årsberetn 2021 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
220 Læring og oppvekst				
Inntekt	-20 787	-24 805	-30 285	5 480
Utgift	143 793	153 708	157 508	-3 800
Netto	123 006	128 903	127 223	1 680

Sektoren hadde samlet sett et budsjett med overskudd på 1 680 000 kroner, dette tilsvarer et overskudd på 1,3 prosent.

Selv om sektoren har et overskudd for 2021 må det kommenteres på at Tvedestrand og Vestre Sandøya skole hadde et underskudd på 1,9 millioner. Dette skyldes overforbruk på lønn og innkjøp, samt at inntekter i form av refusjoner og annet var lavere enn antatt.

Barnehagene hadde et overskudd på 1,5 millioner, dette som følge av langt høyere sykefraværsrefusjoner enn antatt og lavere utgifter knyttet til vikarer.

Tilskudd til private barnehager:

Kostnadene ble 900 000 lavere enn budsjettet. Dette kan forklares med at det ble færre barn i private barnehager.

Hovedopptak barnehage:

Alle med lovfestet rett fikk plass i barnehageopptaket pr. 1. mars 2021. Gjennom året har det kommet flere søkere til barnehagene i Tvedestrand, alle som har ønsket plass i barnehage har fått dette i løpet av året.

Skoleskyss:

For 2021 ble regningen for skoleskyss på 230 000 kroner mindre enn budsjettet. Dette skyldes at man har hatt færre elever med spesialskyss og noen færre elever med rett på skyss.

Gjesteelevsoppgjør:

Her ble resultatet bedre enn forventet, det ble et overskudd på rundt 500 000, stort sett grunnet høyere refusjoner fra andre kommuner.

4.1.2 Årsverk

Måleindikator	Nåværende periode - Siste i gjeldende måned
 Faste årsverk	151
 Midlertidige årsverk	30
 Sum årsverk	180

Tallene er hentet fra Innsikt. Midlertidige årsverk er blant annet vikar ved sykdom og svangerskap og prosjektstillinger.

Sektoren hadde budsjettetert med 165,5 årsverk, i tillegg kommer 0,5 årsverk (barnehagefaglig rådgiver) som ble bevilget i 1. tertial og satt i drift fra 1. november.

I oversikten pr desember 2021 er det 151 faste årsverk i sektoren, mens totalen ligger på 180 årsverk. Grunnet høyt sykefravær er det en stor andel midlertidige årsverk som dekker opp for sykdom og annet fravær i sektoren. Sykepengerefusjoner dekker opp for ekstra utgifter her.

Som følge av omorganisering overvåkes faste stillinger nøye, slik at man får en grei overgang fra 3 barnehager til 1 i august 2022 og fra 4 skoler til 1 i august 2023.

4.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Aktiviteter som er beskrevet i budsjett er i rute. Både skoler og barnehager jobber etter oppsatte mål og aktivitet.

Barnehage

Godkjente plasser	2020	2021
Kommunale barnehager	260	260
Ordinære private barnehager	124	124
Private familiebarnehager	10	10
Totalt:	394	394

Godkjente plasser er maksimalt antall plasser som kan fylles opp i en barnehage.

Antall barn og enkeltvedtak pr. 15. september 2021			
	Barn over 3 år	barn under 3 år (teller 2 plasser)	Enkeltvedtak
Kommunale barnehager	106	49	
private barnehager	54	19	
Totalt	160	68	11

Det er 68 % av barna som går i kommunale barnehager og 32 % som går i private barnehager. Den prosentvise fordelingen er tilsvarende den samme som for 2020. For 2022 vil denne fordelingen se annerledes ut.

Skole

Skoler	Skyss	SFO	Enkeltvedtak	Merknader
Tvedestrand og	37	65	66*	*Felles tall for alle barneskoler for å skjerme gjennomsliktighet
Vestre Sandøya	0	12		
Songe	29	10		
Dypvåg	66	16		
Holt	54	22		
Lyngmyr	133		29	
Leirskolen AS				
Voksenopplæring				Kun skyssutgifter
Oppvekstkontoret				

Tallene er hentet fra GSI (Grunnskolen system for innrapportering) pr. 1.10.21

4.1.4 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær HIÅ	Sykefravær HIÅ fjorår	Endring
Korttid	2,6%	2%	0,6%
Langtid	9,1%	7,8%	1,3%
Sum fravær	11,8%	9,8%	2%

Sykefraværstall er hentet fra Innsikt i HR-portalene.

Sykefraværet i sektoren er høyt. Til sammenlikning med fjoråret er det en økning på 2% og det er særlig langtidsfraværet som har steget.

Det er ved de tre største avdelingene at man har høyest fravær; Lyngbakken, Tvedestrand og Vestre Sandøya skole og Lyngmyr skole.

Det er gjennomført arbeidsmiljøundersøkelser ved Tvedestrand skole og ved Lyngbakken barnehage.

Sykefraværet i Lyngbakken er gått noe ned, det jobbes med oppfølging og tilrettelegging. Som et resultat av arbeidsmiljøundersøkelsen i Lyngbakken ble det senhøstes 2021 satt inn 20 % styrking på ledelse, dette ble tatt av avdelingens ramme. Det ser ut til at nærværet på arbeidsplassen øker og at tiltaket fungerer.

Ved Tvedestrand og Vestre Sandøya skole ble det som resultat av arbeidsmiljøundersøkelsen satt i gang noen tiltak, et av dem var felles plandag med bedriftshelsetjenesten. Arbeidet fortsatte utover våren 2021. Videre har administrasjonen etablert ukentlige ledermøter der det er fokus på fraværsoppfølging og tilrettelegging.

På Lyngmyr var det våren 2021 mange langtidssykmeldte, det er gjort en del avklaringer, og nærværet ser ut til å være økende.

Det meldes om at mange ansatte er slitne grunnet korona.

Det har skjedd mye i sektoren i løpet av 2021. Det ble gjort endringer i styrerkaalen fra

august og ytterligere en endring i november, da styrer i Grotten barnehage gikk over til å være barnehagefaglig rådgiver for kommunen.

Fra august ble det også endringer for skolene, da Dypvåg og Holt fikk felles rektor. Administrasjonsressursen ble beholdt, da det ble satt inn stedfortredende rektor i 50 % ved begge skolene.

For å sikre et godt arbeidsmiljø etter omorganiseringen, blir det viktig å sette av midler til et personalseminar for barnehageansatte som skal smelte sammen fra 3 til 1 barnehage i løpet av høsten 22. Videre må man også se på mulighet for å planlegge noe tilsvarende for ansatte som skal smeltes sammen fra 4 barneskoler til 1 høsten 2023.

4.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere:	Brukerundersøkelse barnehage, resultat 1-5	4,5	4,5
	Brukerundersøkelse barnehage, svarprosent	minst 65 %	80 %
barn, foreldre, elever, foresatte	Nasjonale prøver	over nasjonalt nivå	Presenteres i K-styret i juni
	Grunnskolepoeng	over 40 (karakter 4)	42,6
	Elevundersøkelsen	Mål: 0-toleranse for mobbing. Større tilfredshet fra elevene og motivasjon og opplevet støtte fra lærere	Presenteres i K-styret i juni
	Foreldreundersøkelsen	Skal gjenspeile elevundersøkelsen	Presenteres i K-styret i juni
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført i 2021
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	Ikke gjennomført i 2021
	Sykefravær, totalt	7,5	11,8
	Sykefravær, korttid	2%	2,6
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	1,3 %

Brukerundersøkelsen barnehage

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2021. Undersøkelsen er nettbasert, og tjenesten leveres av Udir. Svarprosent for barnehager i Tvedestrand var på 80 % Undersøkelsen benytter en skala fra 1-5, der 5 gir beste skår. Samlet resultat er for alle barnehager i Tvedestrand (alle kommunale og tre private)

Resultater for skole blir presentert for kommunestyret i tilstandsrapport i juni.

	Svært fornøyd	Ganske fornøyd	Verken fornøyd eller misfornøyd	Ganske misfornøyd	Svært misfornøyd	Vet ikke	Snitt
Totalt sett, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din barnehage?	109	60	-	4	-	0	4.5

4.1.6 Fokusområder

Enhet for barnehage og enhet for skole ble slått sammen til Sektor for læring og oppvekst i august 2020. Sektoren favner barnet fra før det fyller ett år, til det går ut av 10. klasse på ungdomsskolen. En felles oppvekstsektor gjør samarbeidet mellom barnehage og skole enda lettere og tettere. Mange av satsingene for barn og unge i Tvedestrand kommune favner både barnehage og skole, det å få jobbe felles med disse satsingene er en stor styrke.

I barnehage er det stort fokus på ny rammeplan, som igjen henger godt sammen med fagfornyelsen i skolen, vi kan dra gode veksler på hverandre i arbeidet.

Tidlig innsats

Barnehagene arbeider med stort fokus på forebygging. Det er nært samarbeid med spesialpedagoger og PPT som bistår arbeidet med å kartlegge og sette i verk målrettede tiltak både for enkeltbarn og grupper. Skolene jobber med å snu profilen med mange og høye vedtak til færre vedtak og en større andel elever som kan få sin tilpassede undervisning i klasserommet. Det er fokus på tilpasset opplæring som en viktig del av opplæringen.

BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats)/BTS (Bedre Tverrsektoriell Samhandling)

Kommunen har jobbet med BTI over tid. I 2021 har implementeringsarbeidet i barnehager og skoler vært i fokus og arbeidet fortsetter i 2022. Målet er at prosjektet bidrar til gode systemer som kan leve inn i fremtiden. Alle som jobber med barn og unge i Tvedestrand kommune må kjenne til og kunne benytte seg av samme systemer, det gir kvalitet i arbeidet. Vi må ha gode systemer som setter de ansatte i stand til å fange opp, og hjelpe barn og unge som bekymrer.

REKOMP, DEKOMP og Kompetanseløftet for spesialundervisning

Sektoren tar vi del i de regionale/desentraliserte etterutdanningssatsingene som er tilrettelagt for ansatte i både barnehage og skole:

REKOMP - Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage

Alle barnehagene (med unntak av de to familiebarnehagene) har vært med i ordningen. Satsingen har som mål at barnehagene skal utvikle seg som lærende organisasjoner. Det er tre fagområder: Flerkulturelle barn i barnehagen- språk, Digital praksis og Bærekraftig utvikling.

DEKOMP- Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen med satsingsområder: Fagfornyelsen og pedagogisk bruk av IKT i undervisningen.

Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkludering; Prosjektet tok til på Tvedestrand skole og skal være med over i ny skole. Det har vært jobbet med å se på organisering av spesialundervisningen, kompetanseheving av fagarbeiderne og hvordan samhandle rundt de barna som bekymrer. Man er ikke i mål med satsingen, men fortsetter videre inn i 2022. I oktober 2021 ble det arrangert et seminar der flere av kommunens aktører deltok, samt psykiater, lege og UiA. Målet for seminaret var å få til samhandling mellom ulike yrkesgrupper som jobber i laget rundt barnet.

3-1

3 barnehager blir til 1 i august 2022. Arbeidet har hatt stort fokus gjennom hele 2021. Det skal skapes en god barnehage med felles kultur.

4-1

4 barneskoler blir til 1 i 2023. Arbeidet har for alvor tatt til i 2021. Det har vært jobbet med endrings- og kulturarbeid. Arbeidet fortsetter inn i 2022 og 2023. Det skal skapes en god skole med felles kultur.

DEMBRA- (Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme) På Lyngmyr er dette en videreføring av satsingen de har hatt sammen med UiS og oppfølgingsordningen gjennom Statsforvalteren.

Videreutdanning: 3 lærere i kommunen utdanner seg til lærerspesialist. Flere lærere tar videreutdanning innen ulike fagområder.

4.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Verneombuds medvirkning

Verneombud har vært med på vernerunder i alle avdelinger.

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

De fleste medarbeidersamtaler og seniorsamtaler er avholdt eller tilbudt i alle avdelinger i sektoren.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det er registrert avvik i nesten alle avdelinger. Avvikene er håndtert i QM+.

Avvik knyttet til barns rett på et trygt og godt barnehagemiljø er håndtert gjennom rutinebeskrivelse/ aktivitetsplaner.

Avvik knyttet til elevers rett på et trygt og godt skolemiljø (§9A) er håndtert gjennom rutinebeskrivelse/aktivitetsplaner.

Avholdte øvelser

Brannøvelser er avholdt i alle avdelinger

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er avholdt vernerunder i alle avdelinger av sektoren. Disse er gjennomført etter instruks og avvik er rapportert. De fleste avvik er håndtert.

Det har vært et stort avvik etter besøk fra arbeidstilsynet ved Tvedestrand skole. Avviket gjaldt bla. mangel på tilfredsstillende arbeidsrom for lærerne. Avviket ble lukket i mai 2021.

Førstehjelpskurs

Det er avholdt førstehjelpskurs for barnehage våren 2021 og det er gjennomført førstehjelpskurs i noen av skolene. Livredningskurs ble gjennomført for skoler og barnehager i januar 2021.

Kompetansehevingstiltak

REKOMP – (Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage) Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Den skal være med å sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet.

DEKOMP – (Desentralisert kompetanseutvikling i skole) Desentralisert ordning skal bidra til at skoler utvikler sin pedagogiske praksis gjennom skolebasert kompetanseutvikling. Den skal være med på å sikre at alle elever får et likeverdig utdanningsløp, preget av høy kvalitet. Ordningen fordrer godt samarbeid mellom skoler, skoleeier, universitet/høgskoler, statsforvalter og andre aktører. Den skal bidra til å implementere og innføre fagfornyelsen.

Videreutdanning skole- 4 lærere fullførte videreutdanning i juni 2021, og 4 lærere startet opp med videreutdanning i august 2020. I tillegg er det 2 lærere som i august 2021 fortsatte på et to-årig løp for å bli lærerspesialist. 1 rektor startet på rektorskolen i august 2021.

Det føres kompetansekartlegging i Dossier, slik at det sikres at lærere i Tvedestrandsskolen har den kompetansen som trengs i grunnskolen.

5 Velferd, psykisk helse og habilitering (230)

5.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

NAV kontor med økonomisk sosialhjelp, flyktningkontor og voksenopplæring for flyktninger, kvalifiseringsprogrammet og attføringsbedrifter.

Dagsenter med aktivitets- og arbeidstrening for alle brukergrupper i alle aldere.

Botilbud med døgnbemanning, boveiledning, dagtilbud og voksenopplæring for utviklingshemmede og avlastningstilbud til barn og unge.

Oppfølging av personer med rus- og avhengighetsproblematikk, psykisk helse, samlokaliserte boliger, behandling av rusavhengighet, mestringskurs, lavterskeltilbud og forsterket omsorgstiltak.

Omsorgslønn, støttekontakt, familieavlastning, brukerstyrt personlig assistanse og koordinator for individuell plan for de ovennevnte brukergruppene.

5.1.1 Økonomi

Årsberetn 2021 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
230 Velferd, psykisk helse og habilitering				
Inntekt	-20 759	-23 139	-29 453	6 314
Utgift	93 220	98 400	107 389	-8 989
Netto	72 461	75 261	77 936	-2 675

Sektoren har overforbruk på i underkant av 2,7 millioner. Sektoren mangler inndekning for koronautgifter på 240 000,- kr. Hadde sektoren blitt kompensert for alle koronautgifter hadde overforbruket blitt 2,4 millioner. Dette er noe lavere overforbruk enn hva som ble forespeilet i 2. tertial.

Sektoren budsjetterte med 8 millioner i inntekt fra ordningen særlig ressurskrevende tjenester og resultatet for inntekt ble 10,2 millioner kr. Årsaken er noe endret timetall til brukere og økte timesatser. Noe forsiktig budsjetteringen av særlig ressurskrevende tjenester og nøktern bruk av timesatser gir større merinntekter enn forventet.

Sektoren har fått økte brukerbehov i løpet av året som det ikke har vært budsjettert for. Dette har gitt overforbruk på lønn og variabel lønn til vikarer og overtidsutbetaling.

Psykisk helse og livsmestring

Avdelingen har merutgifter på lønn vikarer, overtid og andre utgifter på ca. 500 000,- kr. Det er mottatt inntekter på 1,3 millioner mer enn budsjettert på bla annet sykelønn og tilskudd for særlig ressurskrevende tjenester. Tilskuddet til særlig ressurskrevende tjenester utgjør drøye 800 000 kr av inntektene. Avdelingen har tidvis gått noe underbemannet. Det har vært vanskelig å rekruttere nok vikarer med rett kompetanse i

denne avdelingen noe som bidrar til at avdelingen ikke har overforbruk.

NAV

Det er overforbruk på lønn på sosialkontor på ca 160 000 kr. Dette skyldes kostnader til etablering av nytt NAV kontor og noe økte lønnsutgifter til prosjekter.

Det er overforbruk på nær 2,2 millioner på kvalifiseringsordningen. Det er 20 deltagere som har fått innvilget denne ordningen og det er budsjettert for 10 deltagere.

Det er overforbruk på voksenopplæring til innvandrere om lag 500 000 kr på grunn av flere deltagere og sammensetning av tilbudet. Drøye 100 000,- av dette er ekstrautgifter til spesialundervisning. Det er et mindreforbruk på introduksjonsordningen på 700 000,- kr. Det ble bosatt 1 mindre flyktning enn estimert og flere bosettinger kom sent på året.

Overforbruk på sosialhjelp er på 400 000,- for ordinær sosialstønad og til flyktninger. Det er nedgang på nær 800 000,- kr på utbetaling til livsopphold fra 2020 til 2021. Det er også tydelig nedgang i utbetaling til innbyggere under 30 år.

Habilitering

Som forventet har boveiledning innsparing i regnskapet. Innsparingen er på 700 000,- kr og skyldes lavere antall vedtakstimer og derav nedstyring av tjenesten.

Avlasting institusjon har overforbruk på totalt 1,7 millioner. Det er merutgifter på 2,6 millioner på lønn. Dette dekkes noe opp av merinntekter på 900 000,- kr herav 600 000,- kr for ressurskrevende bruker og 300 000,- på sykelønnsrefusjon. Overforbruket skyldes økt behov for avlastingstjenester. Privat avlasting har overforbruk på 300 000,- kr.

Det er overforbruk i flere av tjenestene i denne avdelingen grunnet økt behov fra brukergruppene. Det er overforbruk på støttekontakter på 250 000,- kr og overforbruk på BPA på 350 000,- kr grunnet behov fra ny bruker.

Utgifter til lærlinger gir et overforbruk på 140 000,- kr da tilleggslønn ikke blir dekket av lærlingtilskuddet.

Avdelingen har innsparing på 140 000,- kr. på omsorgslønn.

TvePro og turnus og vikaransvarlig er i balanse.

Olav Sverres vei

I avdelingen er det merforbruk på lønn og sosial på 1,4 millioner. Det er mottatt mer inntekter enn forventet, 800 000,- kr på særlig ressurskrevende tjenester og 1,4 millioner på sykelønnsrefusjon. Dette gir i sum en innsparing.

Aktivitet og arbeidstrening

Avdelingen har innsparing på 350 000,- kr. På grunn av pandemien har tilbudene vært tidvis nedstengt og det har derfor vært mulig å drifte med lavere bemanning enn normalt.

Fritidsklubben i balanse. Det er noe merforbruk på transporttjenesten.

5.1.2 Årsverk

Måleindikator	Nåværende periode - Siste i gjeldende måned
 Faste årsverk	85
 Midlertidige årsverk	4
 Sum årsverk	90

Tallene er hentet fra Innsikt. Midlertidige årsverk er blant annet vikar ved sykdom og svangerskap og prosjektstillinger.

Sektoren har 90,52 årsverk totalt. Dette innebærer kutt av 1 årsverk i flyktningtjenesten fra 1.7.21. Årsverkene er fordelt slik i avdelingene:

- Habilitering 18,6 årsverk
- Psykisk helse og livsmestring 26,9 årsverk hvorav 10,2 årsverk er i forsterket omsorg
- Aktivitet og arbeidstrening 6,24 årsverk
- Olav Sverres vei 27,8 årsverk
- NAV 9,9 årsverk
- Sektorleder 1 årsverk

På grunn av økte vedtak i avdeling for Habilitering ligger årsverkene der over den vedtatte ramma som vises over.

5.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Psykisk helse og livsmestring

Psykisk helse og livsmestring har per 31.12.21 173 brukere med vedtak på 427 timer pr. uke. Av disse er 76 nye i 2021 der det er satt i gang oppfølging. I løpet av året kom det 111 henvisninger med behov for tjenester. Brukerne er fordelt med 54 personer i rus og avhengighetstjenesten og 119 personer i psykisk helse. Det er gjennomført mestringskurs for 13 deltagere som det ikke fattes vedtak på.

Pr 31.12.21 er det 3 personer på venteliste.

Tjenesten har også i 2021 hatt utfordringer i forhold til å gi tjenester i en varierende smittevernsituasjon. Gjennom året har smitteverntiltakene vært mindre inngripende i perioder og vi har hatt muligheten til i større grad å kunne gi tjenestene ved fysisk oppmøte igjen. Personalet har taklet disse endringene bra, tjenester er gitt via telefon, videomøter og utendørs i de periodene hvor tiltakene ble strammet inn. Nødvendige tjenester i form av praktisk bistand og opplæring og helsehjelp har vært gitt som normalt.

Aldersfordelingen i psykisk helsetjenesten:

4 % mellom 7-17 år

30 % mellom 18 og 30 år

27 % mellom 31 og 49 år

22 % mellom 50 og 66 år

10 % mellom 67 og 74 år

5 % over 75 år.

Tendensen i 2021 for psykisk helse, er at de fleste brukerne er under 50 år og at hovedtyngden i denne gruppen er de unge og yngre voksne. Denne aldersgruppen har økt noe fra 2020 til 2021. Dette samsvarer med andre tendenser som vi gjenkjenner fra ulike levekårsmålinger og at Tvedestrand kommune har en utfordring i forhold til unge personer i utenforskap. I psykisk helse oppleves vanskene for disse unge ofte sammensatte og at de krever oppfølging over tid. Årsakene til at de blir henvist til tjenesten er ofte begrunnet i psykisk uhelse, men ofte viser det seg at de har vansker på ulike felt. Det kan være sosial arv, spesifikke lære vansker, ikke fullført/hatt utbytte av skolegang, opplevd utilstrekkelighet, håpløshet for fremtiden, høye forventninger til seg selv og til hva samfunnet skal tilby dem, angst, depresjon osv.

Det har vært få saker med unge med bekymringsfull bruk av rusmidler også i 2021. Dette korrelerer med politi og skolenes opplevelse av at koronatiltakene har ført til at det ikke har vært mange nye saker i 2021. Dette er en usikkerhet hvor vi ikke vet om det stemmer eller om det skyldes at ungdommers atferd skjer i private områder hvor vi ikke har tilgang.

Ungdomskontakten har blant annet hatt faste tider med tilstedeværelse på ungdomsskolen, videregående skole og på andre arenaer, som Mekkeklubben og Fritidsklubben. Sosiale medier brukes aktivt for å nå ut til flest mulig blant de yngste. Det er gjennomført samtaler med 32 elever på ungdomsskolen og 17 elever på videregående skole. Dette er lavterskeltilbud uten vedtak. Det er ikke opprettet noen kjernegrupper eller ungdomskontrakter.

I psykisk helse og livsmestring har vi brukere med svært ulike tjenestebehov. Vi har hatt 5 brukere på TUD (tvang uten døgnopphold) i nært samarbeid med spesialisthelsetjenesten gjennom FACT-samarbeidet (Flexibel Assertive Community Treatment). I tillegg har vi hatt 4 brukere i FACT samarbeidet uten TUD.

Psykisk lidelse og rusbruk kan være destabiliserende og skape situasjoner som er krevende å håndtere. Det handler for eksempel om fysisk utagering, trusler om å skade andre eller seg selv og annen truende språkbruk. I 2021 førte slike situasjoner til tre tilfeller som ble politianmeldt.

Psykisk helse og livsmestring har hatt en del fravær hos personalet i 2021. Mange av tjenestene som blir gitt er basert på relasjonen mellom tjenesteyter og bruker. Man følger et løp hvor det er en «rød tråd», med mål om å skape en form for endring eller bedring. Av den grunn er det mer krevende å finne egnet vikar. Tjenesten har dermed brukt mindre på vikarinneleie enn hva behovet tilsier. En periode ble det brukt vakselskap for å dekke opp for behovet for en bestemt tjeneste, til tross for det som er beskrevet over.

Forsterket omsorg gir tjenester til en bruker på oppdrag fra St. Olavs hospital, Sentral fagenhet for tvungen omsorg. Oppdraget er å ivareta samfunnssikkerhet og å gi bruker tjenester som sikrer ivaretagelse av brukers fysiske og psykiske helse og en god hverdag.

Olav Sverres vei

Avdelingen har 12 beboere og det gis 860 vedtakstimer pr uke. Tjenestenivået har vært stabilt i 2021. Planen var at en beboer skulle over i ny avdeling, og en annen skulle flytte inn i Olav Sverres vei, men dette skjer ikke før i 2022.

Det har vært økt fravær grunnet Covid-19, noe som har gjort at det til tider har vært økt

arbeidsbelastning på de ansatte. Covid-19 har også medført utfordringer i forhold til å gi tjenester i en stadig endrende smittevernssituasjon. Likevel har personalet taklet dette bra. Tjenester er gitt etter strenge smittevernstiltak og mye kommunikasjon har vært gjennomført via telefon og videomøter. Nødvendige tjenester i form av praktisk bistand og opplæring og helsehjelp har vært gitt som normalt.

Tjenesten har til tross for utfordringer knyttet til Covid-19 hatt fokus på å jobbe målrettet for at brukerne skal oppleve selvstendighet, mestring og få best mulig livskvalitet som er i tråd med sektorens visjon.

Avdeling Habilitering

Avdeling Habilitering ivaretar tjenestene avlastning i kommunal bolig og private hjem, boveiledning, dagtilbud TvePro, støttekontakt, BPA og omsorgsstønad.

Tvedestrand har mange unge brukere med langvarig behov for tjenester. Tjenestene er preget av uforutsigbarhet. Det er vanskelig å planlegge behovet, da endringer kan komme på raskt, noe som gjenspeiles i et større økonomisk overforbruk.

Boveiledertjenesten

Tjenesten gir praktisk bistand, opplæring og helsehjelp til psykisk utviklingshemmede. Pr. 31.12.21 er det 15 brukere som mottar bistand fra tjenesten og totalt 189,25 tjenestetimer pr uke.

TvePro

TvePro bidrar til at personer med nedsatt funksjonsevne får mulighet til å ha en meningsfull og tilpasset dagaktivitet. TvePro er et tilbud til voksne personer som ikke har mulighet for å benytte VTA-plass, og som krever tett oppfølging og skjerming. I tillegg inneholder tjenesten voksenopplæring til denne gruppen. Pr. 31.12.21 er det 9 brukere i tilbudet, hvorav 5 på heltid. Noen av disse 9 har ventet på plass på Lisand i 2021 og vil få plass der i 2022.

Avlastning i kommunal bolig

I 2021 har behovet for unge voksne økt i påvente av innflytting i ny bolig Lyngmyrveien 49. Tendensen er også slik at familier med vedtak trenger mer avlastning når barna blir større. Vi har også økte avlastningsvedtak i perioden juni-august på grunn av sommerferie og skolefri. Avlastningstjenesten er ressurskrevende hvor ansatte følger barn tett gjennom avlastningsoppholdet dag/kveld/natt/helg, oftest tilsvarende 1:1. Behov for avlastning kan komme brått på og er vanskelig å planlegge i budsjettarbeidet, noe som gjenspeiles med overforbruk i regnskapet. Pr. 31.12.21 har 10 barn/unge voksne vedtak i kommunal avlastning. Totalt uketimer er 386,75 timer.

Avlastning i privat hjem

Pr. 31.12.21 er det 5 barn og 60 timer pr uke totalt.

BPA - brukerstyrt personlig assistent er et alternativ til kommunal tjenesteyting, og vi erfarer noe interesse i målgruppen habilitering for denne tjenesten.

Pr. 31.12.21 er det 2 brukere av tilbudet. Totale uketimer er 74,5 timer i uka. Det var kun innarbeidet budsjett til tjenestetilbudet til en av brukerne. Regnskapet viser derfor overforbruk.

Støttekontakt

Støttekontakt er en tjeneste som gir brukere et tilbud i deres fritid, og sørger for mulighet for sosialisering og aktivisering for dem som har utfordringer med dette. I 2021 har det vært større etterspørsel av slik tjeneste særlig inn mot barn og ungdom, og brukere i psykisk helse.

Pr 31.12.21 har 47 personer i sektoren støttekontakt på i snitt 2,8 timer pr uke, totalt 130 timer.

Individuell plan skal tilbys brukere som har langvarige behov for kommunale tjenester. Pr. 31.12.21 er 16 personer registrert med tjenester innen habilitering som har vedtak om koordinator/IP.

Omsorgsstønad gis til pårørende som en kompensasjon for utført helsetjenester i hjemmet. Pr. 31.12.21 er 7 personer inne i slikt vedtak. Totalt 36 timer pr uke.

Aktivitet og arbeidstreningstilbudet

Antall brukere:

- Gården 39
 - Huskestua 28
 - Aktivitetsavdelingen 44
 - Marthaloftet 23
 - AGT 15
 - Fritidsklubben 25 personer i snitt pr. kveld
- Frivillige: I 2021 har det vært 21 aktive frivillige fordelt på dagtilbud, kafeen, sykehjem, AGT og fritidsklubben.

Arbeidsglede Tvedestrand

Arbeidsglede (AGT) har hatt 15 deltagere i 2021. En deltager er nå i full jobb, en har fått tilrettelagt arbeid i lokal bedrift, 1 er under utredning, 1 er utplassert i kommunal sektor, 1 utplassert i lokal butikk og 1 begynt på skole, 7 sluttet på grunn av rus, psykisk helse eller etter eget ønske (har ikke hatt aktivitetsplikt).

AGT har hatt oppdrag for kommunale enheter som teknisk drift, eksempelvis plenklipping, vedlikehold på Pers Øygard og Holt skole, malt 5 rom i kommunale bygg og 3 kontorer på NAV, utført enklere vaktmesteroppgaver, rydde og flytteoppdrag. Det arbeides med ved og det er solgt ca. 300 sekker. AGT har fått oppdrag fra private aktører og foreninger som Borøystiene, Risøya folkehøyskole og Nes jernverkmuseum. Det er gjort avtale med RTA om snømåking rundt søppelstasjoner i byen. I tillegg er det utført betalt oppdrag for Dønnestadgården og TMF. I 2021 er det kommet inn salgsinntekter på kr. 44.000,-.

2021 er første året AGT har vært i drift. Resultatene vurderes til å være gode og det har vært godt samarbeid med NAV og rekruttering av deltagere.

Fritidsklubben

Fritidsklubben har hatt en voldsom økning av antall ungdommer det siste året. Det er i snitt 25 ungdommer som bruker klubben. Enkelte kvelder har det vært opp til 40 ungdommer. Den ansatte på fritidsklubben har klart å favne mange ungdommer på en god måte og brukt mange virkemidler for å få ungdommen til å komme til klubben; oppsøkt klassene på ungdomsskolen, skrevet og hengt opp plakater, reportasjer i avisen, markert ulike

hendelser. Ansatt legger til rette for ulike hobbyaktiviteter og selger kioskvarer og enkelt mat. Klubben har fått 3 nye PC'er via prosjektmidler fra Ungdom og fritid. Ansatte samarbeid med en frivillig, ungdomskontakten og ungdomspresten.

Dalene gård

39 personer har vært brukere av tilbudet i 2021, 10 nye brukere i 2021. Det er etablert samarbeid med barnehage og barneskole slik at barn kan bruke tilbudet mer enn tidligere. Det var en flott markering på gården av verdensdagen for psykisk helse. Avtalen kommunen har med Dalene gård er fornyet med 2 år.

Dagtilbud til hjemmeboende personer med demens

Det har vært mindre rekruttering enn tidligere år, antagelig som følge av koronarelaterte årsaker. 28 personer har vært innom tilbudet i 2021. Vi har som mål om å få flere inn i tilbudet i 2022 da her er noe ledig kapasitet.

Marthaloftet

Tilbudet har hatt tidvis redusert besøk som følge av smittesituasjon. Det har vært vanskelig med større grupper i forhold til 1 meters regelen. Tilbudet har hatt 23 brukere og det antas at antallet økes nå som samfunnet er åpnet.

Aktivitetsavdelingen

Personalet har måttet ta mye smittevern hensyn og det har ført til mindre grupper. Vi søkte statsforvalteren om prosjektmidler for å etablere en ny liten gruppe på Dalene gård. Det har vært 44 personer innom aktivitetsavdelingen.

På grunn av de begrensingene pandemien har gitt har det ikke vært mulig å gjennomføre tilbudene på ordinær måte. Inndeling i mindre grupper og noe dårligere oppmøte har gjort det mulig å drifte tilbudet med noe færre personalressurser enn ved normal drift. Det ses derfor en innsparing i regnskapet i aktivitet og arbeidstreningstilbudet.

NAV

Flyktning tjenesten

Det er bosatt 9 flyktninger i 2021. Kommunen fikk ikke tildelt flere.

Kvalifiseringsprogrammet

I 2021 har det vært 20 deltakere i programmet. Det er kun budsjettet med 10 plasser. Kvalifiseringsprogrammet innvilges etter søknad. Det kan innvilges til personer i yrkesaktiv alder som har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser etter Folketrygden eller andre rettigheter. Kvalifiseringsprogrammet er et av de viktigste tiltakene for å få mennesker over fra passiv stønad og i gang med aktivitet og avklaring. For personer som har redusert arbeidsevne og begrensede rettigheter i Folketrygden så er Kvalifiseringsprogrammet en god løsning. Målet er kvalifisering og avklaring av personer som har behov for tett og koordinert oppfølging for å få dette til. Vi har gode erfaringer med at deltakere i programmet ikke havner tilbake på sosialhjelp etter endt program.

Økonomisk sosialhjelp

Økonomisk sosialhjelp er en fellesbetegnelse på alle stønader under sosialkontoret. Livsopphold gis til de som ikke har annen inntekt, og som i hovedsak lever av

sosialstønad.

Antall som lever av sosialstønad er i snitt 30 personer gjennom året. Av disse er i snitt 5 under 30 år. I perioden 01.01.21 - 31.12.21 er det utbetalt kr. 2 061 814,- i livsopphold. I samme periode i 2020 ble det utbetalt kr. 2 817 736,-. Av disse er kr. 327 467,- utbetalt til personer under 30 år (2021), mot kr. 507 304,- i samme periode i 2020.

De som er under 30 år er i eller på vei inn i aktivitet på sosialstønad såfremt det ikke er helsemessige begrensninger. Ved årsslutt var det rundt 110 ungdommer registrert hos NAV Tvedestrand. Disse får oppfølging fra Ungteam. De er imidlertid kun et fåtall av disse som lever av sosialhjelp. For de som er over 30 år så jobbes det med å avklare arbeidsevne, rett til annen ytelse og mulighet for aktivitet.

Sosialhjelpssaker drøftes hver uke i tverrfaglig team og alle vedtak kvalitetssikres av fagansvarlig før de godkjennes. Det gjøres konkrete og individuelle vurderinger i hver sak. I saker hvor det er mulig, etterstrebes en likebehandling for like situasjoner, som eksempelvis briller, konformasjon, fritid og lignende for at dette skal holdes på et fornuftig nivå. Det gjøres jevnlig vurderinger om brukere har rett til andre ytelser enn sosialhjelp, som statlige ytelser som arbeidsavklaringspenger, tiltakspenger, støtte fra Lånekassa, bostøtte fra Husbanken, uføretrygd, kvalifiseringsprogram og lignende.

Saker som involverer barn har et spesielt fokus og barnets beste er hele tiden det viktigste. Det jobbes mot at barn og unge ikke skal bli skadelidende på bakgrunn av foreldrenes økonomiske situasjon. Familier vurderes for om de er aktuelle for oppfølging av Familiekoordinator, og det jobbes for å bryte uheldige sosiale mønster. Aktivitet, jobb og utdanning er hele tiden i fokus for å få ned utgifter til sosialhjelp. Hele NAVs tiltakspakke benyttes i dette arbeidet i tillegg til kommunens gode lavterskeltilbud, for eksempel Tvedestrand Arbeidsglede.

5.1.4 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær HIÅ	Sykefravær HIÅ fjorår	Endring
Korttid	2,2%	1,7%	0,4%
Langtid	9,6%	9,1%	0,5%
Sum fravær	11,7%	10,8%	0,9%

Sykefraværstall er hentet fra Innsikt i HR-portalen.

Sykefraværet i 2021 har vært høyt. Det har vært store svingninger mellom avdelingene og fra måned til måned. Det har tidvis vært svært høyt fravær hvorav mye har vært koronarelatert og det har vært vanskelig å dekke opp fraværet med kvalifisert personell. Det er brukt mye vikarer, overtidsubbetaling og det er kjøpt tjenester fra vakselskap og bemanningsbyrå.

5.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	9,0 %	11,7 %

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
	Sykefravær, korttid	2,5 %	2,2 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 3,6 % (-3,2 %)

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelser eller brukerundersøkelser i 2021.

Sykefraværet har vært høyt og det er brukt mye tid på å skaffe vikarer. Tidvis har det vært svært høyt sykefravær i avdelingene. Dette har variert fra måned til måned. Det har vært nødvendig å bruke vikarbyrå og vakselskap på grunn av personalmangelen.

Rekrutteringsutfordringene av kvalifisert arbeidskraft grunnet fravær og vakanse i 2021 har vært betydelige. Dette gir slitasje i flere ledd i sektoren og høye utbetalinger på overtid og kjøp fra private.

Regnskapsresultatet er beskrevet tidligere i årsberetningen.

5.1.6 Fokusområder

Det er jobbet med sektorens fokusområder for forbedringer. Men det er ikke arbeidet med fokusområdene som planlagt, da mye tid har gått til håndtering av pandemien, gjennomførings av smittevernstiltak, smittesporing, innleie av vikarer ol. Innsatsen og resultatene av de ulike fokusområdene er varierende. Det har vært en positiv utvikling av utbetaling av sosialhjelpsutbetalinger og det så lenge ut til at budsjettet ville holde. Mot slutten av året økte utbetalingene noe bla. grunnet høye strømutfgifter, men overforbruket er likevel lite sammenlignet med tidligere år.

Sektorens fokusområder er:

- Kommunens omstillings- og utviklingsprosjekt
- Kvalitetsutvikling av tjenestene inkludert god ressursutnyttelse
- Forberedelse til innflytting i nye boliger i Lyngmyrveien
- Redusere nivået på sosialhjelpsutbetalinger
- Redusere antallet som lever av sosialhjelp
- Gode løp i kvalifiseringsprogrammet
- Fokus på avklaring og arbeidsevne og andre økonomisk rettigheter

5.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Avholdte medarbeidersamtaler

I de fleste avdelingene er det gjennomført medarbeidersamtaler med rundt halvparten av ansattgruppene. Resten av de ansatte får tilbud om medarbeidersamtaler i 2022. I de to miste avdelingene, aktivitet og arbeidstrening og NAV er det gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte.

HMS avvik

I 2021 er det registrert 130 HMS avvik, trusler vold og trakassering. Dette er en øking fra tidligere år. Av de registrerte avvikene er 29 vurdert til lav alvorlighetsgrad, 70 til medium alvorlighetsgrad og 31 til høy alvorlighetsgrad. De to avdelingene med flest avvik gradert

som høy er habilitering og psykisk helse og livsmestring. Avvikene fordeler seg slik mellom avdelingene:

Olav Sverres vei: 45

Habilitering: 36

Psykisk helse og livsmestring: 33

Aktivitet og arbeidstrening: 6

NAV: 5

Forsterket omsorg: 4

Lyngmyrveien 49:1

Antall politianmeldelser i 2021 er 3, alle er i psykisk helse og livsmestring.

Vernerunder

Vernerunder er gjennomført i alle avdelinger. Det er skrevet protokoll for avvikene. Det kom kun opp mindre avvik.

Avholdte øvelser

Brannøvelser og gjennomgang av branninstruks er gjennomført i enkelte bygg. Det har vært gjennomført sikkerhetsøvelse og gjennomgang av alarm på NAV. Det har ikke vært gjennomført slokkeøvelser og øvelser i terapeutisk mestring av vold som planlagt grunnet pandemien.

Tilsyn

Det har blitt avholdt følgende tilsyn og besøk i sektoren for 2021:

- Statsforvalteren: Tilgjengelighet til sosiale tjenester i NAV. Det ble ikke gitt avvik.
- Besøk av kontrollkommisjonen til Forsterket omsorg: To besøk. Det ble ikke gitt avvik.

Kompetansehevingstiltak

Det har vært færre kompetansehevende tiltak enn planlagt. Det var vanskelig å gjennomføre samlinger på grunn av pandemien og av samme årsak er også enkelte eksterne opplæringstiltak avlyst. Eksempelvis er utdanning av instruktører i terapeutisk mestring av vold dessverre avlyst to år på rad.

Følgende er gjennomført:

- Opplæring i bruk av mestringsverktøyet Tankevirus for ansatte i psykisk helse og livsmestring
- To medarbeidere i psykisk helse og livsmestring har fått kurslederopplæring for KID kurs, kurs i mestring av depresjon
- En medarbeider har fullført videreutdanning i familierapi
- Internopplæring for utvidet ledergruppe

6 Helse, familie og rehabilitering (240)

6.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Helse, familie og rehabilitering

Sektor for helse, familie og rehabilitering omfatter mye av helsearbeidet i kommunen fra barn til eldre med helsestasjon, jordmor, kommuneoverlege, fastleger, fysioterapi, tildelingskontor samt tjenester rettet mot eldre. Interkommunalt samarbeid er også under denne sektoren som blant annet barnevern, krisesenter, legevakt.

Sektoren har også de siste to årene hatt ansvar for koronarelaterte tjenester som vaksinerings, teststasjon og smittesporing.

6.1.1 Økonomi

Årsberetn 2021 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2021	Reg budsjett 2021	Regnskap 2021	Avvik 2021
240 Helse, familie og rehabilitering				
Inntekt	-26 826	-26 564	-29 914	3 350
Utgift	151 498	164 341	175 704	-11 363
Netto	124 671	137 776	145 790	-8 013

Sektor for helse, familie og rehabilitering

Sektoren har et merforbruk på 8 millioner i 2021.

Covid 19 - konsekvenser

Av disse utgiftene er kr 2,5 millioner koronarelaterte utgifter som ikke er blitt kompensert. Dersom dette hadde blitt kompensert hadde merforbruket landet på 5,5 mill. kroner.

Sektoren har hatt ansvar for alle tjenester tilknyttet korona som vaksinerings, teststasjon, smittesporing og smittevernustyr. I tillegg har det til tider vært meget høyt fravær pga smittet personell. I perioder har det også vært behov for styrking av bemanning pga smittede brukere/pasienter som har krevet ekstra oppfølging. Samlet sett har sektoren i 2021 hatt betydelig behov for personell pga fravær som igjen har medført merkostnader i form av vikarer, forskjøvet vakter og overtid. Sommeren 2021 ble det satt inn ekstra personell for å dekke opp fravær relatert til korona smitte, som utgjør ca kr 500 000,-.

Øvrig drift

Sykehjemmet:

Sykehjemmet har mer gjennomstrømming av pasienter enn tidligere, med blant annet flere korttidsopphold og avlastninger, samt at langtidsoppholdene generelt sett er kortere. Dette medfører mindre inntekter.

Sykehjemmets avdelinger har en bemanning som ikke har rom for spesielle utfordringer. Avdelingene har i perioder hatt brukere som krever tilsyn og pleie utover det grunnbemanningen tilsier. Dette er relatert til terminalpleie, palliativ behandling samt personer med demens og psykiske diagnoser som krever ekstra oppfølging. Dette medfører merkostnader. Bemanningsfaktoren på sykehjemmet er ikke oppjustert i forhold til hvordan pleiebehovet til pasientene har forandret seg.

Fra juli måned 2021 har sykehjemmet hatt ressurskrevende brukere på langtidsplass med spesielle behov. Dette har medført en merkostnad utover budsjetttrammen på ca. kr. 2,5 mill. Dette inkluderer behov for forsterkninger på natt pga. urolige pasienter.

Hjemmebaserte tjenester:

Hjemmebaserte tjenester har et gjennomsnitt på tjenestetimer høyere enn budsjettet. Merforbruket har variert fra 0,5 til 5,5 årsverk, med et gjennomsnitt på ca. 1,5 årsverk.

Omsorgsboligene er kommunens nest høyeste omsorgsnivå. Brukerne i omsorgsboligene har et stort behov for tjenester. Flere bor i sine hjem/boliger til de dør og mange av brukerne er personer med demens.

Natttjenesten har i lange perioder hatt forsterkninger pga. ressurskrevende brukere på sykehjemmet.

Hjemmetjenesten har ikke budsjettet med økt antall tjenestetimer relatert til feriegjester.

Avdeling for tildeling og rehabilitering

Avdelingen har et mindreforbruk pga. sykefravær. Det er vanskelig å få inn vikarer i tjenestene denne avdelingen har. Fastlønnstilskudd fra staten for kommunalt ansatte fysioterapeuter vil på grunn av underbemanning være noe mindre enn budsjettet, da det har vært utfordrende å rekruttere i vikariat/foreldrepermisjon. Periodisering av inntekt for fastlønnstilskudd er hvert 1/2 år, inntekter for 2. halvår 2021 vil først utbetales i januar/februar 2022.

Avdeling Helse og familie

Pr. 2. tertial ble det rapportert at regnskapet ville kunne gå i balanse ut i fra kjent informasjon på det tidspunktet. Avdelingen endte opp med et merforbruk på kr. 44 000,-. Avdelingen hadde Covid 19 relaterte utgifter til koronatiltak gjennom hele året. Ved årsslutt ble ikke alle utgiftene kompensert.

Interkommunal barneverntjenesten, meldte ved 2. tertial en prognose på at tjenesten gikk i balanse ved årsslutt. Ved årsslutt hadde barneverntjenesten ett mindreforbruk som medførte en tilbakebetaling til kommunen på kr. 546 000,- .

Kommunale leger som er fast ansatt hadde en inntjening som var noe lavere enn budsjettet for 2021. Hvert år vil det være usikkerhet knyttet til å prognostisere for inntjeningen til de kommunale legene samt til basistilskudd. Dette grunnet de kommunale legenes inntjeningsgrunnlag og statlige satser.

Avdelingen er ansvarlig for interkommunale tjenester. Eventuelt merforbruk på legevakten i 2021 blir fakturert sommeren 2022.

Tiltakene i budsjett for 2021 er effektivert, foruten ny fastlegehjemmel på Tvedestrand Legesenter som ikke effektivert som planlagt i 2021 grunnet at planlagt kontor plass ikke ble ferdig tidsnok. Psykologstillingen skal, etter planen, lyses ut høsten 2022 med mål om

å få en ansettelse i samsvar med budsjettvedtaket.

Riktige tjenester og realistiske rammer for sektoren

Sektoren har over flere år hatt merforbruk med unntak av 2020 som ble et spesielt år pga. korona. Antall eldre øker nasjonalt og Tvedestrand har over gjennomsnittet antall eldre. Personer som kommer inn på sykehjemmet er generelt sett dårligere og har kortere oppholdstid. Kompleksiteten i pleien er betydelig økt som igjen fører til behov for mer personell og personell med riktig kompetanse. Noe av den samme utviklingen ser vi i hjemmetjenesten.

Andel personer med demens er ventet å øke drastisk. Dette gir seg utslag i de fleste av sektorens tjenester.

De siste årene har sektoren hatt flere ressurskrevende brukere som medfører betydelige kostnader. Vi kjøper tjenester for 1,8 mill. kroner pr år samt at sektoren i 2021 hadde et merforbruk relatert til denne type tjenester på ca. 2,5 mill. kroner.

Dette er personer med kognitiv svikt og psykiske lidelser av forskjellig grad. Sektoren har pr. d.d. ikke verken lokaler eller rett kompetanse til å ivareta disse brukerne på best mulig måte. Sektoren ønsker å se nærmere på hvordan dette kan løses på en bedre og forutsigbar måte.

6.1.2 Årsverk

Måleindikator	Nåværende periode - Siste i gjeldende måned
 Faste årsverk	138
 Midlertidige årsverk	17
 Sum årsverk	155

Tallene er hentet fra Innsikt. Midlertidige årsverk er blant annet vikar ved sykdom og svangerskap og prosjektstillinger.

Sektorens samlede budsjetterte årsverk er 143,15.

Faste årsverk ved slutten av 2021 var 138.

Sektoren har arbeidet systematisk med reduksjon av faste stillinger tilpasset aktivitetsnivået, omstillingsprosessen og innsparinger. Det er redusert på årsverk både på sykehjem, kjøkken og hjemmetjeneste. Sektoren har flere midlertidige stillinger knyttet opp mot blant annet prosjekt, ressurskrevende brukere, økte tjenestetimer, samt dekning av langtidsfravær.

Sektoren sliter med rekruttering av sykepleiere både i vikariater og faste stillinger.

Sykehjemmet

Sykehjemmet har holdt seg innenfor rammen av faste årsverk, men har blant annet midlertidige årsverk knyttet opp mot ressurskrevende brukere.

Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebaserte tjenester ligger innenfor rammen for faste årsverk men har flere midlertidige stillinger knyttet opp mot høyere antall tjenestetimer enn budsjettet.

Avdelingene har 4 vakante helgestillinger som viser seg å være vanskelig å rekruttere til.

Tildeling og rehabilitering

Avdelingen holder seg innenfor budsjetterte årsverk.

Avdeling helse og familie

Avdelingen hadde ved årsslutt 13,65 årsverk i følgende faste stillinger: Avdelingsleder 1,0 årsverk, helsestasjon 6,5 årsverk, kommunale fastleger 3,0 årsverk (reduisert med 0,05 årsverk ved 2. tertial, fra 3,05 årsverk til 3,0 årsverk), helsesekretærer på Tjenna Legekontor 3,15 årsverk.

I budsjettet for 2021 var det lagt inn 1,5 årsverk til helsesykepleier utover det som er i ordinær drift grunnet søknad til Helsedirektoratet. Helsestasjonen fikk i 2021 innvilget tilskudd til 1,0 årsverk over en 3 årsperiode. Ansatte i prosjektstillingen fra Helsedirektoratet er ved årsslutt regnet med i avdelingens faste ansatte da de har krav til fast ansettelse etter å ha hatt prosjektstillingen i 1 år sommeren 2021.

Avdelingen fikk innvilget tilskudd fra Bufdir fra og med 3.12.2020 til og med 03.12.2023 for å utvikle en samarbeidsmodell - for å kunne systematisk identifisere og følge opp utsatte barn og unge i kommunen. Årsverket som var planlagt i budsjettet for 2021 var 0,5.

6.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Sektoren har hatt ansvar for de fleste koronarelaterte tjenester som, vaksinerings, teststasjonen, smittesporing. Dette har medført til tider betydelig merbelastning på mange ansatte i sektoren. I tillegg til dette har håndtering av smittevern, smitte blant brukere/pasienter medført en merbelastning på tjenestene.

Aktiviteten i 2021 på tjenester har vært jevn og ikke preget av covid-19 slik det var i 2020.

Hjemmetjenester

Gjennomsnittet ligger 32 timer over budsjetterte timer. Dette utgjør i ca 1,5 årsverk mer enn budsjettert. Tjenestetimer på hjemmehjelp er noe redusert.

Omsorgsboliger: Tjenester til brukerne i omsorgsboligene er organisert i egen sone/avdeling i hjemmetjenesten. Denne avdelingen utgjør en stor andel av de samlede tjenestetimer.

Tjeneste	Resultat 2020	Resultat i snitt 2021	Budsjetterte tjenestetimer 2021
Hjemmesykepleie	790 timer	852	Inntil 820 tjenestetimer
Hjemmehjelp	110	110	120

Sykehjem og omsorgsboliger

Sykehjemmet har for det meste hatt fullt med noen perioder med ledige plasser. Sykehjemmet har en større grad av utskifting av pasienter enn tidligere. Dette skyldes blant annet at pasientene kommer senere inn enn tidligere, samt økt antall korttidspasienter og pasienter på avlastning.

Omsorgsboligene fylles opp fortløpende.

Tjeneste	Plasser	Gjennomsnittlig belegg - Måltall 2021	Gjennomsnittlig belegg med pasientbetaling - Måltall 2021	Gjennomsnittlig belegg - Resultat 2021	Gjennomsnittlig belegg med pasientbetaling - Resultat . 2021
Sykehjem	46	98 %	94 %	96 %	92 %
Omsorgsboliger	45	98 %	98 %	99 %	99 %

Avdeling helse og familie

Tilskuddsordningen «Styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten»

Helsedirektoratet fikk i 2021 innvilget videreføring av tilskudd til 1,0 årsverk til helsesykepleier i en tre årsperiode - i årene 2021, 2022, 2023. I andre og tredje tilskuddsår er det, jf. gjeldende regelverk en egenandel for kommunen. Tilskuddsmidlene til 1,0 årsverk gjør en uvurderlig og viktig forskjell for helsestasjonstilbudet for barn og unge.

Folkehelseprogrammet i Agder

Kommunen deltok i Folkehelseprogrammet og i prosjektsatsningene - «Nye mønstre – koordinert tverrfaglig innsats til lavinntektsfamilier» og «Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI).

BTI er en metodikk/organisasjonsmodell for å bedre samhandlingen mellom de ulike kommunale tjenestene som jobber med utsatte barn og unge.

Det har vært jobbet godt i NAV for å jobbe med metodikken til prosjektsatsningen "Nye mønstre".

Året 2021 var det siste året i Folkehelseprogrammet. Av denne grunn har det vært et særlig fokus på å implementere metodikkene

Tilskudd fra Bufdir

I forkant av 2021 fikk kommunen innvilget søknaden til Bufdir om tilskudd til ansettelse av prosjektleder for å kunne jobbe mer med å utvikle en samarbeidsmodell - for å kunne systematisk identifisere og følge opp utsatte barn og unge i kommunen, (Bedre tverrsektorielt samarbeid, BTS). Prosjektperioden er i 2021 og 2022.

Jordmortjenesten	2020	2021
Antall fødsler	40	46

Avdeling Tildeling og rehabilitering (TR)

Ansvar og hovedoppgaver er tildeling av tjenester, tidlig innsats, helsefremming, forebyggende og rehabiliterende tjenester, velferdsteknologi, kartlegging, koordinering, faglig/ organisasjonsmessig systemutvikling, bidra til gode pasientforløp, og digitalisering innen helsetjenestene. Utenom direkte tjenesteyting arbeider TR tett tverrfaglig sammen med de andre avdelingene ved å utvikle retningslinjer for faglige satsningsområder i tråd med nasjonale føringer, ajourhold når det skjer lovendringer, endring i intern organisering eller etablerte prosedyrer/rutiner mm.

Prosjekter

Prosjekter aktivitetstilbud og besøksvert og aktivitetstiltak for å motvirke ensomhet med tilskudd fra Statsforvalter gikk som planlagt. Prosjektene ble ferdig til 31.12.21 og det er

rapportert til Statsforvalteren innen fristen.

Forskning

Kristin Jeppestøl, avansert geriatrisk sykepleier, startet opp et fireårig forskningsprosjekt som offentlig Ph.d. stipendiat 01.01.18. Stipendiatet er medfinansiert av forskningsrådet, Østre-Agder interkommunale samarbeid og Tvedestrand Kommune. Ph.d.-prosjekt er «Identifisering og igangsetting av tiltak ved akutt/subakutt funksjonssvikt hos eldre hjemmeboende som mottar hjemmesykepleie i Østre Agder.»

Fysioterapitjenesten

Fastlønnede fysioterapeuter: Tilrettelegging for å ivareta smitteverntiltak har ført til noe mindre tjenesteproduksjon grunnet økt administrasjon (avlysning/telefonid, innkalling, dokumentasjon) og betydelig merarbeid knyttet til desinfeksjon, tilstedeværelse og planlegging.

Redusert bemanning og mindre tjenesteproduksjon har påvirket aktiviteten i 2021, samt at det resulterer i noe redusert inntekt når det gjelder semesteravgift for gruppetrening og egenandeler fysioterapi.

Innsatsteam/hverdagsrehabilitering

Innsatsteamet har hatt en betydelig økning av brukere i 2021.

Tjeneste	Måltall	2019	2020	2021
Innsatsteamet	85 brukere	76	73	104

Velferdsteknologi

Oversikt over hva som er tilgjengelig og hva som er i bruk i kommunen:

Hjemmeboende			
Løsning	Ca. antall brukere (tilgj. enheter)	Oppstart	Kommunalt responscenter?
Trygghetsalarm, stasjonær	140 (150)	des.17	Ja
Trygghetsalarm, bærbar	2 (10)	Medio 2019	Ikke foreløpig
Døralarm	7 (12)	jan.18	Ja
GPS sporingsbrikker	3 (17)	mar.17	Nei
Elektronisk medisindispenser (Pilly + Medido)	7 (10+2)	2016	Nei
APPETITus (ernæringsapp)	5 (10+)	2016	Nei
Kameratilsyn	1 (3)	aug.19	Nei
Sengesensor	0 (5)	aug.19	Ja
Fallsensor	4 (6)	nov.19	Ja
Elektroniske låser (m/ nøkkelkort)	17	2016	Nei
Digital hjemmeoppfølging (DHO)	2 (3?)	2020	Ja (TMS)
Digitalt besøk (videosamtale, Komp)	4 (6)	2021	Nei
Kollegavarsling	2 (4)	2018	Nei
Sykehjemmet/institusjon			
Løsning	Ca. antall brukere (tilgj. enheter)	Oppstart	Kommunalt responscenter?
Digitalt sykesignalanlegg(dekning: hele Strannasenteret)	46 rom	sep.18	Nei
Døralarm	1 (3)	2017	Nei
Bevegelsessensor	9 (15)	2016	Mulig
Sengesensor	0 (5)	2016	Mulig
Fuktsensor	0 (2)	2016	Mulig
Stemmestyrte trygghetsalarm	1 (1)	jan.18	Mulig
Pust-styrte trygghetsalarm	0 (1)	2020	Mulig
Passeringssensor (smile-ID)	15 (20)	des.18	Nei
Kameratilsyn	2 (5)	feb.18	Mulig
Trygghetsalarm, bærbar	46 (60)	2018	Mulig
GPS sporingsbrikker	1 (17)	mar.17	Nei
Digitalt besøk (videosamtale + Komp)	7 (7)	2020	Nei

6.1.4 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær HIÅ	Sykefravær HIÅ fjorår	Endring
Korttid	1,9%	2,1%	-0,1%
Langtid	8,3%	6,5%	1,8%
Sum fravær	10,2%	8,5%	1,7%

Sykefraværstall er hentet fra Innsikt i HR-portalen.

Sektoren har totalt sett et forholdsvis høyt sykefravær. I hovedtrekk skyldes dette fravær relatert korona samt at vi har en del langtidsfravær. Sektoren har fokus på fravær og har jevnlig møter med representant fra NAV med fokus på opplæring og oppfølging av sykmeldte.

Sykefraværet relatert til covid-19 smitte har medført et betydelig behov for vikarer, bruk av overtid og forskjøvet vakter. Det knyttet bekymring til hvilke konsekvenser dette medføre på sikt med tanke på slitasje hos ansatte.

6.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		Gjennomført "hva er viktig for deg" undersøkelse
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført i 2021
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	Ikke gjennomført i 2021
	Sykefravær, totalt	8,0 %	10,2 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	1,9 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	-4 %/ -5,8 %

Budsjettavvik er - 4 prosent dersom sektoren hadde fått kompensert alle sine koronautgifter.

6.1.6 Fokusområder

Året 2021 har i stor grad blitt preget av koronasituasjonen. I tillegg til drift av koronarelaterte tjenester har mye av vår tid gått til daglig drift, få nok ansatte på jobb til enhver tid samt oppfølging av pasienter og brukere i forhold til smitte og smittevern. Arbeid med fokusområdene har blitt noe preget av dette.

- **Gjennomføre utvikling og omstillingsprosessen slik at ansatte føler seg trygge og har fått nok informasjon.** Omstillingsprosessen ser ut til å ha gått noenlunde bra. Antall ansatte pr. avdelingsleder er betydelig redusert og dermed er oppfølging av personalet betraktelig bedre. Det arbeides videre med hvordan sektoren kan videreutvikle organisasjonens faglighet og fleksibilitet til det beste for brukerne.
- **Bærekraftig utvikling:** kontinuerlig fokus på mestring, forebygging og tverrfaglighet: I samarbeid med kommuner i østre Agder arbeides det med tjenesteutvikling for et bedre lokalsamfunn og felles analysegrunnlag, kompetanseutvikling og erfaringsdeling. Utvikling av felles innsatstrapp, sett i

sammenheng med eldrereformen "Leve hele livet" har fortsatt blitt arbeidet med på flere nivåer. Sektoren vil fortsette arbeidet med implementering av innsatstrappen i tjenestene.

- **Leve hele livet reformen:** Reformen er vedtatt å tas inn i arbeidet med bærekraftige tjenester og arbeidet med innsatstrapp i kommunen i samarbeid med Østre Agder kommunene.
- **Rekruttering/heltidskultur:** Det arbeides kontinuerlig med økning av deltidsstillinger. Sektoren har fokus på arbeid med ansvarliggjøring og arbeider kontinuerlig med arbeidsmiljøet. Sektoren opplever rekruttering av sykepleiere vanskeligere enn noen gang tidligere. I tillegg er det viktig å beholde de vi har. Det er stor konkurranse kommunene seg imellom om denne kompetansen.
- **Anskaffelse og implementering av velferdsteknologi samt digitalisering av tjenesten. Faglighet og fleksibilitet og best mulig utnyttelse av ressurser:** Sektoren har fortsatt sitt arbeid med velferdsteknologi og digitalisering av tjenester.
- **Tverrfaglig samarbeid med kommunens enheter og tjenester som ivaretar tjenester til barn, unge og familier** – det har blitt arbeidet på tvers av sektorer med hvordan det kan legges til rette for systematisk samhandling i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester. Tverrfaglig samarbeid og tidlig innsats er også en viktig del av barnevernreformen som det skal arbeides videre med i 2022.

6.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Avholdte medarbeidersamtaler

Det er gjennomført medarbeidersamtaler med tilnærmet alle faste ansatte i løpet av 2021.

Oversikt HMS-avvik, registrerte skader ulykker/vold/ulykker

Ansatte begynner å bli flinke til å registrere avvik. Det er registrert 120 HMS- meldinger i vårt avvikssystem i 2021, herav 19 med høy alvorlighetsgrad. Meldingene omfatter hovedsakelig trusler fra bruker/pårørende, bemanning og noen på uteforhold som glatt, belysning og lignende. Alle avvik er behandlet av saksbehandler.

Tilsyn fra arbeidstilsynet

Hjemmebaserte tjenester hadde tilsyn fra arbeidstilsynet i høsten 2021. Resultatet ble 4 pålegg relatert til kartlegging og ROS-analyse av psykisk helse, opplæring i forhold til håndtering av trusler, trakassering og vold, vurdering av forsvarlighet av arbeidstidsordninger, kartlegging og risikovurdering av manuelt arbeid. Påleggene er svart opp.

Avholdte øvelser

Det er ikke avholdt noen øvelser i 2021 pga. koronasituasjonen.

Vernerunder

Pga. sykdom hos verneombud ble det ikke gjennomført vernerunder i 2021, men er planlagt våren 2022.

Kompetansehevingstiltak

Det har vært få interne kompetansetiltak i 2021 pga. restriksjoner relatert til korona, men det er gjennomført opplæring på legemiddelhåndtering. Av eksterne kompetansetiltak har følgende blitt gjennomført:

- 2 ansatte har fullført helsefagarbeiderutdanning, og 2 er i et utdanningsforløp.
- 3 holder på med sykepleierutdanning
- 4 sykepleiere har tatt videreutdanning i avansert kartlegging
- 1 ansatt har fullført videreutdanning i psykisk helse.
- 1 ansatt tar masterstudie i helse- og sosialinformatikk. Fullføres våren 2022
- 29 har gått på forskjellige ABC-kurs

Vedlegg 1: Landbruksforvaltning

2021

Landbruksforvaltning Konsesjons- og jordlovssaker og tilskuddsordninger	
	Det ble omdisponert 0,4 daa dyrka mark i 2021. Det ble ikke omdisponert dyrkbar mark i 2021. Det ble innvilget nydyrking av totalt 13 dekar fordelt på 5 saker i 2021. Ingen berører myrarealer. 6 stk delingsvedtak, 2 med formål tilleggsjord, 1 med formål bosetting. Ingen vedtak om fritak fra driveplikt eller pålegg driveplikt. 12 vanlige konsesjonssaker og 5 konsesjonsvedtak i nullgrenseområdet. Gebyrinntekter delings- og konsesjonssaker = ca kr 35 000. Produksjons- og avløsertilskudd – utbetalt totalt for 2021-søknader – ca kr. 8,7 mill. på 37 foretak. Regionalt miljøprogram (RMP) Utbetalt kr 300 000,- (17 søknader) Spesielle miljøtiltak (SMIL) innvilget kr. 223 000,- (6 søknader) Dreneringstiltak Innvilget kr 46 000,- (4 søknader) Avløsning ved sykdom mv. Innvilget kr 124 000 (3 søknader) Ca 590 000 kr til Furøya som utvalgt kulturlandskap (3 søknader)
Boplikt- konsesjon Oppfølging av egenerklæringer og saker der boplikten eller vilkår ikke oppfylles	362 eiendomsoverdragelser om konsesjonsfrihet bekreftet, hvorav 90 av disse er i område med nedsatt konsesjonsgrense. 2 saker om boplikt/nedsatt konsesjonsgrense er avgjort.

Vedlegg 2 - Husdyrhold og jordbruksareal

Husdyrholdet perioden 2013 - 2021 (telledato 1. januar/1. mars)

	Melkekyr	Alt storfe	Voksne sauer	Avlspurker	Alle griser	Alle geiter	Hester
2013	122	502	638	119	1718	54	47
2014	129	493	661	129	1953	50	42
2015	135	477	616	140	2215	56	35
2016	134	492	767	139	2060	60	33
2017	127	560	789	137	2369	46	14
2018	119	496	989	155	2055	31	13
2019	121	482	899	153	2251	31	16
2020	121	449	957	151	2115	11	17
2021	127	496	991	153	2079	11	17

Jordbruksareal i drift og antall søkere - perioden 2013 - 2021

	Areal - dekar	Antall søkere
2013	5633	34
2014	5770	33
2015	5663	31
2016	5710	30
2017	5802	32
2018	5836	32
2019	5994	31
2020	6097	33
2021	6094	35

Felte elg i Tvedestrand 2013 - 2021

	Kalver	1 1/2 år	Voksne	Alle
2013	6	16	18	44
2014	11	6	17	34
2015	4	5	9	18
2016	8	6	11	25
2017	6	7	11	24
2018	11	9	13	33
2019	9	10	17	36
2020	5	10	15	30
2021	6	7	15	28

Felte hjort i Tvedestrand 2013 - 2021

	Kalver	1 1/2 år	Voksne	Alle
2013	2	6	9	17
2014	6	10	10	26
2015	8	6	8	22
2016	11	12	12	35
2017	10	7	17	34
2018	9	11	18	38
2019	10	12	12	34
2020	10	12	17	39
2021	15	9	21	45

Felte rådyr i Tvedestrand 2013 - 2021

	Kalver	1 1/2 år og voksne	Alle
2013	79	177	256
2014	90	137	227
2015	80	162	242
2016	82	165	247
2017	112	165	277
2018	79	160	239
2019	77	155	232
2020	87	170	257
2021	67	146	213

Vedlegg 3 - Egenerklæringer og konsesjon

Egenerklæringer om konsesjonfrihet og bopliktaker etter forskrift om nedsatt konsesjonsgrense										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Meknader/forklaringer
Alle egenerklæringer i hele kommunen	270	252	237	216	316	239	250	248	272	Erverv av fast eiendom godkjennes av kommunen ved å bekrefte opplysninger på egenerklæringsskjema eller at det søkes konsesjon (offentlig tillatelse) til ervervet. Det er mange ulike unntak fra hovedregelen enten p.g.a. eiendommens karakter eller slektskap
Alle egenerklæringer i bopliktområdene	106	54	45	20	76	54	52	70	90	
Herav Borøya	31	24	26	13	27	24	27	32	31	
Herav Sandøya	30	19	13	5	40	14	18	22	44	
Herav Sentrum	28									Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	13	11	6	2	9	16	7	16	15	
Alle erverv iht slektskapsunntaket i kommunen	51	61	70	70	98	75	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng	På disse eiendommene oppstår det ikke boplikt ved erveg. Dette fordi det er gitt unntak for en viss slektskapskrets i konsesjonsloven. Dette unntaket er ikke satt ut av kraft ved lokal forskrift om nedsatt konsesjonsgrense.
Herav Borøya	23	16	13	4	16	14	12	18		
Herav Sandøya	15	11	6	4	26	7	11	13		
Herav Sentrum	5									Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	8	8	4	1	5	12	5	6		

Solgt i markedet i kommunen	55	191	167	146	218	164	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng	Dette er andelen egenerklæringer hvor erverver er utenfor slektskap. Dvs at de enten har ervervet eiendom som ikke er eller har vært helårsbolig (ikke boplikt), at området ikke er regulert til boligformål (ikke boplikt), det er ubebygget tomt i område regulert til boligformål (boplikt for erverv fom oktober 2013) eller at erverver bekrefter at boligen tas i bruk som helårsbolig innen ett år (skal oppfylle boplikt)
Herav Borøya	8	8	13	9	11	10	15	14	4	
Herav Sandøya	15	8	7	1	14	7	7	9	8	
Herav Sentrum	27									
Herav Lyngør	5	3	2	1	4	4	2	10	5	
Egenerklæringer på erverv av helårsboliger fra markedet med boplikt (fom 2013 tom februar 2021) - ikke folkeregistrert person pr desember 2021										Dette er erverv som kommunen må kontrollere nærmere, be om forklaring, eventuelt pålegge søknad om konsesjon og eventuelt iverksette tvangsrealisasjon
Herav Borøya	2	2	3	4	6	3	5	6	6	
Herav Sandøya	3	4	5	5	7	2	4	6	7	
Herav Sentrum										Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	1	3	5	6	8	2	6	7	8	

